

དཀར་ཆག

ཨང་	དོན་ཚན།	ཤོག་གྲངས།
༡	བྱིས་པ་གསོ་བ།	༡
༢	ལེའུ་དོན་གཅིག་པ། བྱིས་པ་ཉེར་སྤྱོད།	༡-༢
༣	ལེའུ་དོན་གཉིས་པ། བྱིས་པའི་ནད་གསོ་བ།	༢-༣༠
༤	ལེའུ་དོན་གསུམ་པ། བྱིས་པའི་གདོན་གསོ་བ།	༣༠-༣༤
༥	ལེའུ་དོན་བཞི་པ། མོ་ནད་གཙོ་བོ་སྤྱི་བཙོས་པ།	༣༤-༤༤
༦	ལེའུ་དོན་ལྔ་པ། མོ་ནད་བྱེ་བྲག་བཙོས་པ།	༤༤-༥༣
༧	ལེའུ་དོན་དྲུག་པ། མོ་ནད་ཕལ་པ་གསོ་བ།	༥༣-༥༤

སྐབས་དགུ་པ། བྱིས་པ་གསོ་བ།

བྱིས་པ་གསོ་བའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་ལུས་པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པ་
གཉེས་སོ། །

ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་ལུས་པ།

དེ་ནས་ཡང་ངང་སྤོང་ཡིད་ལས་སྦྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ལུས་སོ། ། །ཞེ་ངང་སྤོང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ལགས། །བྱིས་པ་གསོ་བའི་སྐབས་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བགྱི། །འཚོ་མཛད་སྟན་པའི་རྒྱལ་པོས་བཤད་དུ་
གསོལ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་ཞེས་པ་སྤྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྟེ་སྤར་ལུ་བའི་སྤོང་ཡིད་པའི་དོན་དང་ཡང་ཞེས་
པ་འཕྲོ་བསྐྱར་བའི་ཚིག་སྟེ་ངང་སྤོང་ཡིད་ལས་སྦྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ལུས་སོ། ། །ཞེ་ཞེས་པོས་ནས་ངང་སྤོང་
ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལགས་ཞེས་སྟན་པའི་གདངས་ཀྱིས་ཞེས་དང་བཅས་བྱིས་པ་གསོ་བའི་སྐབས་ལ་ཇི་
ལྟར་བསྐྱབ་པར་བགྱི་ཞེས་འདི་ཞིང་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཚེ་སོག་འཚོ་བར་མཛད་པའི་སྟན་པའི་རྒྱལ་
པོ་ཆེན་པོས་གསལ་པོར་བཤད་དུ་གསོལ།

ལན་བསྟན་པ་ལ་འང་ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་
གཉེས་སོ། །

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ།

སྟོན་པ་ངང་སྤོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། ། །ཞེ་ངང་སྤོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག ། །ཞེས་
ལུས་པ་དང་། །སྟོན་པ་ངང་སྤོང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། ། །ཞེ་ཞེས་པོས་ནས་
ངང་སྤོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག་ཅེས་ན་བ་གཏོད་དུ་བཅུག་སྟེ།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

བྱིས་པ་གསོ་བ་ཉེར་སྦྱོད་དེའི་ནད་དང་། །གདོན་གསོ་བ་དང་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱིས་པ་
གསོ་བ་ལ་ཉེར་སྦྱོད་དང་། བྱིས་པ་དེའི་ནད་གསོ་བ་དང་། གདོན་གསོ་བ་དང་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་
སོ། །

ལེའུ་དོན་གཅིག་པ། བྱིས་པ་ཉེར་སྦྱོད།

བྱིས་པ་ཉེར་སྦྱོད་པ་གྱི་ལེའུ་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་དང་། །ལེའུ་འཚན་བསྟན་པ་
གཉེས་སོ། །

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

ཉེར་སྤྱོད་དང་པོ་བར་དང་ཐ་མ་གསུམ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནང་ནས་ནད་གསོ་བ་དང་། གདོན་གསོ་བ་གཉིས་
ལེ་ལུ་གཤམ་མར་གསལ་ཞིང་འདྲིར་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་དང་པོར་བྱ་བ་དང་། བར་དུ་བྱ་བ་དང་། ཐ་མར་བྱ་བ་
གསུམ་མོ།།

དང་པོ། ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱ་དགོས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ།

དང་པོ་བཙས་དུས་ཤིས་དང་མི་ཤིས་བརྟག། །བཟ་ཤིས་བརྗོད་ཅིང་ལྟེ་བ་བཙད་པ་དང་། །རྟོན་འབྲེལ་བྱ་ཞིང་
རུ་མ་བསྐྱུན་ཐབས་བསྟན། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོའི་བྱ་བ་ལ་བཙས་དུས་ཤིས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟག་པ་དང་། མི་
ཤིས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟག་པ་དང་། བཟ་ཤིས་བརྗོད་ཅིང་ལྟེ་བ་བཙད་པ་དང་། །རྟོན་འབྲེལ་བྱ་ཐབས་དང་།
རུ་མ་བསྐྱུན་ཐབས་དང་དུག་ཏུ་བསྐྱུན་པའོ།

༡ ཐོག་མར་བཙས་དུས་བཟིམ་པའི་རྟགས་བསྟན་པ།

ཤིས་རྟགས་ལུགས་འབྲུང་སྐྱེས་དང་གན་རྒྱལ་བྱུང་། །ལྟེ་བ་སྤོད་དགོས་ཏུ་སྐྱད་པའི་སྐོག་ །སྤྱི་བོ་རིང་ལ་
མགོ་སྐྱ་མཚོགས་མ་རྒྱུང་། །སྐྱ་མཚོགས་མཐོ་ལ་ཤ་གཙང་ན་བ་གཤོག་ །ལ་ལྟེས་རུ་མ་དུག་འཛིབ་འདར་ཞིང་
དངང་། །དེ་འདྲ་གསོ་སྤྱི་མི་ལོར་བཟ་ཤིས་འཇུར། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོའི་བྱ་བ་ལ་བཙས་དུས་ཤིས་པའི་རྟགས་
ལ་བརྟག་པ་དང་། མི་ཤིས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟག་པ་དང་། བཟ་ཤིས་བརྗོད་ཅིང་ལྟེ་བ་བཙད་པ་དང་། །རྟོན་
འབྲེལ་བྱ་ཐབས་དང་། །རུ་མ་བསྐྱུན་ཐབས་དང་དུག་ཏུ་བསྐྱུན་པ་ལས་ཤིས་རྟགས་ལུགས་འབྲུང་ཞེས་མགོ་
སྤོན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་གན་རྒྱལ་བྱུང་བ་ལྟེ་བས་སྤོད་དགོས་ཤིང་དུ་སྐྱད་པའི་སྐོག་པ་དང་། །སྤྱི་བོ་རིང་ལ་
མགོ་སྐྱ་བ་མཚོགས་མ་རྒྱུང་བ། །གསུང་རབ་སྤྱི་ནས་ཀྱང་། །དཔལ་བའི་དབྱེས་ཆེ་སྤྱིའི་གཟེངས་མཐོ་བ་ཞེས་པ་
ལྟར་སྐྱ་མཚོགས་མཐོ་ལ་ཤ་གཙང་ཞིང་ན་བ་གཤོག་པ། །ལ་ལྟེས་རུ་མ་དུག་ཏུ་འཛིབ་ལ་འདར་ཞིང་དངངས་
པ་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་གསོ་སྤྱི་ལ་མི་ལོར་བཟ་ཤིས་དང་ལྟན་པར་འཇུར་པོ།

༢ བཟ་ཤིས་པའི་རྟགས་བསྟན་པ།

གོ་ལྟོག་སོ་བཙས་སྐྱེས་པ་རན་པར་བཤད། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་ལས་གོ་ལྟོག་ཅིང་སོ་བཙས་སྐྱེས་པ་དེ་རན་
པར་བཤད་དོ།

༣ བཟིམ་བརྗོད་པ།

སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་བཟ་ཤིས་ཚིག་འདྲི་བརྗོད། །བདག་གི་བྱ་ལྟོད་སྤིང་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན། །ལོ་བརྒྱའི་ཚོ་ཞིང་
སྤོན་བརྒྱའི་མཐོང་ཇུང་ཅིག །ཚོ་རིང་དཔལ་ཐོབ་རན་དགུ་ལུབ་པ་དང་། །མི་ལོར་བཟ་ཤིས་བདེ་སྤྱིད་ལུན་
ཚོགས་ཤོག །ཅེས་པ་སྟེ། །སྐྱེས་རྟགས་བཟང་རན་ལ་མ་སྟོས་པར་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་བཟ་ཤིས་པའི་ཚིག་འདྲི་
སྐྱད་ན་བར་བརྗོད་དགོས་ཏེ། །བདག་གི་བྱ་ལྟོད་ནི་སྤིང་ལས་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན། །ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་

འཚོ་ཞིང་སྟོན་བརྒྱུད་པར་དུ་མཐོང་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཅིག གཞན་ཡང་ཚེ་རིང་ཞིང་དཔལ་དང་གྲགས་པ་ཆེན་
པོ་སྐོབ་ཅིང་ངན་པ་དགུ་ཞེས་མཐའ་དག་ཐུབ་པ་དང་མི་ཞོར་བཀུ་ཤིས་ཤིང་བདེ་སྲིད་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཤོག་
ཅིག་ཅེས་པ་དེ་སྐད་ངེས་པར་དུ་བརྗོད་དགོས་ཏེ། ལྷ་ཟེར་ལས་ཀྱང་། ཡན་ལག་ཡན་ལག་ལས་བྱུང་
ལྟོད། སྤྱིང་ལས་མངོན་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན། །བདག་ཉིད་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟོད། །ལོ་བརྒྱུད་ཡང་དག་འཚོ་གྱུར་
ཅིག །ལོ་བརྒྱུད་ཐུབ་ཅིང་སྟོན་བརྒྱུད་འཚོ། །ཚེ་རིང་བ་ནི་སྐོབ་གྱུར་ཅིང་། །རྒྱ་སྐར་ཕྱོགས་དང་མཚན་མོ་
དང་། །ཉིན་མོས་ལྟོད་ནི་སྲུང་བར་ཤོག །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་སོ།

༤ ལྷེ་བ་བཅད་པ།

དེ་སྐད་བརྗོད་དེ་ལྷེ་བ་སོར་བཞིར་བཅིང་། །ཁྲག་མ་ཐིགས་པར་བཅད་ལ་པང་དུ་བྱང་། །ཞེས་པ་སྟེ། །དེ་
བཞིན་གྱི་ཚིག་བརྗོད་མ་ཐག་ལྷེ་བའི་ཁྲག་བྱུང་ས་སུ་བཞུར་ལ་སོར་བཞིར་བལ་སྐྱེད་ཤིག་གོ་བས་ཡས་མས་
གཉིས་སུ་བཅིངས་ཏེ། །ཁྲག་མ་ཐིགས་པར་བཅད་ལ་དེ་ནས་རུ་རྟ་དང་རྟིལ་མར་སྐྱུར་བ་བསྐྱུ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ།
ཡན་ལག་བརྒྱུད་པར། །བདེ་བར་གྱུར་ནས་ལྷེ་བ་ནི། །སོར་བཞིའི་འོག་ཏུ་སྤྲད་བཅིངས། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་
བཅད་ལ་ནི། །ལྷེ་བ་མ་ནི་རྟེར་རེ་བཞག །དེ་འོག་ལྷེ་བ་རུ་རྟ་ཡི། །རྟིལ་མར་གྱིས་ནི་བསྐྱུ་བར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། །བཀུ་ཤིས་པའི་རིགས་གྱིས་པང་དུ་བྱངས་དགོས་སོ།

༥ རྟེན་འབྲེལ་བྱ་ཐབས་བསྟན་པ།

སྟོས་རྒྱ་རྩོམ་འཇམ་ལུས་ཀུན་དག་པར་བཀུ། །སྟེ་ཡི་སྐོག་ཏུ་གྱུར་ཀུམ་རྫིེ་ཡིག་གི། །སྐྱ་ཅིའི་རྒྱ་བྱུད་སྤྲང་མར་
སྐྱུར་བ་བྱིན། །ཞེས་པ་སྟེ། །མདོག་གསལ་ལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་སྟོས་རྒྱ་རྩོམ་གྱིས་ལུས་ཀུན་དག་པར་བཀུ་བ་
དང་། །སྐྱ་མཁས་པའི་ཕྱིར་སྟེ་ཡི་སྐོག་ཏུ་གྱུར་ཀུམ་གྱིས་རྫིེ་ཡིག་གི། །ས་བདག་ཐུབ་ཕྱིར་སྐྱ་ཅིའི་རྒྱ་བྱུད་ལ་ལྷ་
ཟེར་གྱི་དགོངས་པ་བཞིན་མཚུབ་མོ་གཡས་པ་བཀུས་པས་རྟེན་བཅུ་ལ་མགོ་བོ་ལ་རས་བལ་ཞེས་སྟོན་བལ་
སྐྱུམ་ཅན་གཡོགས། །སྟོ་ཚེ་སྟོབས་སོགས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ལྷ་དག །སྐྱ་ཅི། །ཨ་རུར། །གསེར་གྱི་བྱེ་མ། །ཡུངས་
ཀར་རྣམས་སྤྲང་ངམ་མར་དང་སྐྱུར་བ་བྱིན་ལ་འདྲིའི་སྐྱེན་འགྱུར་ལོག་པར་བརྟེན་ཤོག་ཤིང་དུ་དོགས་པ་
སོགས་མང་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་མ་སྟོས་སོ།

༦ ལུ་མ་བསྐྱུན་ཐབས་བསྟན་པ།

དེ་ནས་མ་ཡི་རུ་ཞོ་བསྐྱུན་པར་བྱ། །རུ་ཞོ་སྐྱེམས་ན་རིགས་བཟང་ནད་མེད་ཅིང་། །སྟོག་སྐྱོབ་བྱ་མ་གྱི་བའི་
རུ་མ་སྐྱུད། །སྐབས་སུ་རུ་རྟ་མར་སྐྱུར་ལྷེ་བར་བསྐྱུ། །ཞེས་པ་སྟེ། །དེ་ནས་མའི་རུ་ཞོ་བསྐྱུན་པར་བྱ་ལ་གལ་ཏེ་
མའི་རུ་ཞོ་སྐྱེམས་པས་ན་མ་གཞན་གྱི་རུ་མ་སྐྱེར་ཚེ་རིགས་བཟང་ལ་ནད་མེད་ཅིང་བྱ་དེའི་སྟོག་སྐྱོབ་པའི་མའི་

ལམས་ཡོད་ཅིང་སྲུང་སྐྱོས་པའི་བྱ་མ་གྱི་བའི་མས་རུ་མ་སྲུང་ལ་སྐབས་སུ་རྟ་དང་མར་སྲུང་བ་ལྟེ་བར་བསྐྱེ་
བར་བྱའོ།

གཉིས་པ། བར་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་པ་བསྟན་པ།

དེ་ནས་བར་གྱི་བྱ་བ་ཞག་གསུམ་ནས། །ལྟ་གསོལ་གཏའ་གཟུགས་སྲུང་བའི་ཚོ་ག་བྱ། །ཟླ་ཕུད་བཏང་ཞིང་
།ཟམ་དང་སྲོད་ལམ་བཅའ་རྗེས་ལེགས་བསྐྱུང་བྱ། མིང་གདགས་རྣ་བ་དབུག །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་བར་གྱི་
བྱ་བའི་རིམ་པ་གི་ཞག་གསུམ་ལོན་ནས་ལྟ་གསོལ་བ་དང་གཏའ་གཟུགས་པ་དང་། སྲུང་བའི་ཚོ་ག་བྱ་བ་དང་།
ཟླ་ཕུད་ཅེས་ཟླ་རེར་གཏོར་མ་བཞོས་བྱ་སོགས་དང་རྒྱུད་སྲུང་བཏང་བ་དང་། མིང་གདགས་པ་དང་། རྣ་བ་
དབུག་པ་དང་། ཟམ་དང་སྲོད་ལམ་བཅའ་བ་དང་། བྱ་རྗེས་ལེགས་པར་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་སོགས་བྱ་དགོས་
ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

༡ ལྟ་གསོལ་བ་བསྟན་པ།

དང་པོ་འགོ་ཞིང་བསྟེན་ནས་བསྐྱུབས་པ་ཡི། །ལྟ་ལ་གསོལ་མཚོན་བྱ་ཞིང་ལྟ་རྟེན་གཟུགས། །ཞེས་པ་སྟེ།
དང་པོར་མི་སྐྱེ་རང་བཞིན་ཡིན་ན་འགོ་ཞིང་བསྟེན་པའི་སྟེང་མ། བན་བོན་ཡིན་ན་བསྐྱུབ་པའི་སྟེང་ལ་གསོལ་
མཚོན་བྱ་ཞིང་གཉིས་པ་སྟེང་རྟེན་གཟུགས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

༢ གཏའ་གཟུགས་པ།

སྟོབ་དཔོན་སྐྱུན་ངང་སྟོག་མདའ་སྟོག་འཕང་བཅའ། །གནམ་གཏའ་བར་གཏའ་ས་གཏའ་སྟོག་གཏའ་གཟུགས། །
ཞེས་པ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་སྐྱུན་ངངས་ལ་སོ་སྟོག་མདའ་དང་། མོ་སྟོག་འཕང་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་བཅའ་བ་དང་།
གནམ་གཏའ་ཕྱ་ཕྱ་ལ་གཟུགས། བར་གཏའ་བར་ཁང་དུ་གཟུགས། ས་གཏའ་འོག་ཁང་ངམ་མདུ་གཟུགས།
སྟོག་གཏའ་སྟོག་ལ་གཟུགས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

༣ སྲུང་བའི་ཚོ་ག།

གཙང་མའི་གོས་ལ་བྱ་དག་གུ་གུལ་དང་། །ཡུངས་ཀར་དུ་བས་བདུག་ལ་བྱུལ་བསྟོན། །ལག་པ་གཉིས་དང་
མགུལ་དུ་བྱ་དག་གདགས། །ཞེས་པ་སྟེ། གཙང་མའི་གོས་ལ་བྱ་དག་དང་གུ་གུལ་དང་ཡུངས་ཀར་སོགས་
གདོན་འཛུམས་པར་བྱེད་པའི་དུ་བས་བདུགས་ལ་བྱུལ་བསྟོན། གསུམ་པ་སྐྱུགས་སྐྱུད་ཀྱིས་ལག་པ་གཉིས་
དང་མགུལ་དུ་བྱ་དག་གདགས་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཟླ་བེར་ལས། མཚོག་ཏུ་རྟུག་པར་བྱ་དག་ནི། །ལག་
གཉིས་མགུལ་དང་སྐྱི་བོར་གདགས། །དེས་ནི་ཚོ་དང་ཡིད་གཞུངས་ཏེ། །བདེ་བ་སྐྱེད་བྱེད་གདོན་ལས་
བསྐྱུང་། །ཞེས་སོགས་རི་སྟེད་བཤད་ཀྱང་མངས་ཀྱིས་དོགས་པས་འདིར་མ་བཞོད་དོ།

༤ ལྷ་སྤྱད་བཏང་བ།

ལྷ་དུས་གཏོར་མ་བཤོས་བྱ་ཚུད་ལྷུད་བཏང་། །ཞེས་པ་སྟེ། བཞི་པ་བཙམ་པའི་ལྷ་བའི་དུས་ཚོགས་ལ་གཏོར་
མ་དང་བཤོས་བྱ་ལྟ་ལ་འབྲུལ་ཞིང་གདོན་ལ་ ལྷུད་ལྷུད་བཏང་ངོ་།

༥ མིང་གདགས་པ།

བཙམ་སྐར་ལྟ་འམ་ཉེ་དུ་ལས་དྲས་པའི། །སྟོན་ཞིང་གིས་པའི་མིང་ནི་ཁ་འཆམ་གདགས། །སྲི་ཕྱ་ཡིན་ན་
ཐར་ཐར་ལྷ་མིང་སྟོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ལྷ་པ་བཙམ་པའི་སྐར་མ་ལས་དྲས་པའི་ན་བས་སོ་སྟེས་ལྟ་བུའམ། ལྟ་འམ་
ཞེས་པ་ལྟ་ལས་དྲས་པའི་ཚངས་བྱིན་ལྟ་བུ། ཡང་ན་ཉེ་དུ་ལས་དྲས་པའི་མིང་ཆགས་ལ་མངོན་པར་དགའ་
བའི་བྱ་ལ་ལྷ་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྟོན་གིང་གིས་པའི་བཟ་གིས་དོན་གྲུབ་ལྟ་བུའི་མིང་
ནི་ས་མ་ཉེ་དུ་ཐམས་ཅད་ཁ་འཆམ་པར་གདགས། སྐར་བྱ་ཚོ་གི་བའི་སྲི་ཕྱ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་སྲི་ཐར་ཚོ་རིང་ལྟ་བུ་
སྲི་ལས་ཐར་ཐར་བར་ལྷ་བ་རེ་རེ་བཞིན་མིང་སྟོ་བར་བྱ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

༦ རྣ་བ་དབྱུག་པ།

ལྷ་བ་བརྒྱད་ན་རྣ་བ་དབྱུག་པར་བྱ། །རྣ་ཤལ་མཐེ་བོས་ལེགས་མཉེ་དགྱིལ་སྲབ་པར། །རྒྱ་ཁབ་ཟབ་སྤྱད་སྤྱག་
ལ་སྦྱུམ་གྱིས་བྱུག །ཁྱེད་ཀལས་ལ་བྱ་མོ་གཡོན་པ་དབྱུག །ཅེས་པ་སྟེ། དུག་པ་ནི་ལྷ་བ་བརྒྱད་སོང་བ་ན་རྣ་བ་
ལ་བྱུག་པ་དབྱུག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ལྷ་ཟེར་ལས་ཀྱང་། ལྷ་བ་བདུན་ནམ་བརྒྱད་པ་ན། །ནད་མེད་ཉིན་ཞག་
གིས་པ་ལ། །མ་མའི་པར་དུ་སྟོ་བསྐྱེད་ལ། །དབྱུག་གི་དུས་སྤྱ་རྣ་བ་དབྱུག །ཁྱེད་ཀའི་དང་པོ་གཡལས་པ་
དབྱུག །བྱ་མོའི་གཡོན་པ་དབྱུག་པར་བྱ། སྦྱོན་པས་ཁབ་ནི་གཡལས་པས་བརྒྱད་། །གཡོན་པས་རྣ་ཤལ་བརྒྱད་
ནས་ནི། །རྣ་བའི་ཚོན་གི་དབྱུག་ལས་ནི། །མཁུར་ཚོས་ཀྱི་ནི་ཚོགས་དག་ཏུ། །པགས་པ་དག་ནི་སྤྱག་ནས་
སྤྱ། །ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སྤྱང་བར་དུ། །མི་འགྱུར་བརྟན་པོར་བརྒྱད་ནས་ནི། །རྒྱ་སྤྱེགས་ཀྱི་ནི་ལྷ་བས་
བསྐྱ། །དབྱུག་སྤྱང་བཞིན་གྱིས་སྤྱབ་པའི། །བྱ་གར་དང་སོང་གཅིག་པར་དབྱུག །ཅེས་པ་ལྟར་རྣ་ཤལ་མཐེ་
བོས་ལེགས་པར་མཉེ་ཞིང་འཐེན་ལ་དགྱིལ་སྲབ་པར་སོང་བ་དང་རྒྱ་ཁབ་ལ་ཟབ་སྤྱད་དངས་བས་མཁུར་ཚོས་
དོས་སྤྱ་སྤྱག་ལ་སྦྱུམ་གྱིས་བྱུག་དགོས་ཏེ། ཁྱེད་ཀའི་གཡལས་དང་བྱ་མོའི་གཡོན་པ་སྦོན་ལ་དབྱུག་དགོས་སོ།

༧ ཟས་དང་སྦྱོན་བསྟེན་ཚུལ་བསྟེན་པ།

ཟས་སྤྱ་བྱར་སྤྱང་ལུན་མར་རྒྱུན་དུ་བསྟེན། །སྐབས་སྤྱ་ཤ་ཚོད་མར་སྤྱར་ཤ་ནད་སེལ། །ཨ་རུ་ར་དང་གིང་
ཀུན་ཚོ་བ་གསུམ། །ཤུ་དག་པ་ཏ་སྟེ་སྤྱང་ཚོ་རྣམས་དང་། །ར་དཀར་འོ་མ་མར་བསྐོལ་དབྱངས་ཅན་མར་། །སྟོ་
འཕེལ་དྲན་གསལ་དག་ཚོག་སྦྱོན་ཕྱིར་བསྟེན། །ཡུངས་ཀར་ཤུ་དག་རྒྱུ་ཚོ་བི་བི་ཡིང་། །རུ་རྟ་བ་སྤྱ་མར་
བསྐོལ་སྦྱོན་མར་གྱིས། །ཚོ་འཕེལ་སྟོ་བས་བསྐྱེད་གདོན་རྣམས་འཛོམས་ཕྱིར་བསྟེན། །ཞེས་པ་སྟེ། བདུན་པ་

བས་སུ་བྱུང་དཀར་དང་སྤང་དཀར་ལུ་མར་བཅས་རྒྱན་དུ་བསྟེན་ཞིང་། རྣམས་སུ་ལྷག་གམ་གཡག་གི་ཤ་
 ཚོད་མར་སྤྱར་བ་བྱིན་པས་ཤ་ནད་སེལ། ཨ་རུ་ར་དང་ཤིང་ཀུན། ཚ་བ་སྐ་པི་པོ་གསུམ། ལྷ་དག མ་རུ་པ་ཏ་
 དང་། ལྷེ་ལྷང་ཚ་རྣམས་དང་ར་དཀར་གྱི་འོ་མ་མར་བསྐོལ་ལ་དབྱངས་ཅན་མར་ཞེས་པ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་
 བ་ཚངས་པའི་བུ་མོ་ཚོ་དང་ཚོག་སྟན་སྟོལ་རུས་པའི་དབྱངས་ཅན་མ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དང་འདྲ་དཔེར་
 བྱས་པ་ནས་འདིར་ཡང་ཉི་མ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་བུ་མོ་པ་མ་འཛོམ་ཞིང་རིགས་བཟང་བ་ནས་སྤངས་པ་བྱས་ན་ཤེས་
 རབ་དང་སློའཕེལ་ཞིང་དུ་ལྷག་གསལ་ངག་ཚོག་སྟན་ཕྱིར་རྣམས་སུ་བསྟེན། ལྷངས་ཀར། ལྷ་དག རྒྱལ་ཚོ། པི་
 པི་ལིང་། རུ་རྟ། བ་སྤྱུ་བ་རྣམས་མར་དང་བཅས་བསྐོལ་བའི་སྟན་མར་གྱིས་ཚོ་འཕེལ་བ་དང་སྟོབས་སྦྱེད་པ་
 གདོན་རྣམས་འཛོམས་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟེན་ནོ།

༤ སྦྱོད་ལམ་བསྟན་པ།

སྦྱོད་ལམ་མིག་ལ་ཉི་མའི་ཟེར་མི་བཏང་། རྣང་མཐིལ་མཚོགས་མ་མི་བསྟེན་གྲངས་མི་གཞུག། ཡོན་པོར་
 མི་བྱང་བསྤང་བ་སྤྲས་པ་མིན། ཁེ་དང་བྱ་གཅན་འགོ་ནད་འཇིགས་སྐྱག་བསྤུང་། རྣམས་སུ་བསྐྱུ་མཉེ་ཉི་
 མས་རན་པར་བསྐོ། ཞེས་པ་སྟེ། བརྒྱད་པ་སྦྱོད་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མིག་ལ་ཉི་མའི་ཟེར་བྱང་ན་ཤེལ་པོར་འགོ་
 བས་མི་གཏང་ཞིང་། རྣང་མཐིལ་དང་མཚོག་མ་མེ་ཉིས་བསྟེན་ན་མིག་མི་གསལ་བས་དེ་གཉིས་མི་བསྟེན་
 ཅིང་རྣ་བ་འགགས་པས་གྲངས་སྤྱུང་མི་གཞུག་པ་དང་། ཡོན་པོར་མི་བྱང་ཞིང་བསྤང་བ་སྤྲས་ཀྱང་མཚོན་
 པ་ལ་བབས་ཏེ་སྤྱུར་པོར་འགོ་བས་སྤྲས་པ་མིན་ཞིང་མེ་དང་བྱ་གཅན་གཟན་དང་འགོ་ནད་སོགས་དང་
 འཇིགས་སྐྱག་གི་རིགས་གདོན་འཇུག་པས་བསྤུང་བ་དང་། རྣམས་སུ་བསྐྱུ་མཉེ་བྱས་ཏེ་ཉི་མས་རན་པར་
 བསྐོས་ན་ལྷས་བྱངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་བྱ་རྗེས་ལེགས་པར་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་ཏེ་བསྤུང་ངོ་།

གསུམ་པ། ཐ་མ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་བསྟན་པ།

ཐ་མའི་བྱ་བ་སོ་སྦྱེའི་ནད་བསལ་ཞིང་། རྟེན་འགྲོལ་བྱ་ཞིང་གཏང་རག་བཏང་བའོ། ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱི་དོན་
 གསུམ་པ་ཐ་མའི་བྱ་བ་གཉིས་ནི་སོ་སྦྱེའི་ནད་བསལ་བ་དང་། རྟེན་འགྲོལ་བར་བྱ་ཞིང་གཏང་རག་གཏང་བ་
 གཉིས་སོ།

༥ སོ་སྦྱེའི་ནད་བསལ་བ།

མ་བུའི་སྦྱི་པོར་མདོངས་སྐོ་སྦྱེ་བ་དང་། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སེ་ལུ་སྦྱེ་བའི་ཚོ། ལྷས་ཀུན་མི་ན་བའི་ཅིག་ཀྱང་
 མེད། རྟེ་རུས་སྤང་ཅི་ཨ་བྱག་སྐྱུ་རུ་རའི། རྟེ་ཀུས་རྟིལ་བྱུག་སྤྱུར་དུ་སོ་སྦྱེ་འགྱུར། ཨ་བྱག་སེང་ཕོ་མ་བ་ལེ་
 ཨ་བ་སེ། རྒྱ་སྟན་བཙོད་ལུ་མར་དང་ཞོ་ཁ་རྒྱ། རྟེ་སྤྱུས་པའི་མར་ནད་ལ་བཟླ་ར་བཏབ། སོ་སྦྱེ་ལས་
 བྱང་ནད་ཀུན་འཛོམས་པར་བྱེན། རྟེ་ནད་ལ་ཡ་སོ་སྦྱེས་སམ་སོ་བཅས་སྦྱེས། སྦྱིན་སྟེན་བྱ་ཞིང་སྦྱེ་བྱེད་

བཅོས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མ་གྱུ་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་མདོངས་ཡོད་པའི་སྐྱོ་སྐྱེ་བའི་དུས་དང་། བྱིས་པ་
 རྣམས་ལ་སེའུ་ཞེས་སོ་རྒྱུ་བའི་ཚེ་ལུས་ཀྱུན་ལ་མི་ན་བའི་ས་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་དེའི་དུས་སུ་སྤང་
 ཅི། ཨ་བྱག་སྐྱུ་རུ་བཅས་པའི་ལྗེ་གྲུས་རྟེན་ལ་དུ་བྱུགས་པས་ལྷུ་རུ་སོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཡན་ལག་
 བརྒྱད་པ་ལས། བཙོན་དང་སེང་སྟོམ་ད་ད་ཀ །ཀྱུ་དན་ན་ཏེ་བ་ལ་གཉིས། །ཏ་སེ་ཆེ་རྒྱུ་གཉིས་དང་
 བྱི། །ལུད་ག་བསེལ་བ་གཞོན་ཏུ་རྣམས། །རས་བལ་ས་བོན་བཅས་པ་དག །རྒྱ་བསྐོལ་བ་དང་མར་དང་
 བྱི། །ཐལ་སྐྱུན་ཞོ་གང་རྒྱ་བསྐོལ་བས། །སོ་སྐྱེས་ལས་བྱུང་སྣ་ཚོགས་ནད། །འདི་ཡིས་ལྷུ་རུ་འཛོམས་བྱེད་
 ཅེས། །འོད་སྤུངས་རྒྱན་པོས་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཨ་བྱག་སེང་སྟོམ་ཞེས་ལུ་མཁུ། བ་ལེ་ཀ་དང་།
 ཨ་བ་སེ་ཞེས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཨ་བ་རྩ་དང་སེ་འོལ་མ་སེར་ངོས་འཛིན། ལ་ལས་ལུངས་ཀར་ལ་ངོས་
 འཛིན་པ་སྤང་ཡང་ཨ་བ་དངོས་དང་སེ་ཞེས་སེ་རྟོན་རྒྱ་སྐྱུན་ཞེས་པ་སྤུད་ག་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྐྱུན་ལྷུ་ད་ཀར་པོ།
 བཙོན་ལུ་མར་དང་ཞོའི་ལ་རྒྱ་རྣམས་བསྐྱུས་པའི་མར་ནང་དུ་ཡ་བཀྲ་ར་བཏབ་པས་སོ་སྐྱེ་བའི་དུས་ལས་བྱུང་
 བའི་ནད་ཀྱུན་འཛོམས་པར་བྱེད། །གནའ་ལ་ཡ་སོ་སྐྱེས་སམ་དང་པོ་རང་ནས་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་སོ་བཅས་སྐྱེས་
 བ་སྐྱུན་སྟེག་ བྱ་ཞིང་སྐྱེམ་བྱེད་གཞོན་ཏུ་གདོང་དུག་གི་གདོན་བཅོས་པར་བྱའོ། །

༢ གཏའ་བཀོལ་བྱ་ཐབས་བསྟན་པ།

བྱིས་པ་སྐྱེ་བའི་བུ་གཉིས་ལོན་པ་དང་། །ལྷ་ལ་གཏང་རག་བཏང་ཞིང་གཏའ་རྣམས་དགོལ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ།།ཞེས་པ་སྟེ།གཉིས་པ་བྱིས་པས་སྐྱེ་བའི་བུ་གཉིས་ལོན་པ་དང་ལྷ་ལ་གཏང་རག་གི་རྒྱུ་དུ་གསོལ་མཚོན་
 བཏང་ཞིང་གཏའ་རྣམས་དགོལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ།
 ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།
 བདུད་རྩི་སྟོང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་བྱིས་པ་གསོ་བའི་ནང་ཚན་
 ཉེར་སྦྱོད་གསོ་བའི་ལེའུ་སྟེ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཅིག་པའོ།།

ལེའུ་དོན་གཉིས་པ། བྱིས་པའི་ནད་གསོ་བ།

བྱིས་པའི་ནད་གསོ་བའི་ལེའུའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བདང་། །གཞུང་དོན་
 དངོས་བཤད་པ།ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་གསུམ་སོ།
 ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ།
 དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག་
 །ཅེས་པ་སྟེ།བྱིས་པ་ཉེར་སྦྱོད་གསོ་བའི་ལེའུ་གསུངས་ཚར་བའི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་

ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། ། །ཞེ་ཞེས་བོས་ནས་བྱང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག་ཅེས་གདམས་ཏེ།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

བྱིས་པའི་ནད་ལ་རྒྱ་རྒྱེན་དབྱེ་བ་དང་། རྟགས་དང་བཙོས་ཐབས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིས་བསྟན། ། །ཞེས་པ་སྟེ། །བྱིས་པའི་ནད་ལ་རྒྱ་རྒྱེན་དང་། དབྱེ་བ་དང་། རྟགས་དང་བཙོས་པའི་ཐབས་རྣམ་པ་བཞི་འོས་པའི་ལུགས་བསྟན་ཏེ། དང་པོ། རྒྱ་རྒྱེན་གཞི་མཐུན་དུ་བསྟན་པ།

དང་པོ་རྒྱ་ཞི་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ལ། རྒྱེན་ནི་མ་ཡི་རྒྱེན་དང་བྱ་རྒྱེན་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། །དང་པོ་དེའི་རྒྱ་ཞི་རྒྱུང་དང་། མཁྲིས་པ་དང་། བད་ཀན་གསུམ་པོ་ལ་རྒྱེན་ནི་མ་ལས་གྱུར་པའི་རྒྱེན་དང་བྱ་རྒྱེན་གཉིས་སོ།

༡ མ་ལས་གྱུར་པའི་རྒྱེན་བསྟན་པ།

མ་རྒྱེན་མ་ཡིས་ཟས་སྦྱོད་གང་འཕེལ་བའི། མ་ཡི་རྒྱུང་མཁྲིས་ཁྲག་དང་བད་ཀན་ནད། འབྲེལ་སྦྱང་དང་མི་གཙང་གཤོན་རྒྱེན་གྱིས། །འོན་ལོང་དེའི་གཙང་ལ་ཞ་སྦྱར་ཤོར་སོགས་འབྱུང་། །འདི་རྣམས་ལྷན་སྦྲེས་ནད་ཡིན་གསོར་མི་རུས། །ཞེས་པ་སྟེ། །དང་པོ་དེའི་རྒྱ་ཞི་རྒྱུང་དང་། མཁྲིས་པ་དང་། བད་ཀན་གསུམ་པོ་ལ་རྒྱེན་ནི་མ་ལས་གྱུར་པའི་རྒྱེན་དང་བྱ་རྒྱེན་གཉིས་ལས་དང་པོ་མ་རྒྱེན་ནི་མས་ཟས་སྦྱོད་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གང་འཕེལ་བར་བྱས་པའི་མའི་རྒྱུང་དང་། མཁྲིས་པ་དང་། ཁྲག་དང་། བད་ཀན་གྱི་ནད་སོགས་གང་གི་རིགས་བྱ་ལ་སྦྱང་བ་དང་མའི་མི་གཙང་བ་དང་གཤོན་སོགས་ཀྱི་རྒྱེན་གྱིས་འོན་པ་དང་། ཡོང་བ་དང་། དེའི་གཙང་ལ་ཞ་བ་དང་། སྦྱར་བ་དང་། ཤོ་རེ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་དང་འདི་རྣམས་ལྷན་ཅིག་སྦྲེས་པའི་ནད་ཡིན་པས་གསོ་བར་མི་རུས་སོ།

༢ བྱ་ལས་གྱུར་པའི་རྒྱེན་བསྟན་པ།

བྱ་རྒྱེན་གཤོན་དང་སྦྱོད་ལམ་ཁ་ཟས་གསུམ། །ཞེས་པ་སྟེ། །གཉིས་པ་བྱའི་རྒྱེན་ནི་གཤོན་དང་། སྦྱོད་ལམ་དང་། ཁ་ཟས་གསུམ་སོ།

༡ གཤོན་རྒྱེན་བསྟན་པ།

གཤོན་རྒྱེན་མང་ཡང་བྱིས་གཤོན་བཅུ་གཉིས་ཡོད། །ལས་མཁན་པོ་ཉ་རྒྱལ་བསེན་གཉིས་གྱིས་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། །གཉིས་པ་བྱའི་རྒྱེན་ནི་གཤོན་དང་། སྦྱོད་ལམ་དང་། ཁ་ཟས་གསུམ་ལས་དང་པོ་གཤོན་རྒྱེན་ནི་མང་ཡང་རོ་བོ་བྱིས་གཤོན་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཁ་བསྐྱར་ལས་མཁན་པོ་ཉ་རྒྱལ་པོ་སྟེ་སྟེ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་

གཏོགས་པའི་དཀོར་བདག་དང་། བསེན་མོ་སྟེ་མོ་གདོན་གྱི་རིགས་གཉིས། འདིར་དངོས་བསྟན་བཅུ་བཞི།
སྐུལ་གཞི་སྟེ་ཆེན་པོ་བཅས་བཅོ་ལྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཚོ་བར་བྱེད་པ་དང་།

༡ ལྷོད་ལམ་དང་ཁ་ཟས་ཀྱི་རྒྱ་བསྟན་པ།

ལྷོད་ལམ་མ་དང་བུ་རྩི་མ་བཟོ་བས། །ལྷུང་ངམ་བདེ་བས་སམ་སྐྱུགས་དང་བསྐྱང་སྐྱས་དང་། །ལྷེ་བ་འཐེན་
དང་དུ་བྱས་སྟེ་བྱས་དང་། །ཟས་སྟོམ་ཚ་ཆེས་བསེལ་ཆེས་བསྟེན་བྱས་པས། །བྱིས་པའི་ནད་རིགས་
ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་བསྟེན། །ཅེས་པ་སྟེ་ལྷོད་ལམ་མ་དང་བུ་རྩི་སོགས་ཁྱེའུའི་གམ་དུ་གནས་པས་མ་བཟོ་བས་པར་ནས་
ལྷུངས་པའམ་ བདེ་བས་སམ་སྐྱུགས་པ་དང་། ལྷོད་བསྐྱས་པ་དང་། ལྷེ་བ་འཐེན་པ་དང་། དུ་བྱས་བྱས་
པ་དང་སྟེན་བྱས་པ་སོགས་དང་། ཟས་སྟོམ་ཚ་བ་ཤས་ཆེས་པ་དང་། བསེལ་བ་ཤས་ཆེ་བ་བསྟེན་བྱས་པ་
སོགས་ལས་བྱིས་པའི་ནད་རིགས་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་བསྟེན་དོ།

གཉིས་པ། དབྱེ་བ།

དབྱེ་བ་ལྟན་སྐྱེས་ནད་དང་སྐྱོ་བྱུར་གཉིས། །ཁ་ནད་བུ་ལ་ལྷུང་བ་ལྟན་སྐྱེས་ཡིན། །སྐྱོ་བྱུར་ནད་ལ་ཕྱ་
རགས་ཞིབ་ཚགས་གསུམ། །རགས་པ་བྱང་དང་སྐྱོ་མཚིན་འཁྲུ་སྐྱུག་དང་། །རིམས་དང་ལྷེ་བ་རྩེ་ལུའི་
ང་བརྒྱད། །ནད་དྲ །ཕྱ་བ་མགོ་སྐྱངས་མེ་བ་འགགས་པ་དང་། །མཚེར་མཁྲིས་ཕོ་ལོང་ས་ཟོས་ཞོ་རས་
བརྒྱད། །ཞིབ་ཚགས་མིག་དང་རྩ་བ་ལ་ནད་དང་། །མེན་བུ་སྟོག་ཙུ་ག་ནད་སྐྱོ་ཕོ་ལ་བརྒྱད། །ཅེས་པ་སྟེ་དབྱེ་བ་
ལྷེ་བ་ལྟན་སྐྱེས་ནད་དང་སྐྱོ་བྱུར་གྱི་ནད་གཉིས་ལས། ཁ་ནད་བུ་ལ་ལྷུང་བ་ཐོག་མ་ནས་རང་ལ་ཡོད་པས་ལྟན་
སྐྱེས་ཡིན་ལོ། །སྐྱོ་བྱུར་གྱི་ནད་ལ་ཕྱ་བ་དང་། རགས་པ་དང་། །ཞིབ་ཚགས་གསུམ་ལས་རགས་པ་ལ་བྱང་
དང་། ལྷོ་བ་དང་། མཚིན་པ་དང་། འཁྲུ་བ་དང་། སྐྱུགས་པ་དང་། རིམས་དང་། ལྷེ་བ་དང་། རྩེ་ལུའི་ནད་
དང་བརྒྱད། ཕྱ་བ་ལ་མགོ་སྐྱངས་པ་དང་། མེ་བ་འགགས་པ་དང་། མཚེར་ནད་དང་། མཁྲིས་ནད་དང་། ཕོ་
ནད་དང་། ལོང་ནད་དང་། ས་ཟོས་པའི་ནད་དང་། ཞོ་རས་པའི་ནད་དང་བརྒྱད། །ཞིབ་ཚགས་ལ་མིག་ནད་
དང་། རྩ་བའི་ནད་དང་། ལ་ནད་དང་། མེན་བུའི་ནད་དང་། སྟོག་ཙུའི་ནད་དང་། ག་ནད་དང་། སྐྱོན་ནད་
དང་། ཕོ་ལ་ནད་དང་བརྒྱད་དོ།

གསུམ་པ། བརྟག་ཐབས།

བརྟག་པའི་ཐབས་ལ་སྐྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། །འཚོ་འཚི་བཏང་གཙོད་ཁ་དམར་གདགས་དང་གསུམ། །ཞེས་
པ་སྟེ། །དེ་རྣམས་ངོས་འཛིན་བརྟག་པའི་ཐབས་ལ་སྐྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་དང་། །འཚོ་འཚི་བཏང་གཙོད་ཀྱི་ཁ་
དམར་གདགས་པ་དང་གསུམ་མོ།

༡ སྤྱིའི་བརྟག་ཐབས།

སྤྱི་རྟགས་རྟག་ཏུ་རྩ་ལས་ནར་ཤེས་བྱ། །ཀར་ནར་འཇུ་དང་དེར་མནན་ན་བ་དང་། །མིག་འབྱེད་དཀའ་ཞིང་རོ་
ནག་དང་ག་འགག་ །ཅིད་མོ་མི་ཅེ་དབྱགས་མི་བདེ་བ་དང་། །སྐད་གཉེའ་འཁྲུན་ཞིང་སེན་མོ་ཚོ་བའོ། །ཞེས་
པ་སྟེ། དང་པོ་སྤྱི་རྟགས་རྟག་ཏུ་ཁ་རོག་མི་སྟོད་པར་རྩ་བ་ལས་ན་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་གང་
ན་སར་འཇུ་བ་དང་དེར་མནན་པས་ན་བ་མི་བཟོད་པ་དང་། །མིག་འབྱེད་དཀའ་ཞིང་རོ་ནག་ལ་དང་ག་འགག་
པ་དང་ཅེ་མོ་མི་ཅེ་ཞིང་དབྱགས་མི་བདེ་བ་དང་། །སྐད་ཀྱི་གདངས་ཞན་པ་སྟེ་གཉེའ་བ་དང་འཁྲུན་ཞིང་སེན་མོ་
ཚོ་བའོ།

༢ བྱེ་བྲག་ལྗང་པར་གྱི་བརྟག་ཐབས།

བྱེད་བྲག་ལྗང་པར་གྱི་བརྟག་ལ། རགས་པའི་ནད་རྟགས། སྤ་བའི་ནད་རྟགས། ཞིབ་ཚགས་ཀྱི་ནད་རྟགས་
བཅས་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན།

(༡) རགས་པའི་ནད་རིགས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

༡༡ བྲང་ནད་ཀྱི་རྟགས། ལྗང་པར་བྲང་ནད་ཚོད་གཡུང་ཚ་བྲང་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་ལྗང་པར་
གྱི་དང་པོ་རགས་པ་རྩ་ནད་རྩ་སེར་གམས་པ་ལས་བྱུང་བ་བྲང་གི་ནད་ཚོད་གཡུང་གཉིས་ལས་ཚོད་ཚ་བ་དང་
བྲང་བ་གཡུང་གཉིས་སོ།

༡༢ བྲང་ཚོད་ཚ་བའི་རྟགས། བྲང་ཚོད་ཚ་བ་བྲང་དང་རོ་སྟོད་སྐྱངས། །ལུས་ཚ་ལུ་མ་མི་འདོད་རྩ་བ་
འག །མགོ་དང་རོ་སྟོད་ཕྱིར་འདོན་ལྟག་པ་དགེ། །རྩ་དང་འཕར་སྟོ་འག་ལ་ཨ་འབྲས་བཟོག་ །ཁ་ལྷེ་སྐམ་ལ་
འག་པ་ཆགས་པ་དང་། །རྟིང་པ་འཇུགས་པ་མི་ཤེས་ཤེང་ཤེང་རྒྱང་། །བྲང་དེ་སྟོ་དང་བསྟོངས་ན་ལུད་པ་
ལྷ། །ཕོ་བར་བསྟོངས་ན་མིག་སེར་སྟོང་སྐྱགས་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། དང་པོ་བྲང་ཚོད་ནི་ཚ་བ་ཆེ་སྟེ་བྲང་དང་རོ་
སྟོད་སྐྱངས་ཤིང་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ཚ་ལ་ལུ་མ་མི་འདོད་ཅིང་རྩ་བ་འག །མགོ་དང་རོ་སྟོད་ཕྱིར་འདོན་ཞིང་ལྟག་པ་དགེ་
ལ་འཕར་རྩ་དང་དོན་སྟོད་ཀྱི་ལུལ་འཕར་སྟོ་འག་ལ་མིག་གི་ཨ་འབྲས་ཏེ་འབྲས་བུ་སྟོག་ཅིང་ཁ་ལྷེ་སྐམ་ལ་
འགས་པ་ཆགས་པ་དང་། །རྟིང་པ་འཇུགས་པ་མི་ཤེས་པར་ཤེང་ཤེང་རྒྱང་བར་བྱེད་ཅིང་། བྲང་ཚ་དེ་ཡང་སྟོ་
དང་བསྟོངས་ན་ལུད་པ་ལུ་བ་དང་། །ཕོ་བ་དང་བསྟོངས་ན་མིག་སྟོན་སེར་ལ་སྟོང་སྐྱགས་བྱེད།

༡༣ བྲང་ལུལ་གྱི་རྟགས། བྲང་གཡུང་གྲང་བ་དབྱགས་བདེ་ཉེད་ཉེད་མང་། །ཁ་འཇུམ་མི་ཤེས་མཛིང་རེངས་
རོ་སྟོད་བྱོང་། །ཞེས་པ་སྟེ། བྲང་གཡུང་ནི་གྲང་བ་སྟེ་དབྱགས་བདེ་ལ་ཉེད་ཉེད་མང་ཞིང་ཁ་གདངས་པ་བཙུམ་
མི་ཤེས་ཤིང་མཛིང་པ་རེངས་ལ་རོ་སྟོད་བྱོང་།

ཀ༢ གྲོ་ནད་ཀྱི་ཉགས། གྲོ་ནད་ཚ་གཟེར་ཚ་སྐབས་ཐང་པོ་གསུམ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་གྲོ་ནད་ལ་ཡང་
ཚ་གཟེར་ཚ་སྐབས་ཐང་པོ་གསུམ་ཡོད་དོ།

ཁ༡ གྲོ་ནད་ཚ་གཟེར་གྱི་ཉགས། །ཚ་གཟེར་ཅ་གིམས་འཐིབས་ཆེ་གཏིང་ནས་འཁྲུན། །དབྱགས་ཐུང་གྲོ་ལུ་
ལ་མིག་བརྩམས་ནས་ལུ། །ལུད་པ་འགོག་ལ་སླིང་བརྟུངས་སྐྱུག་མི་ཤེས། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་གྲོ་ནད་ལ་
ཡང་ཚ་གཟེར་ཚ་སྐབས་ཐང་པོ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་ཚ་གཟེར་ནི་ཅ་གིམས་ལ་ཤེས་པ་བྱིང་འཐིབས་ཆེ་ཞིང་
གཏིང་ནས་འཁྲུན་ཞེས་ཞེ་འཁྲུན་བྱེད་ལ་དབྱགས་ཐུང་གྲོ་ལུ་བ་ལ་མིག་བརྩམས་ནས་ལུ་བ་དང་ལུད་པ་འགོག་
ལ་སླིང་བརྟུང་ཞིང་བཞིན་ནག་ལ་སྐྱུག་མི་ཤེས།

ཁ༢ ཚ་སྐབས་ཀྱི་ཉགས། །ཚ་སྐབས་འགོག་ཏུ་མི་འདོད་དྲག་ཏུ་ལུ། །ལུས་པོ་ཚ་ལ་ཅ་དང་འཕར་སྟོ་
དག །སློབ་སྦྱང་འོང་ཞིང་བྲང་དང་མ་ལ་འབྲད། །རྗེས་ལ་ལུས་རྩལ་འཁྲུན་ཞིང་སྐྱུག་ཚུལ་སྟོན། །ཞེས་པ་
སྟེ། ཚ་སྐབས་ནི་ལུད་པ་འགོག་ཏུ་མི་འདོད་ཀྱང་སློབ་སྦྱང་ལུ་བ་དང་ལུས་པོ་འོ་དོད་ཚ་ལ་ཅ་དང་འཕར་སྟོ་
ནམས་དྲག་ཅིང་སློབ་སྦྱང་ནས་འོང་ཞིང་བྲང་དང་གི་བྲང་དང་མ་ལ་འབྲད་པ་དང་། །རྗེས་ལ་ལུས་རྩལ་ལ་འཁྲུན་
ཞིང་སྐྱུག་ཚུལ་སྟོན།

ཁ༣ གྲོ་ནད་ཐང་པོ་ཉགས། ཐང་པོ་གྲོ་ནད་རྩིངས་པ་རྒྱང་ལྡན་ཏེ། །དྲག་ཏུ་ལུ་ཞིང་ལུད་པ་འགོག་རྒྱ་
མེད། །མིག་དང་མཚུ་སྐྱངས་ལྟེ་རྩིལ་དཀར་བའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཐང་པོ་གྲོ་ནད་རྩིངས་པ་རྒྱང་དང་ལྡན་པ་སྟེ་
དྲག་ཏུ་ལུ་ཞིང་ལུད་པ་འགོག་རྒྱ་མེད་པ་དང་མིག་དང་མཚུ་གཉིས་སྐྱངས་ཤིང་ལྟེ་རྩིལ་དཀར་བའོ།

ཀ༣ མཚིན་ནད་ཀྱི་ཉགས། མཚིན་པའི་ནད་ལ་ཚ་བབས་གང་བབས་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། མཚིན་པའི་ནད་
ལ་འང་ཚ་བབས་དང་གང་བབས་གཉིས་སོ།

ཁ༡ ཚོད་བབས་ཚ་བའི་ཉགས། ཚོད་བབས་ཚ་བ་མཚིན་སྐྱ་སྐྱ་ལ་འཕར། །ཅ་རྒྱུག་རྒྱ་ཚ་དབྱགས་ཚོད་པོ་
སྟོད་གང་། །ལུས་ཚ་གཡལ་བར་འདོད་ལ་གཡལ་མི་ཐོན། །མཚུ་དང་རྩིལ་ལ་དྲེག་པ་ནག་པོ་ཆགས། །མིག་
དམར་སྐྱ་སྐྱ་སྐྱ་ལ་ལྟེ་གཞུང་སེར། །རེའུ་སྐྱད་འབྱིན་ཞིང་ན་ཅ་ནག་ལ་སྟོན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚོད་བབས་ནི་ཚ་
བ་སྟེ་མཚིན་སྐྱ་སྐྱ་ལ་འཕར་ཞིང་ཅ་རྒྱུག་རྒྱ་ཚ་བའི་ཉགས་ཆེ་ལ་དབྱགས་ལ་ཚོད་ཅིང་པོ་སྟོད་གང་བ་དང་།
ལུས་བྱིངས་ཚ་ཞིང་གཡལ་བར་འདོད་ལ་གཡལ་མི་ཐོན་པ་དང་མཚུ་དང་སོ་རྩིལ་གཉིས་ལ་དྲེག་པ་ནག་པོ་
ཆགས་པ་དང་། །མིག་དམར་ཞིང་སྐྱ་སྐྱ་སྐྱ་ལ་ལྟེ་གཞུང་སེར་པོ་རེའུ་སྐྱད་ལྟར་འབྱིན་ཞིང་ན་ཅ་ནག་ལ་
སྟོན་སོ།

ཁ༢ གཡུང་བབས་གང་བའི་ཉགས། གཡུང་བབས་གང་བ་ཅ་དལ་རྒྱ་ཡང་གང་། །ལག་པ་འཛིབ་ཅིང་ལྟེ་སྐར་
སྟོད་ལྡད་བྱེད། །འོད་རླུང་མཚིན་སྐྱ་མི་འཕར་མདན་ཤིག་འཕྲུག །འུབ་མོ་འུ་ཞིང་འུ་སྐྱད་སྐྱ་ལ་འཛོམ། །ཤ།

མདོག་སྲོ་སེར་མཚིན་སྣ་སྒྲུབ་ལ་རིང་། །ཞེས་པ་སྟེ། གཤམ་བབས་ནི་གང་བ་སྟེ་ཅ་དལ་ལ་ཚུ་ཡང་གང་རྟགས་
སྟོན་ཞིང་ལག་པ་འཛིབ་ཅིང་སྟེ་སྲུང་ལ་སྟོང་བཟང་བྱེད་པ་དང་། རྟོན་རྒྱུང་ལ་མཚིན་པའི་སྣ་མི་འཕར་ཞིང་
མདན་ཤིག་འཕྲུག་ལ་རུབ་མོ་དུ་ཞིང་དུ་སྐད་ཀྱང་སྒྲུབ་ལ་འཛེར་བ་དང་། ཤའི་མདོག་སྲོ་སེར་མཚིན་སྣ་སྒྲུབ་ལ་
རིང་བའོ།

ལ༣ མཚིན་ནད་སྟེ་རྟགས། སྟེ་རྟགས་ཚ་གང་གཉིས་པོ་གང་བབས་ཀྱང་། །མིག་སྲོ་བྱེད་སྟེ་ག་བྱད་དང་མཐིལ་
བཞི་སེར། །ལུས་སྟེ་རྩམ་པ་རིང་བྱང་ལྡང་དུབ་ན། །འཕུན་ཞིང་སྲོ་བ་དེ་ལ་དགོང་དུས་ན། །མཚིན་པས་པོ་
བ་མནན་པས་འཕྲུ་སྐྱུག་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་སྟེ་རྟགས་ཚ་གང་གཉིས་པོ་གང་ལ་བབས་ཀྱང་མིག་
སྲོ་བོ་བྱེད་དུ་སྟེ་ག་ཅིང་བྱད་དང་རྐང་ལག་གི་མཐིལ་བཞི་སེར་བ་དང་། །ལུས་སྟེ་ལ་དབུགས་སྣ་རྩམ་པ་རིང་
བྱང་བྱེད་ཅིང་ལྡང་དུབ་ན་ལ་འཕུན་ཞིང་སྲོ་བ་དེ་ལ་དགོང་དུས་ན་བ་དང་། །མཚིན་པས་པོ་བ་མནན་པས་
འཕྲུ་སྐྱུག་ཀྱང་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ།

ཀ༤ ལུ་བའི་ནད་ཀྱི་རྟགས།

འཕྲུ་བའི་ནད་ལ་ཚ་འཕྲུ་གང་འཕྲུ་གཉིས། །ཚ་འཕྲུ་དབུགས་སྲུང་ཅ་དང་འཕར་སྟོང་བ། །བཞིན་སྣུམ་ཕྱི་ཚད་
ཚེ་ལ་ཤེས་པ་འཐིབ། །འཕྲུ་མདོག་དམར་སེར་ལྡང་གུ་དུང་ལྲུང་འཕྲུ། །གང་འཕྲུ་དབང་པོ་གསལ་ལ་འཕར་
སྟོང་དལ། །འཕྲུ་མདོག་རུ་ཞོ་ཅམ་མདོག་སྐྱུ་བོར་འཕྲུ། །རྒྱ་ལོང་འཕྲོག་ཅིང་སྐྱུ་བ་སྐྱ་བཙམ་འཕྲུ། །ཞེས་པ་སྟེ།
འཕྲུ་བའི་ནད་ལ་ཚ་འཕྲུ་དང་གང་འཕྲུ་གཉིས་ལས་ཚ་འཕྲུ་ནི་དབུགས་སྲུང་ཞིང་ཅ་དང་འཕར་སྟོང་རྣམས་དག་
ལ་བཞིན་གྱི་མདོག་སྣུམ་ཞིང་ཕྱི་ཚད་ཚེ་ལ་ཤེས་པ་འཐིབས་པ་དང་། །འཕྲུ་མདོག་དམར་པོ་འཕར་སེར་པོ་ལྡང་
གུ་དུང་ལྲུ་བཙམ་པར་འཕྲུ། །གང་འཕྲུ་ནི་དབང་པོ་གསལ་ལ་འཕར་སྟོང་རྣམས་དལ་ཞིང་འཕྲུ་མདོག་རུ་ཞོ་དང་།
ཅམ་མདོག་སྐྱུ་བོར་འཕྲུ་སྟེ་རྒྱ་ལོང་འཕྲོག་ཅིང་སྐྱུ་བ་ཚེ་ལ་སྐྱ་བཙམ་འཕྲུ་འོ།

ཀ༥ སྐྱུག་པའི་ནད་ཀྱི་རྟགས། སྐྱུག་པའི་ནད་ལ་ཚ་དང་གང་བ་གཉིས། །ཚ་བས་སྐྱུག་པའི་ནད་རྟགས་ཚ་
བར་འབྱུང་། །འཕྲུག་གམ་མཐིས་པར་སྐྱུག་པ་ཚ་བ་ཡིན། །གང་བས་སྐྱུག་པ་ཞོ་འབྱུངས་སྐྱུག་པ་དང་། །ཅམ་
པ་མ་ཞུ་གང་ཐོས་སྐྱུག་པ་དང་། །སྐྱུ་བ་བད་ཀན་སྐྱུག་ཅིང་ཕྱི་རྟགས་གང་། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱུག་པའི་ནད་ལ་འང་
ཚ་བ་དང་གང་བ་གཉིས་ལས་ཚ་བས་སྐྱུགས་པ་ནི་ཞོ་འབྱུངས་རྗེས་དེ་གར་སྐྱུགས་པ་དང་། །ཅམ་པ་བྱིན་པ་མ་
ཞུ་བར་གང་ཐོས་སྐྱུགས་པ་དང་། །སྐྱུ་བ་བད་ཀན་བཙམ་སྐྱུག་ཅིང་ཕྱི་རྟགས་ཅ་རྒྱ་སོགས་ཀྱང་གང་འོ།

ཀ༦ དེམས་ནད་ཀྱི་རྟགས། དེམས་ནད་མེ་ལྟར་ཚ་ཞིང་འཕར་ཅ་རྒྱུག། །དུ་འཚོག་རུལ་འཐིབས་བ་སྐྱུ་ལོག་པ་
དང་། །སྟོམ་འདོད་སྟོང་ཞིང་ལ་སྣ་ལག་པས་སྐྱུབ། །ཅེས་པ་སྟེ། །དེམས་ནད་ནི་དོད་མེ་ལྟར་ཚ་ཞིང་འཕར་

ཅ་རྒྱལ་ལ་དུ་ཚོག་བྱེད་ཅིང་རྒྱལ་འབྲིབས་བ་སྤྱོད་ལོག་པ་དང་། རྣོམ་འབྲུང་འདོད་ལ་རྒྱུང་ཞིང་ལ་སྤྱོད་གཉིས་
ལག་པས་བསྐྱབ་པོ།

༡༧ རྩེ་ནད་ཀྱི་རྟགས། རྩེ་ནད་རྩེ་མཁའ་རྩེ་འཁོར་རྩེ་མཁའ་གས་དང་། རྩེ་ནག་བཞི་རྩེ་དང་པོ་རྩེ་མཁའ་
ནི། རྩེ་འབྲུང་རྟེན་པ་སྤྱད་ལ་རྩེ་མི་ཤེས། རྩེ་ནད་རྟགས་ལྟན་ཅུ་རྟེན་གཙོད་སྤོམ་བྱེད། རྩེ་འཁོར་སྤྱུག་
པོར་སྤྱངས་འབྲུང་རེག་མི་བཟོད། རྩེ་མཁའ་གས་སྤྱུག་ཅིང་སྤྱ་ལ་ཉེབ་པེ་ན། རྩེ་ནག་རྩེ་བ་ཆད་ཤུལ་ནག་
ལྷགས་ནས། རྩེ་འབྲུང་ཐོས་ནས་རྩེ་ལོང་ལྷག་པར་བྱེད། རྩེ་པའི་ནད་ལ་རྩེ་མཁའ་དང་། རྩེ་
འཁོར་དང་། རྩེ་མཁའ་གས་དང་། རྩེ་ནག་དང་བཞི་ཡོད་དེ། དང་པོ་རྩེ་མཁའ་ནི་རྩེ་བ་འབྲུང་ཞིང་རྟེན་པ་སྤྱད་
ལ་རྩེ་མི་ཤེས་ཤིང་། རྩེ་ནད་ཀྱི་རྟགས་དང་ལྟན་ཞིང་ཅུ་རྟེན་ཏུ་འཕལ་ལ་འཕྲོ་གཙོད། འཕྲོ་བཙན་འཕལ་
ལ་དུ་བ་སོགས་གཙོད་སྤོམ་བྱེད། རྩེ་འཁོར་ནི་རྩེ་བ་སྤྱུག་པོར་སྤྱངས་ཤིང་འབྲུང་ལ་རེག་ན་མི་བཟོད་པ་དང་།
རྩེ་མཁའ་གས་ནི་སྤྱུག་ཅིང་སྤྱ་ལ་མེ་ལོང་ཅམ་ཉེབ་པེ་ན། རྩེ་ནག་ནི་རྩེ་བ་ཆད་ཤུལ་ཏུ་ནག་ལྷགས་ནས་འབྲུང་
ཐོས་ནས་རྩེ་ལོང་ལྷག་པར་བྱེད་དོ།

༡༨ དེའུ་ནད་ཀྱི་རྟགས། དེའུ་ནད་ལ་སྤྱུགས་དེ་ལམ་དེ་གཉིས། སྤྱུགས་དེ་ལ་ཡང་འཕྲོ་དེ་བྱུག་དེ་
གཉིས། ལམ་དེ་རྩེ་ལམ་དེའུ་འགགས་པ་ཡིན། དྲི་རྩེ་མི་ཐོན་མཚན་མ་རྩེ་རྩེ་ལ་འབྲ། འཕྲོ་དེ་འོང་བའི་
འཕྲོ་ལ་འཕལ་དུ་འགག། རྩེ་ལི་གསེབ་ཏུ་ཤ་ལི་ནལ་ལོ་ལོང་། རྩེ་དེ་ལ་ལ་བྱུག་ན་ན་ལ་སྤྱི། སྤྱུགས་སྤྱི་
བྱུག་ན་མི་སྤྱི་ན་ལ་གཟེར། རྩེ་ལ་ཡང་སྤྱི་རྟགས་རྩེ་སྤྱི་ཡང་ཡང་འཛེག། རྩེ་ཆེ་ལུ་རྩེ་འཆང་ངམ་འབྲད་ཅིང་
ཅུ། མགོ་འདར་སོ་སྤོམ་སྤྱང་པ་རྩེ་པར་འབྲུང། རྩེ་པ་སྤྱི། དེའུ་ནད་ལ་འབྲུགས་དེ་དང་ལམ་དེ་
གཉིས། དེ་ནད་ནས་ཀྱང་སྤྱུགས་དེ་ལ་ཡང་འཕྲོ་དེ་དང་བྱུག་དེ་གཉིས་ལས་ལམ་དེ་ནི་རྩེ་ལམ་དེའུ་
འགགས་པ་ཡིན་ཏེ་དྲི་རྩེ་མི་ཐོན་ཞིང་མཚན་མ་རྩེ་བརྩེངས་པའི་རྩེ་ལ་འབྲ་བ་དང་། འཕྲོ་དེ་ནི་རྩེ་འོང་བའི་
འཕྲོ་ལ་འཕལ་དུ་འགག་ཅིང་རྩེ་ལི་གསེབ་ཏུ་ཤ་ལི་ནལ་ལོ་ལོང་། རྩེ་དེ་ནི་སྤྱང་པའི་ལ་ལ་བྱུག་ན་ན་ལ་རྩེ་སྤྱི་
བ་དང་། སྤྱུགས་སྤྱི་བྱུག་ན་རྩེ་སྤྱི་ཞིང་ན་ལ་གཟེར། དེ་རྩེ་ལས་གང་ཡང་སྤྱི་རྟགས་སྤྱི་རྩེ་ལམ་ཡང་ཡང་
འཛེག་པ་བྱུག་ཆེ་ལ་ལུ་རྩེ་འཆང་ངམ་ཡང་ན་འབྲད་ཅིང་དུ་བ་དང་། མགོ་འདར་ཞིང་སོ་སྤོམ་ལ་སྤྱང་པ་
རྩེ་པར་འབྲུང་དོ།

(༢) སྤྱ་བའི་ནད་རིགས་བརྒྱད་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ།

སྤྱ་བའི་ནད་རིགས་ཀྱི་རྟགས་ལ། མགོ་སྤྱངས་ཀྱི་རྟགས་དང་། བྱོ་འགགས་ཀྱི་རྟགས། མཚེར་ནད་ཀྱི་
རྟགས། མཁྲིས་ནད་ཀྱི་རྟགས། ཐོ་བའི་ནད་ཀྱི་རྟགས། ལོང་ནད་ཀྱི་རྟགས། ས་ཐོས་ཀྱི་རྟགས། ཞོ་རས་ཀྱི་
རྟགས་བཙས་བརྒྱད་དོ། །

༡༡ མགོ་སྐྱངས་ཀྱི་ཉམས། །བྱ་རྒྱུ་མགོ་བརྒྱུ་ཞིག་སྐྱངས་པ་ན། །ནག་ཡོད་བཞིན་ཏུ་མར་མེར་
སྐྱངས་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། སྤ་བའི་དང་པོ་ནི་བྱ་རྒྱུ་གི་མགོ་བརྒྱུ་ཞིག་ནས་སྐྱངས་པ་ན་
ནག་ ཡོད་པ་བཞིན་ཏུ་མར་མེར་ཏུ་སྐྱངས་པར་བྱེད་དོ།

༡༢ གྲེ་བ་འགགས་པའི་ནད། གྲེ་བ་འགགས་ན་སྐད་འཛེར་ལ་རྒྱ་མང། །ཞེས་པ་སྟེ། གྲེ་བ་འགགས་པ་ན་
སྐད་འཛེར་ཞིང་ལ་རྒྱ་མང་ལ་ཚ་བ་ཆེ་ཡིན་ལོ།

༡༣ མཆེར་པའི་ནད་ཉམས། མཆེར་པའི་ནད་ནི་ཁོང་སྤྱི་ལྗང་ཏུ་བྱེད། །བྱ་མ་སོས་འདེབས་བག་རེ་རྩལ་ཏུ་
འོང། །ཞེས་པ་སྟེ། མཆེར་པའི་ནད་ནི་ཁོང་སྤྱི་ལ་མི་བདེ་བ་ལྗང་ཏུ་བྱེད་ཅིང་བྱ་མ་ལ་སོས་འདེབས་ཤིང་
བག་རེ་རྩལ་ཏུ་འོང་ལོ།

༡༤ མཁྲིས་པའི་ནད་ཀྱི་ཉམས། །མཁྲིས་ནད་ན་རྒྱ་བ་ཤ་མདངས་སེར་ལ་དྲངས། །རྩ་གསལ་ལྷེ་སྐྱ་སེན་མོ་
ནག་ལ་རིང། །ལ་ཟས་བྱིན་ན་མི་བ་འདོད་རྒྱལ་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། མཁྲིས་ནད་ནི་རྒྱ་བ་ཀྱི་ཤ་མདངས་སེར་
ལ་དྲངས་ཤིང་རྩ་རིས་གསལ་ལ་ལྷེ་སྐྱ་བ་དང་། སེན་མོ་ནག་ལ་རིང་ཞིང་ལ་ཟས་བྱིན་ན་མི་བ་འདོད་རྒྱལ་
བྱེད་པ་ཡིན་ལོ།

༡༥ སོ་བའི་ནད་ཀྱི་ཉམས། སོ་བའི་ནད་ནི་ཤ་རྒྱུང་དྲེག་པ་ཆགས། །ལ་ཟས་འཇུ་དཀའ་པོ་བ་སྐྱེ་འབྱི་
བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། སོ་བའི་ནད་ནི་ཤ་རྒྱུང་ལ་དྲེག་པ་ཆགས་ཤིང་ལ་ཟས་འཇུ་དཀའ་ལ་སོ་བ་རེས་ཆེ་རེས་རྒྱུང་
གི་སྐྱེ་འབྱི་བྱེད་དོ།

༡༦ ལོང་ནད་ཀྱི་ཉམས། ལོང་ནད་འཁྲོག་འཁྲུངས་འཁྲུན་འཕེལ་འབྱི་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། ལོང་ནད་ནི་
འཁྲོག་འཁྲུངས་དང་སྐྱངས་པ་དང་འཁྲུན་སོགས་ལ་ཆེ་རྒྱུང་འཕེལ་འབྱི་བྱེད་དོ།

༡༧ ས་ཚོས་ནད་ཀྱི་ཉམས། ས་ཚོས་སོ་བ་སྐྱངས་ཤིང་ངོ་མ་འགག། །ཞེས་པ་སྟེ། ས་ཚོས་ནི་བྱིས་པས་ས་ཚོས་
པ་འཁར་བས་སོ་བ་སྐྱངས་ཤིང་ངོ་མ་འགགས་པ་དང་ཡང་ན་འཇུ་སྐྱུག་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ།

༡༨ ཞོ་རས་ནད་ཀྱི་ཉམས། ཞོ་རས་ནད་ལ་རྒྱུང་མཁྲིས་བད་ཀའ་གདོན། །རྒྱུང་གྱུར་ལུ་ཞོ་སྐྱ་བཅས་རྒྱ་སྟེང་
འཕྱོ། །དེ་ཡིས་སོ་བ་སྐྱེ་སྐྱུག་བཤང་གཅི་སྟེ། །མཁྲིས་གྱུར་སེར་སྐྱར་རོ་སྐྱར་ཚད་པ་སྟེ། །བད་ཀའ་སྐྱོན་ལ་
རྒྱུང་འབྱིང་མ་ཞུས་སྟེད། །ཚོམ་བྱར་ཚད་ན་གདོན་རོ་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཞོ་རས་ནད་ལ་རྒྱུང་དང་།
མཁྲིས་པ་དང་། བད་ཀའ་དང་གདོན་ལས་གྱུར་པ་བཞི་ལས། རྒྱུང་གྱུར་ནི་མའི་ལུ་ཞོ་རྒྱུང་སྐྱུགས་པས་སྐྱ་
བཅས་རྒྱ་སྟེང་འཕྱོན་དེའི་སྐྱོན་གྱིས་སོ་བ་སྐྱོན་ལ་སྐྱུག་ཅིང་བཤང་བ་དང་གཅི་ཞེས་ངོ་རྒྱུ་སྟེ་བ་དང་། མཁྲིས་པ་
ལས་གྱུར་པ་ནི་མའི་ལུ་ཞོ་སེར་པོར་སྐྱར་བ་རོ་སྐྱར་བ་དེས་ཚད་པ་སྟེ། བད་ཀའ་ལས་གྱུར་པ་ལུ་ཞོ་སྐྱོན་ལ་
རྒྱུང་འབྱིང་བ་དེ་མ་ཞུ་བས་བསྐྱེད་ཅིང་། རྒྱ་ནང་ཏུ་མའི་ལུ་ཞོ་སྐྱུགས་པ་ཚོམ་བྱར་ཚད་ན་གདོན་གྱི་རོ་ཡོད་པ་

ཡིན་ནོ། འདི་ཡན་ནི་མའི་རུ་ཞོ་རྒྱ་ནང་དུ་བསྐྱུར་བ་སོགས་ལ་བརྟམ་པ་ལས། ཉེས་གསུམ་དང་གདོན་ལས་
ལྷུང་པ་སྟེ་རུ་ཞོ་ལ་སྒྲོན་རྟོགས་པ་དང་དེ་མཐུན་གྱི་ནད་རྟམ་དཔག་དགོས་ཏེ། ཟླ་བེར་ལས། དེ་དག་ལྟན་
པའི་མཚན་མ་སྟེ། འདུས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་ལྟན། རང་གི་མཚན་མ་ཅི་འདྲ་ལས། ཉེ་འཕུངས་པ་
ལས་ནད་བསྐྱེད་འགྱུར། ཉེ་ནི་སྟོགས་གང་ཤས་ཆེར་འཛིན། གང་དུ་རེག་པ་མི་བཟོད་པ། ཉེ་ན་ནད་ཡོད་
ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། རུ་ཞོ་སྒྲོན་མེད་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིང་པོ་
བསྐྱུས་པར། གང་ཞེས་རྒྱ་ནད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས། ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་མ་དེ་ནི་སྒྲོན་མེད་
ཡིན། ཞེས་འབྱུང་ངོ། །

(༣) ཞིབ་ཚགས་ནད་རིགས་བརྒྱད་ཀྱི་རྟམ་བུ་བཟུང་བ།

༡༡ མིག་ནད་ཀྱི་རྟམ་བུ། མིག་གི་ནད་ལ་སྐྱེ་རན་འཕྲལ་ཚག་གཉིས། ཉེ་གཉིས་མིག་དམར་ཚ་ཞིང་མཚི་
མ་འཇོག། ཁྱེས་སྟེ། ཞིབ་ཚགས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་མིག་གི་ནད་ལ་སྐྱེ་རན་དང་འཕྲལ་དུ་ཚག་པ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་
རན་ ནི་བྱིས་པ་སྐྱེས་འཕྲལ་ནས་མིག་ནད་ཅན་བྱུང་ན་སྲི་མཚན་རན་པས་སྐྱེ་རན་བེར་བ་ཡིན། སྐྱོ་བྱུང་དུ་
བྱུང་ན་འཕྲལ་ཚག་བེར་དེ་གཉིས་ཀ་ན་ལུགས་མཐུན་པར་མིག་དམར་ལ་ཚ་ཞིང་ མཚི་མ་འཇོག་གོ།

༡༢ རྩ་བའི་ནད་ཀྱི་རྟམ་བུ། རྩ་བའི་ནད་ལ་མ་རྐྱང་འགྲམས་པ་གཉིས། མ་རྐྱང་རྩ་བའི་རྩ་བའི་འཇོག་འགྲམས་པ་རྩ་
ཅུ་སྐྱེས། ཞེས་པ་སྟེ། རྩ་བའི་ནད་ལ་མ་རྐྱང་དང་འགྲམས་པ་གཉིས་ལས་མ་རྐྱང་ནི་རྩ་བའི་རྩ་བའི་ལོ་ལ་རྩ་བའི་
འཇོག་ ཅིང་འོན་པར་འགྲོ། འགྲམས་པ་ནི་སྐྱོ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་རྩ་ཅུ་སྐྱེས་ཤིང་སྐྱེ་འགྱུར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ།

༡༣ ལ་ཡི་ནད་ཀྱི་རྟམ་བུ། ལ་ཡི་ནད་ལ་བཙའ་ཐོར་བསམ་ཐོར་གཉིས། བཙའ་ཐོར་ནད་ལུག་མེད་ལ་ཐོར་
པ་འོང། བསམ་ཐོར་ཐོར་པ་དཀའ་ལ་ཚ་བ་སྟེ། ཞེས་པ་སྟེ། ལ་ཡི་ནད་ལ་རྩ་ཐོར་དང་བསམ་ཐོར་གཉིས་
ལས་རྩ་ཐོར་ནི་རྩ་བའི་རྩ་བའི་ཀྱི་ནད་ཡིན་ཏེ་ནད་ལུག་མེད་པ་ལ་ཐོར་པ་འོང། བསམ་ཐོར་ནི་ཐོར་པ་དཀའ་ལ་ཚ་
བ་སྟེ་འོ།

༡༤ མེན་བྱའི་ནད་ཀྱི་རྟམ་བུ། མེན་བྱ་རྐྱང་ལག་འཕུམས་ནས་རྐྱེད་མི་ཤེས། ཞེས་པ་སྟེ། མེན་བྱ་ནི་རྩ་བའི་
ཡིན་ཏེ་རྐྱང་ལག་འཕུམས་ནས་རྐྱེད་བ་དང་གཞོགས་གཡས་པས་ཉལ་མི་ཤེས་སོ།

༡༥ སྟོག་རྩའི་ནད་ཀྱི་རྟམ་བུ། སྟོག་རྩའི་རྩའི་སྐྱེ་ཤིང་སྐྱེ་ཤིང་སྐྱེ། ཞེས་པ་སྟེ། སྟོག་རྩའི་ནད་ནི་རྩའི་སྐྱེ་
ལུགས་པས་མིག་སྐྱེ་ལ་ཤིང་ཞིང་སྐྱེ་པ་འོ།

༡༦ སྐྱོན་ནད་ཀྱི་རྟམ་བུ། སྐྱོན་ནད་ལྷན་དུ་བཞེད་ལ་སྐྱེ་སྐྱེ་བྱེད། མི་སྐྱོན་ལྱི་སྐྱོན་ལ་དུ་ནད་ལུག་
ལྷན། ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱོན་ནད་ནི་ལྷན་དུ་བཞེད་ལ་རྐྱང་ལག་བསྐྱེས་བསྐྱེས་བྱེད་ལ་མི་སྐྱོན་ལྱི་སྐྱོན་ཆེན་པོ་བྱུང་ན་
དུ་ཞིང་ནད་ལུག་ལྷན་ངོ།

༡༧ གནད་གྱི་རྟགས། གནད་ལྗེ་སྐྱེ་ལག་པའི་མགོ་བོ་འཇིག་། ཤེར་ཤེར་ཚོད་མ་འབྲ་བ་རྒྱན་ཏུ་
འབྲུ། ཞེས་པ་སྟེ། གནད་ནི་ལྗེ་སྐྱེ་ཞིང་ལག་པའི་མགོ་བོ་འཇིག་ཅིང་ཤེར་ཤེར་ཚོད་མ་འབྲ་བ་རྒྱན་ཏུ་
འབྲུ་བའོ།

༡༨ སོལ་ནད་གྱི་རྟགས། སོལ་ནད་འཕྲོངས་ཀྱི་རྩར་སྐྱེས་རྟག་ཏུ་འབྲུ། ཞེས་པ་སྟེ། སོལ་ནད་ནི་
འཕྲོངས་ཀྱི་རྩར་སྐྱེས་ཤིང་རྟག་ཏུ་འབྲུགས་པར་འབྲུར་འོ།

༡༩ འཚོ་འཆི་བཏང་གཅོད་ཀྱི་ཁ་དམར་གདགས་པ། འཚོ་འཆི་བཏང་གཅོད་ཁ་དམར་གདགས་པ་ནི། ཞེས་
པ་སྟེ། འཚོ་བ་དང་འཆི་བའི་བཏང་གཅོད་དམ་སྲུང་སྲུང་སོགས་ཁ་དམར་གདགས་པ་ནི་ཞེས་པ་འོ།

(༡) མི་འཚོ་བའི་རྟགས་བསྟན་པ། ཀླུ་ལག་མཐིལ་བཞི་དཀར་ལ་མྱིད་པ་དང་། རྩ་བ་སྐྱེས་ཤིང་མགོ་ལ་
འབྲུར་བ་དང་། སྐྱ་བུག་སྐྱེས་ལ་བ་རྒྱ་ཆགས་པ་དང་། མིག་གི་མདངས་ཤོར་ཁུང་དུ་བྲོས་པ་དང་། ལྟག་
མིག་བཟུ་ཞིང་འཇུམ་མི་ཤེས་པ་དང་། ལྗེ་ནི་སྐྱེས་ཞིང་ཐུང་ལ་སོ་རྟེན་ཆགས། སོ་བ་རྩོ་ལྟར་སྐྱེད་ཐོས་
ཚད་སྐྱུག་ དབྱུགས་ཐུང་གེ་བ་གསོག་ཅིང་ངར་བ་དང་། འབྲུ་བ་རྒྱ་ལྟར་འབྲུབ་དང་ལུ་མ་ཤོར། མགོ་སྐྱབས་
བྱེད་དང་ལྟགས་མདོག་གསེར་ལྟར་སེར། ཤེས་ལྟགས་སྐྱོས་དང་སོ་བ་རྒྱ་ལིས་ཁེངས། མཚིན་པས་སྟེ་བར་སྟེ་བ་
ན་མི་འཚོ་སྤང་། ཞེས་པ་སྟེ། ཀླུ་ལག་གི་ མཐིལ་བཞི་དཀར་ལ་མྱིད་པ་སྟེ་མྱིད་པ་དང་། རྩ་བ་སྐྱེས་ཤིང་
མགོ་ལ་འབྲུར་བ་དང་། སྐྱ་བུག་སྐྱེས་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱི་ནང་དུ་བ་སོ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་ཁོབ་དང་སྐྱེ་བ་རྩོ་ལྟར་འབྲུ་བ་ཆགས་པ་དང་།
མིག་གི་མདངས་ཤོར་ཞིང་ཁུང་དུ་བྲོས་པ་དང་ལྟག་པར་མིག་བཟུ་ཞིང་འཇུམ་པར་བྱེད་མི་ཤེས་པ་དང་། ལྗེ་ནི་
སྐྱེས་ཞིང་ཐུང་ལ་སོ་རྟེན་ཆགས་ཤིང་སོ་བ་རྩོ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་། ཐོས་ཚད་སྐྱུག་ཅིང་དབྱུགས་ཐུང་ལ་གེ་བ་
གསོག་ཅིང་ངར་ངར་ཟེར་བ་དང་། འབྲུ་བ་རྒྱ་ལྟར་འབྲུབ་པ་དང་ལུ་མའི་དང་ཁ་ཤོར་ནས་མི་འབྲུབ་པ་དང་
མགོ་སྐྱབས་བྱེད་བ་དང་། དགས་མདོག་གསེར་ལྟར་སེར་ལ་ཤེས་ལྟགས་སྐྱོས་པ་དང་། སོ་བ་རྒྱ་ལིས་ཁེངས་པ་
དང་། མཚིན་པའི་རྩངས་ཤོར་ཏེ་ཐུང་དུ་འབྲུབ་ནས་སྟེ་བར་སྟེ་བས་ན་མི་འཚོ་བས་སྤང་འོ།

(༢) འཚོ་བའི་རྟགས་བསྟན་པ། མིག་ལྗེ་ལ་སོགས་དབང་པོའི་བཀྲག་མ་ཤོར། དབྱུགས་བདེ་རྩ་དལ་མཐིལ་
བཞི་དམར་བ་དང་། ལུ་མ་ཟས་ལ་སྟེད་ལ་སེན་མོ་འདུག ལྟན་ལེན་གསོས་སྐྱེད་ཆེན་སྲུང་བར་བྱའོ། ཞེས་
པ་སྟེ། མིག་དང་ལྗེ་ལ་སོགས་ཁེངས་སུ་ལས་ཀྱི་དབང་པོའི་མཚན་མ་དང་ཡན་ལག་རྩམས་ཀྱང་སྐྱེད་དགོས་
པས་དབང་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀྲག་མ་ཤོར་ཞིང་དབྱུགས་བདེ་ལ་རྩ་དལ་ཞིང་མཐིལ་བཞི་དམར་བ་
དང་། ལུ་མ་དང་ཟས་ལ་སྟེད་པ་སེན་མོ་འདུག་པ་སྐྱེན་ལེན་ཞིང་གསོས་སྐྱེད་ཆེན་གསོ་བ་དང་དུ་སྲུང་བར་བྱ་
དགོས་སོ།

བཞི་པ་བཙུག་ཐབས་བསྟན་པ།

བཙུག་པའི་ཐབས་ལ་སྐྱོད་ཉེ་བྱུང་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། །དེ་རྣམས་བཙུག་པའི་ཐབས་ལ་སྐྱོད་ཉེ་བྱུང་གཉིས་སོ།

༡ སྐྱོད་བཙུག་ཐབས་བསྟན་པ།

སྐྱོད་བཙུག་ལ་གསུམ་ཟས་སྐྱོད་སྟོན་དཔུང་བཞི། །ཞེས་པ་སྟེ། །སྐྱོད་བཙུག་ཚོད་གསུམ་དང་ཟས་སྐྱོད་སྟོན་དཔུང་བཙུག་པའི་ཐབས་ལ་སྐྱོད་ཉེ་བྱུང་གཉིས་སོ།

༡ དུས་གསུམ་དང་སྐྱོད་ཉེ་བཙུག་པ། །ཞོ་འཇུག་དུས་ན་སྟོན་དཔུང་མ་ལ་བྱ། །ཟས་འདྲེས་དུས་ན་མ་བྱ། །གཉིས་ཀ་ལ། །ཞོ་སྐྱོད་ཟས་ཟུང་དུས་ན་བྱ་ལ་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། །དེ་ཡང་ཞོ་འཇུག་བའི་དུས་ན་སྟོན་དཔུང་གང་དགོས་མ་ལ་བྱ། །ཞིང་ཟས་གཞན་དང་ཅུ་ཞོ་འདྲེས་མར་བའི་དུས་ན་སྟོན་དཔུང་མ་དང་བྱ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ། །ཞོ་སྐྱོད་ཞིང་ཟས་གཞན་བའི་དུས་ན་སྟོན་དཔུང་བྱ་ལ་བྱ་དགོས་སོ།

༢ ཟས་ཀྱིས་བཙུག་པ་བསྟན་པ། ཟས་ནི་ཡང་ཞིང་འཇུག་སྐྱོད་པ་དང་། །ཞེས་པ་སྟེ། ཟས་ནི་ཡང་ཞིང་འཇུག་བའི་རིགས་བྱིན་པའོ།

༣ སྐྱོད་ལམ་གྱིས་བཙུག་པ། སྐྱོད་ལམ་འདྲ་ལུ་མི་གཞུག་གང་མི་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱོད་ལམ་ནི་འདྲ་ལུ་མི་གཞུག་ཅིང་གང་སྟེ་འཇུགས་པ་མི་བྱའོ།

༤ སྟོན་གྱི་བཙུག་པ་བསྟན་པ། སྟོན་གྱིས་བཙུག་པ་ཞི་དང་སྐྱོད་བྱུང་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་གྱིས་བཙུག་པ་ལ་ཞི་བྱུང་དང་སྐྱོད་བྱུང་གཉིས་སོ།

༥ ཞི་བྱུང་གྱིས་བཙུག་པ། ཞི་བྱུང་བཟང་ཞིང་འཇུག་ལ་འཇུག་པ། །ཀར་བུར་ལ་བྱུངས་མངར་ཤས་ཆེ་བ་བྱིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཞི་བྱུང་བཟང་ཞིང་འཇུག་ལ་འཇུག་བའི་རིགས་ཀར་དང་བྱུངས་ལ་བྱུངས་ཀྱིས་ལ་བྱུངས་ཀྱི་མངར་ཤས་ཆེ་བ་བྱིན་པོ།

༦ སྐྱོད་བྱུང་གྱིས་བཙུག་པ། སྐྱོད་བྱུང་བཤམ་སྟོན་ལ་སོགས་རྩུབ་མོ་རྣམས། །ལེགས་པར་བསྐྱུས་ལུ་འཇུག་ཞིང་འཇུག་བསྟེན། །བཤམ་རྩུབ་སྐྱོད་ཀྱི་ཚོད་མ་ཤིས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱོད་བྱུང་བཤམ་སྟོན་ལ་སོགས་པ་རྩུབ་མོ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྐྱུས་ལུ་འཇུག་ཞིང་འཇུག་བའི་རིགས་ཀྱི་ཚོད་མ་བྱིན་ན་ཤིས་པ་ཡིན་པོ།

༧ དཔུང་གྱིས་བཙུག་པ་སྟེ། དཔུང་གྱི་བཙུག་པ་གཏར་བསྟེན་ཆུ་ལྷག་འདྲེན། །ཞེས་པ་སྟེ། དཔུང་གྱིས་བཙུག་པ་གཏར་བསྟེན་ཆུ་ལྷག་མས་འདྲེན་པོ།

༡༡ གཏར་གྱིས་བཅོས་པ། གཏར་ག་གང་ཐེབས་ཅུ་ལ་ཕྱེ་ཅོམ་སྟེ། །ལོ་མ་ལོན་ན་ལག་མགོ་ལྷག་ཐོན་
གཏར། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་བཞི་ལས་གཏར་ག་སྦྱིར་ཤ་རྒྱས་པས་གང་ཐེབས་ལ་ཅུ་ལ་ཕྱེ་ཅོམ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
ལོ་མ་ལོན་པ་ལ་ལག་མགོའི་མཚུབ་མའི་ཚིགས་འོག་མ་དང་བར་གྱི་ཅ་དེ་ལྷག་ཐོན་གཏར་དགོས་སོ།

༡༢ མེ་བཅའ་བཅོས་པ། མེ་བཅའི་སྐྱ་བ་སྐྱན་མ་སྐྱོས་པ་ཅོམ། །གསུམ་ལས་མི་མང་སྐྱི་ཚོས་ཅོམ་གྱིས་
ཚོག། །ཞེས་པ་སྟེ། མེ་བཅའ་དགོས་རིགས་སྐྱ་བ་སྐྱན་མ་སྐྱོས་པ་ཅོམ་གསུམ་ལས་མི་མང་བར་སྐྱི་ཚོས་ཅོམ་
གྱིས་ཚོག་པས་དེ་ལྟར་བྱ་ཞེས་སོ།

༡༣ རྩ་ལྷག་གིས་བཅོས་པ། རྩ་ལྷག་སྐར་རྩ་བུམ་པར་སྐྱག་པས་བསྐྱེད། །ཞེས་པ་སྟེ། རྩ་ལྷག་ནི་སྐར་
རྩ་བུམ་པར་སྐྱག་པས་བསྐྱེད་བའོ།

༡༤ མས་འབྲེན་གྱིས་བཅོས་པ། མས་འབྲེན་ལོ་མ་ལོན་ལ་རེད་བྱ་བ། །ལོ་ལོན་པ་ལ་ནི་རུ་རྩ་སྐར་
གཅིག་ །དེ་ནས་ལོ་རེ་ལོན་གྱིན་སྐར་རེ་བསྐྱེད། །སྐྱན་དཔུང་དྲག་པོ་མི་བྱ་འཇམ་ལོས་བཅོས། །ཞེས་པ་སྟེ།
མས་འབྲེན་ནི་ལོ་མ་ལོན་པ་ལ་རེད་བྱ་བ་ཞིང་ལོ་ལོན་པ་ལ་ནི་རུ་ཉི་སྐྱན་ལུ་རྩ་སྐར་གཅིག་ཅེས་པ་ཁྱོར་བ་
ཕྱེད་དང་དེ་ནས་ལོ་རེ་ལོན་གྱིན་སྐར་རེ་བསྐྱེད་ལ་སྐྱན་ དཔུང་དྲག་པོ་མི་བྱ་ཞིང་འཇམ་པོས་བཅོས་དགོས་ཏེ།
ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལས་ཀྱང་། གཞོད་དང་གཞོད་བྱ་དེ་ཉིད་དང་། །རིམས་སོགས་ནད་ཀྱང་དེ་ཉིད་
འབྱུང་། །དེ་བས་སྐྱན་ནི་དེ་ཉིད་དེ། །གཞོན་ཤ་ཅན་དང་ལུས་རྒྱུད་ཕྱིར། །ཟས་ཀུན་བསྐྱེན་པར་མི་བྱེད་
པས། །འདི་ཡི་ཚད་ནི་ཉུང་བྱ་བྱེད། །ཞེས་པ་མི་རྒྱུད་ནད་རྒྱུད་བཅོས་པ་རྒྱུད་བའི་དོན་ནོ།

༡ བྱེ་བྲག་གི་བཅོས་ཐབས།

བྱེ་བྲག་གི་བཅོས་ཐབས་ལ་རགས་པའི་ནད་བརྒྱད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་དང་། ས་བའི་ནད་བརྒྱད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་
དང་ཞིབ་ཚགས་ནད་བརྒྱད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བཅས་ཡོད་པ་ཡིན།

༡ རགས་པའི་ནད་རིགས་བརྒྱད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

༡༡ བྲང་ནད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས། བྲང་ནད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་ལ་བྲང་ནད་ཚ་བའི་བཅོས་ཐབས་དང་བྲང་ནད་
གྲང་བའི་བཅོས་ཐབས་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན།

༡༢ བྲང་ནད་ཚ་བའི་བཅོས་ཐབས། བྱེ་བྲག་བཅོས་ཐབས་བྲང་ནད་ཚ་བ་ལ། །ཟས་སྐྱན་རྩ་མདའ་གཏར་
དང་མེ་བཅོས་བཅོས། །ཟས་སྐྱ་ཤ་མར་གསར་པ་ཞོ་དར་བཏང་། །འོད་བརྒྱན་མི་བཏང་སྐྱན་བྱ་ག་བྱར་
དང་། །རྩ་གང་གྱུར་ཀུམ་ཅན་དན་ཀར་སྦྱར་བཏང་། །ཁྲོ་ལ་ག་བྱར་ཕོ་བར་སྐྱག་སྐྱེལ་བསྟན། །སྐྱངས་ན་རྩ་
མདའ་བར་ཞིང་དྲུག་འགོ་གཏར། །སྟོད་བྱ་སྐྱངས་ན་སྦྱི་གཙུག་བྱ་རོག་མིག། །ཚ་ར་ལུང་ནས་བྱར་ཚོན་དོ་རུ་
བསྐྱེག། །སྐྱད་བྱ་སྐྱངས་ན་སྦྱིང་ཅེ་དཀར་ནག་མཚམས། །ཁྲོ་ལ་ལྷ་པ་ཕོ་བ་ལྷེན་གསང་བསྐྱེག། །བྲང་ནད་ཤིན་

ཏུ་རྗེས་ཏེ་ཤ་མདོག་སེར། ཁོང་སྟོམ་འགྲུལ་ན་ཏུ་ཞིང་མ་ལ་འཆང། འཇུག་ཞིང་རུ་མ་ཙེ་གྲུར་བཅད་ཅིང་
 འཕྱང། ཏེ་ལ་ཙན་དན་གི་མི་བསིལ་གསུམ་སྐྱར། རྗེས་ལ་ཚིགས་པ་བདུན་དང་ལྷན་སྐྱབས་བསྐྱེད། ཞེས་པ་
 ལྟེ། བྱེ་བྲག་གི་བཙམ་ཐབས་རགས་པའི་དང་པོ་བྱང་ནད་ཚ་བ་ལ་ཟས་དང། ལྷན་དང། ལྷ་མདའ་དང།
 གཏར་བ་དང། མེ་བཙམ་བཙམ་དགོས་ཏེ། ཟས་སྐྱེ་ཤ་མར་གསར་པ་དང་ཞོ་དར་སོགས་བཏར་ཞིང་ཤོད་
 བཅུད་ཀྱི་རིགས་མི་བཏར་ལ། ལྷན་དུ་ག་བྱུར་དང་ལྷ་གང། གྲུར་གྲུམ། ཙན་དན་དཀར་པོ་རྣམས་ཀར་དང་
 སྐྱར་བ་བཏར་ཞིང། སྐོ་དང་བསྐྱོངས་ལ་ཁ་ཚར་ལི་ག་དུར་དང། མོ་བ་དང་བསྐྱོངས་པར་སྐྱེལ་སྐྱེལ་བསྐྱེད།
 སྐྱངས་ན་སྐྱངས་མགོ་ལ་ལྷ་མདའ་བྱུང་ཞིང་སྐྱངས་སོབས་ནས་དུག་འགོ་གཏར་བ་དང། སྐོད་དུ་སྐྱངས་ན་སྐྱི་
 གཙུག་དང། དཀར་ནག་མཚམས་ནས་གྱེན་དུ་ཚོན་གང་བཅལ། དེ་ནས་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་ཚོན་རེ་
 དང་སྐྱན་རེ་བཅལ་བ་དཔལ་ཁབ་གསང། དེ་སྐྱོང་ཚོན་རེ་བཅལ་བ་བྱུགས་ཁབ་གསང། དེ་སྐྱོང་ཚོན་རེ་
 བཅལ་བ་བྱེ་བྲག་མིག་དང་སྐོ་སྐོང་ཅ་ར་ཁུང་ནས་བྱུར་དུ་ཚོན་དོ་གཞལ་བའི་ས་རུ་བསྐྱེད། སྐྱོད་དུ་སྐྱངས་ན་
 ལྷིང་ཕེ་དང་དཀར་ནག་མཚམས་དང། སྐོ་དང་བསྐྱོངས་པ་ལ་ཚིགས་པ་ལྷ་པ། མོ་བ་དང་བསྐྱོངས་ན་མོ་
 གསང་ཚིགས་པ་བཅུ་གཉིས་དང་ལྷན་གསང་རྣམས་བསྐྱེད་བྱང་ནད་དེ་ཤིན་ཏུ་རྗེས་ཏེ་ཤ་མདོག་སེར་ཞིང་
 ཁོང་སྟོམ་ལ་འགྲུལ་ན་ཏུ་ཞིང་མ་ལ་ འཆང་བ་དང། འཇུག་པ་འདོན་ཞིང་རུ་མ་ཙེ་གྲུར་ཞེས་ཉུང་དུ་ཡང་
 ཡང་བཅད་ཅིང་འཕྱང་བ་དེ་ལ་ཙན་དན་ དཀར་པོ་གི་ཕྱང་བསིལ་རུ་གྲུར་ལི་གསུམ་སྐྱར་ཞིང་རྗེས་གཙོད་ལ་
 ཚིགས་པ་བདུན་དང་ ལྷན་སྐྱེའི་ཕེ་བསྐྱེད་གོ།

ལ༢ བྱང་ནད་གང་བའི་བཙམ་ཐབས། བྱང་ནད་གང་བ་རྗེ་ཏེ་སྐྱེལ་སྐྱེལ་དང། ལ་ལ་སྐྱེད་ཀྱི་ཐང་བཏར་
 ཤིང་གུན་དང། ཏོང་ག་ལ་རུ་ཚྭ་དང་བྱུར་དཀར་སྐྱར། ལམ་ནི་བསིལ་ཤོད་ལྷེའུར་བཏར་བར་བྱ། ལྷ་མདའ་
 མི་བྱ་སྐྱེལ་ནན་ཚན་དོ་བྱ། ལམ་ནི་ཤོང་གི་སྐྱོང་དུ་བཞི་པ་བསྐྱེད། ལམ་ཐང་པ་རེངས་ན་ལྷག་པ་བསྐྱེད་པར་
 བྱ། ལམ་དོར་ན་སྐྱེན་གཏར་ལྷ་ཡིས་ཚ་བ་གདོན། ཏེ་རྗེས་མེ་ཡིས་བསྐྱེད་པ་མཚོག་ཏུ་ཤིས། ཞེས་པ་སྐྱེ། བྱང་
 བྱང་གང་བ་ལ་རྗེ་ཏེ། སྐྱེལ་སྐྱེལ་དང། ལ་ལ་སྐྱེད་གསུམ་གྱི་ཐང་བཏར་ཞིང། ཤིང་གུན་དང། ཏོང་ག་སྐྱ་
 སོད་དམར་པོ་འམ་སྐྱེལ་པོ། ལ་རུ་ཚྭ་རྣམས་དང་བྱུར་དཀར་སྐྱར་བ་དང། ལ་ལམ་ནི་བསིལ་ཤོད་ལྷེའུར་ཞེས་
 སྐྱེལ་ནས་གཏར་བར་བྱ་ཞིང། ལྷ་མདའ་སོགས་གང་བཙམ་མི་བྱ་བ་དང། སྐྱེལ་ནན་གྱི་ཚན་དོ་བྱ་ཞིང། མེ་
 བོ་ཤོང་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོང་དུ་ཚིགས་པ་བཞི་པ་བསྐྱེད་ཅིང། ལམ་ཐང་པ་རེངས་ན་ལྷག་པའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་
 བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང། ལམ་དོར་ན་གང་ལ་གང་དགོས་བཟླགས་ཏེ་སྐྱེན་གཏར་ལྷ་ལ་སོགས་པས་ཚ་བ་གདོན་
 ཞིང་ལྷ་སེར་ ཡིན་པས་དེ་རྗེས་སུ་མེས་ཤོང་གསལ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་མཚོག་ཏུ་ཤིས་སོ།

༡༥ གྲོ་ནད་གྱི་བཅོས་ཐབས། གྲོ་ནད་གྱི་བཅོས་ཐབས་ལ་གྲོ་ནད་ཚ་གཟེར་གྱི་བཅོས་ཐབས་དང་། ཚ་
སྐྱབས་གྱི་བཅོས་ཐབས་དང་། ཐང་པའི་བཅོས་ཐབས་ཏེ་རྣམས་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

༡༦ ཚ་གཟེར་གྱི་བཅོས་ཐབས། ཚ་གཟེར་གྲོ་ལ་གསོ་ཐབས་ཞི་སྦྱང་གཉིས། རྩོད་ལེན་བོང་ང་དཀར་
པོའི་བསྐྱུས་ལུ་ལ། ཤི་མི་གུར་ཀུམ་སྐྱ་ཅི་ལྷ་དག་དཀར། སྦྱུལ་ཤ་རུ་རྩའི་ཕྱེ་མ་སྦྱར་ལ་བཏང་། ལ་རུ་རྩོང་
ལེན་དུར་བྱིད་བསྐྱུས་ལུ་ལ། ཤེ་ཚེན་སྐྱ་ཅི་བཏང་ལ་འཕྲུ་རུ་གཞུག། དེས་མ་སྐབ་ན་ག་བྱར་རྒྱལ་སློན་
གསུམ། ཞེས་པ་སྟེ། གྲོ་ནད་ཚ་གཟེར་གྱི་གྲོ་ལ་གསོ་ཐབས་ཞི་སྦྱང་གཉིས་ལས་ཞི་བ་ནི་རྩོང་ལེན་དང་བོང་
ང་དཀར་པོ་གཉིས་གྱི་བསྐྱུས་ལུ་ལ་གི་མི། གུར་ཀུམ། སྐྱ་ཅི། ལྷ་དག་དཀར་པོ། སྦྱུལ་ཤ་རུ་རྩ་བཅས་པའི་
ཕྱེ་མ་སྦྱར་ལ་བཏང་བ་དང་། སྦྱང་བ་ནི་ལ་རུ་རྩ་མཚུ་སྦྱང་། རྩོང་ལེན། དུར་བྱིད་གསུམ་གྱི་བསྐྱུས་ལུ་ལ་ཤ་
ཚེན་ཏེ་མི་ཤ་དང་སྐྱ་ཅི་བཏང་ལ་འཕྲུ་རུ་གཞུག་ཅིང་། དེས་ཀྱང་མ་སྐབ་ན་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་གྱི་ག་བྱར་རྒྱལ་སློན་
གསུམ་པོ་བསྟེན་དགོས་སོ།།

༡༧ ཚ་སྐྱབས་གྱི་བཅོས་ཐབས། ཚ་སྐྱབས་ནད་ལ་སྦྱན་དང་གཏར་གྱིས་བཅོས། ཤུར་ཀུམ་ལྷ་དག་ཕྱ་
གང་ཀར་སྦྱར་བཏང་། ཤིང་མངར་སློ་ལོའི་ཐང་བཏང་ག་བྱར་དང་། ལི་ཤི། སྐྱུག་སྟེལ་འབྲས་གསུམ་ད་ཤིག་
དང་། རྩུ་གང་གུར་ཀུམ་གི་མི་རྒྱུན་འབྲུམ་དང་། ཤིང་མངར་ཀར་སྦྱར་བཏང་རྩུལ་མང་དབྱུང་། ཤུར་ཐོན་
དཀར་ལ་རྩུ་གང་གུར་ཀུམ་དང་། ཚན་དན་དཀར་དམར་བསེ་རུ་ཤིང་མངར་མཚལ། ལི་ཤི། སྐྱུག་སྟེལ་སྐྱ་
འབྲས་ད་ཤིག་དང་། ལྟར་བུ་རུ་རྩ་སྦྱ་པི་པི་ལིང་། འདམ་བུ་ཀར་ནས་སློན་འབྲུ་བཏུན་རྣམས། ཞོ་ལ་
བཏང་བྱིན་རྒྱུན་དུ་བསྟེན་པར་བྱ། སློང་ཀར་རུ་ཐུང་ལྷག་དང་སྦྱར་ལ་གཏར། ཚ་སྐྱབས་ཀས་ནས་ལུང་པ་
རྒྱལ་ཅན་ལ། བྱ་བོ་ཅི་ཅི་སྦྱར་བུ་ཤིང་མངར་དང་། སྐྱུག་སྟེལ་ཀར་སྦྱར་བས་རྒྱལ་རྣམས་ཤང་། ཚན་དན་
བསེལ་གསུམ་བསེ་རུས་རྒྱལ་ཚད་སྟེལ། རོ་སློང་རྒྱུས་ཐོན་གསར་འཇམ་ཟས་གྱིས་བཅོས། ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་
སྐྱབས་གྱི་ནད་ལ་སྦྱན་དང་གཏར་གྱིས་བཅོས་པ་ནི་གུར་ཀུམ། ལྷ་དག་ཕྱ་གང་བཅས་པ་ཀར་དང་སྦྱར་ལ་
བཏང་བ་དང་། མ་ཞི་ན་ཤིང་མངར་སློ་ལོ་བཅས་གྱི་ཐང་བཏང་ཞིང་ག་བྱར་དང་། ལི་ཤི། སྐྱུག་སྟེལ། འབྲས་
བུ་ལ་བར་སྦྱར་གསུམ། ད་ཤིག་དང་། རྩུ་གང་། གུར་ཀུམ། ཤི་མི། རྒྱུན་འབྲུམ་དང་། ཤིང་མངར་རྣམས་
ཀར་དང་སྦྱར་བ་བཏང་ལ་སྦྱན་དེ་ལྷ་དུས་གདོང་པ་བྱིབས་ཏེ་རྩུལ་མང་ དུ་དབྱུང་ཞིང་ཐོན་ནས་བག་ཕྱེས་ཕྱི།
ཤུར་ཐོན་དཀར་ལ་རྩུ་གང་དང་། གུར་ཀུམ་དང་། ཚན་དན་དཀར་དམར། བསེ་རུ། ཤིང་མངར། མཚལ།
ལི་ཤི། སྐྱུག་སྟེལ། སྐྱ་འབྲས། ད་ཤིག་དང་། ལྟར་བུ། རུ་རྩ། སྦྱ་པི་པི་ལིང་། འདམ་བུ་ཀར་། ལས་
སློན་མོ་འབྲུ་བཏུན་རྣམས་སྦྱར་བའི་གྲོ་ཅི་བཏུ་བཏུན་པ་ཞོ་ལ་བཏང་བྱིན་ རྒྱུན་དུ་བསྟེན་པར་བྱ་ཞིང་། སློང་
ཀར་རུ་ཐུང་གཉིས་ལྷག་དང་སྦྱར་ལ་གཏར་བ་རྩུངས་ལྷག་མི་འདོན་ཞིང་ནད་ལྷག་གཏར་ རོ། ཚ་སྐྱབས་ཀས་

ནས་ལྟད་པ་ནག་ཅན་དུ་འཇག་པ་ལ་བྱ་ལོ་ཅི་ཅི་རྒྱུ་མེད་ལ་དུ་བཤད་པ་ ལྟར་དང་། ལྟར་བྱ། ཤིང་མངར་དང་།
སྤྱུག་སྤྱེལ་ནམས་ཀ་ར་དང་སྤྱར་བས་ནག་ནམས་དངས། ཡང་ན་ཅན་དན་དཀར་པོ། བསིལ་ཅུ་གྱུར་ལི་
གསུམ། བསེ་དུ་བཅས་པའི་སྒོ་སྒྲོན་སྤྱར་བས་ནག་ཚད་སྐེམ་ཞིང་རོ་སྟོད་རྒྱས་བཅ་པ་དང་། གསར་འཇམ་ལ་
བས་ཀྱིས་བཅོས་སོ།།

ལ₃ ལྟར་སྒོ་བང་པོའི་བཅོས་བབས། ལྟར་སྒོ་བང་པོ་སྒྲོན་བཤམ་བཤམ་མེས་བཅོས། སྒྲོན་ནི་ད་འིག་ཀ་ར་
པི་པི་ལིང་། མར་གསར་སྤྱར་བའི་ལྷེ་གྱུ་བཏང་བ་དང་། ཅུ་གང་ཤིང་ཚ་སྤྱུག་སྤྱེལ་པི་པི་ལིང་། མར་གསར་
སྤྱར་དང་སྤྱར་བའི་ལྷེ་གྱུ་བཏང་། ལ་དུར་རྫོང་ཤིང་ཀུན་བུར་དཀར་བྱིན། མར་དཀར་བུར་དཀར་ལྷག་ཤ་
གསར་འཇམ་བཏང་། སྐྱེད་རྒྱུ་ལུས་སྤངས་སྒོས་དཀར་བཤམ་གྱིས་སྤྱང་། དེ་རྗེས་སྒོ་གསང་ཚིགས་པ་
བཞི་ལྔ་བསྐྱེད། ཞེས་པ་སྟེ། ལྟར་སྒོ་བང་པོའི་ནད་ལ་སྒྲོན་བས་དང་བཤམ་དང་མེ་ནམས་ཀྱིས་བཅོས་དགོས་
པའི་སྒྲོན་ བེ་ད་འིག་ ཀ་ར། པི་པི་ལིང་ནམས་མར་གསར་དང་སྤྱར་བའི་ལྷེ་གྱུ་བཏང་བ་དང་། ཅུ་གང་། ཤིང་
ཚ། སྤྱུག་སྤྱེལ། པི་པི་ལིང་། མར་གསར་ནམས་སྤྱར་དང་སྤྱར་བའི་ལྷེ་གྱུ་བཏང་བ་དང་། དེ་རྗེས་ག་དུར། རྫོ་
ཏི། ཤིང་ཀུན་ནམས་བུར་དཀར་དང་སྤྱར་ལ་བྱིན་ཞིང་། བས་སྤྱུ་མར་དཀར་དང་བུར་དཀར་ལྷག་ཤ་གསར་
འཇམ་སོགས་བཏང་། སྐྱེད་རྒྱུ་ཞིང་ལུས་སྤངས་ན་སྒོས་དཀར་དུར་བྱིད། ཨ་བར་སྤྱར་གསུམ་བཅས་པའི་
བཤམ་གྱིས་སྤྱང་བ་དང་། དེ་རྗེས་སྒོ་གསང་ཚིགས་པ་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་བསྐྱེད་དགོས་སོ།།

ཀ₃ མཚིན་ནད་ཀྱི་བཅོས་བབས། མཚིན་ནད་ཀྱི་བཅོས་བབས་ལ་མཚིན་ནད་ཚ་བའི་བཅོས་བབས་
དང་། གང་བབས་ཀྱི་བཅོས་བབས་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།

ལ₂ མཚིན་ནད་ཚ་བའི་བཅོས་བབས། མཚིན་ནད་ཚ་བ་བས་སྒྲོན་གཏར་བ་དང་། བཤམ་དང་མེ་བཅོའ་
རྒྱ་ཡིས་བཅོས་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། མཚིན་ནད་ཚ་བ་ལ་བས་དང་སྒྲོན་དང་གཏར་བ་དང་བཤམ་དང་མེ་
བཅོའ་རྒྱ་བཅས་དུག་གིས་བཅོས་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

ག₂ ལ་བས་ཀྱིས་བཅོས་པ། ལ་བས་མ་བུ་གཉིས་ཀ་འོད་བརྒྱན་སྤང་། ཤ་གསར་མར་གསར་ཞོ་དར་
བསྐྱེན་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། ལ་བས་ནི་འོད་བརྒྱན་གྱི་རིགས་ཤིན་ཏུ་གཞོད་པས་མ་བུ་གཉིས་ཀས་སྤང་བས་
བྱ་ལ། ཤ་གསར་དང་མར་གསར་ལྟ་བུ་བསིལ་བའི་རིགས་དང་བ་རའི་ཞོ་དར་སོགས་བསྐྱེན་པར་བྱའོ།།

ག₃ སྒྲོན་གྱི་བཅོས་པ། སྒྲོན་དུ་ཏིག་ཏ་བ་ཤ་ག་བསྐྱུས་ལུར། བྲག་ལུན་དུ་མ་སྤངས་ལ་མང་དུ་
སྤྱང་། ཨ་རུ་སྤྱུ་རུ་བསྐྱུས་པའི་ལུ་བ་ལ། ལྷར་ཀུམ་གསུམ་བཏང་ཀར་སྤྱར་བུ་ལ་སྤྱང་། ལ་བུར་ཅུ་གང་གྱུར་
ཀུམ་རུ་ཏ་དང་། ཨ་རུ་འཇིབ་ཅི་ཀར་དཀར་སྤྱར་བཏང་། ཡང་ན་གྱུར་ཀུམ་ཅུ་གང་བྲག་ལུན་དང་། རྫོ་ཏི་
དོམ་མཁྲིས་ཏིག་ཏ་ཨ་རུ་ར། ཀར་དཀར་པོ་སྤུམ་འགྱུར་སྤྱར་ལ་བཏང་། ཡང་ན་གྱུར་ཀུམ་གི་མི་ཨ་རུ་

ར། །ཀར་སྐྱར་བཏང་། །ཞེས་པ་སྟེ། །སྐྱུ་ཏིག་ཏ་དང་བ་ཤ་ཀ་བསྐྱུས་ལྟར་བྲག་ལྷན་ཏུ་ལ་མ་སྐྱོང་པར་
 །སྐངས་ལ་མང་ཏུ་བསྟེན་པའམ་ཨ་ཏུ་ར་དང་སྐྱུ་རུ་ར་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱུས་པའི་ལྷ་བ་ལ་གྱུར་གྲུམ་གསུམ་སྟེ། །ལ་
 །ཆེ་གྱུར་གྲུམ་དང་། །བལ་པོའི་གྱུར་གྲུམ་དང་། །བོད་གྱུར་གྲུམ་སྟེ་བྱི་ཡང་ཀྱུ་འདི་གསུམ་བཏབ་པ་ཀར་དང་
 །སྐྱུར་བ་བྱ་ལ་སྟུང་། །ཡང་ན་ག་བྱུར་དང་། །ཅུ་གང་དང་། །གྱུར་གྲུམ་དང་། །རུ་ཏྟ་དབ། །མ་རྩུ་ཕུགར་
 །དང་། །འཇིབ་ཚི་རྣམས་ཀར་དཀར་པོ་དང་སྐྱུར་ལ་བཏང་། །ཡང་ན་གྱུར་གྲུམ་དང་། །ཅུ་གང་དང་། །བྲག་ལྷན་
 །དང་། །རྩོ་ཏི་དང་། །དོམ་མཁྲིས་དང་། །ཏིག་ཏ་དང་། །ཨ་ཏུ་ར་རྣམས་དང་། །ཀར་དཀར་པོ་སྐྱུ་འགྱུར་བ་སྐྱུར་བ་
 །བཏང་། །ཡང་ན་གྱུར་གྲུམ་དང་། །གི་མམ་དང་། །ཨ་ཏུ་ར་དང་། །ཀར་དང་སྐྱུར་ཏེ་བཏང་བར་བུའོ།།

ག༣ །བཤལ་གྱི་བཙུག་ཐབས། །སྐྱེད་རྒྱུང་ཨ་ཏུ་ར། །རྟོང་ལེན་རུར་བྱིད་བསྐྱུས་ལྟར་ཀར་སྐྱུར་
 །བཏང་། །སྐྱུག་ན་ཕུས་གདབ་འགྱིངས་ན་ལེད་བུས་བསྐྱུ། །དམར་མེར་བྱི་ཆེ་ནི་ཏུ་ལུགས་སུ་སྐྱུང་། །དཀར་སྐྱོ་
 །ཚམ་པ་ཞོ་འཁྲུ་སྐྱུར་ཏུ་བཅད། ། །ཞེས་པ་སྟེ། །སྐྱུན་གྱིས་བཙུག་སྐྱེད་རྒྱུང་ན་ཏུ་ར། །རྟོང་ལེན། །རུར་བྱིད་
 །གསུམ་གྱིས་སྐྱུས་པའི་ལྷ་བར་ཀར་སྐྱུར་ལ་བཏང་སྟེ་སྐྱུང་བར་བྲ། །སྐྱུགས་ན་ཕུས་གདབ་པ་དང་། །ཐུར་ཏུ་མ་
 །བཤལ་བར་བགྱིངས་ན་བྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ནི་ཏུ་ཏེ་ལེས་བུར་བུས་པས་བསྐྱུ་བ་དང་། །འཁྲུ་མདོག་དམར་མེར་བྱི་ཆེ་ན་
 །རྒྱུད་བྱི་མའི་འཇམ་པའི་སྐྱུན་གཞུག་བསྐྱིངས་ཏེ་ལུགས་སུ་སྐྱུང་། །འཁྲུ་མདོག་དཀར་སྐྱོ་དང་ཚམ་པ་སྟེ་བུས་ཀྱི་
 །རང་མདོག་དང་རུ་ཞོ་འཁྲུ་ན་བྱུངས་འཚོར་རྟགས་ཡིན་པས་སྐྱུར་ཏུ་བཙུག་པར་བུའོ།།

ག༤ །གཏར་གྱི་བཙུག་པ། །རུ་བྱང་སྐྱོད་ཀ་ལོང་ཙ་ཞུག་སྐྱུར་གཏར། །ཞེས་པ་སྟེ། །གཏར་ག་ནི་རུ་བྱང་
 །དང་། །སྐྱོད་ཀ་ལོང་ཙ་བཙུག་ནད་ཞུག་མང་ཏུ་དང་སྐྱུར་ཏེ་བྱངས་ཞུག་མི་འདོན་ཞིང་ནད་ཞུག་གཏར་ཏེ་
 །འདོན་པར་བུའོ།།

ག༥ །ཏུ་འདོས་བཙུག་པ། །ཏུ་མདའ་པོ་སྟོད་ཆོགས་པ་དགྲུ་ལ་བདེག། །ཡང་ན་རྒྱང་ཕུག་ཏུ་ཡིས་བཀང་ལ་
 །བདུག། །དེ་ཡིས་མཆིན་སྐྱ་མི་འཕར་ཚ་སྟོབས་ཞི། །ཞེས་པ་སྟེ། །ཏུ་མདའ་པོ་སྟོད་ཆོགས་པ་དགྲུ་པ་ལ་སྐར་རྒྱ་
 །བེ་རེ་ཚམ་བདེག་ཅིང་། །ཡང་ན་རྒྱང་ཕུག་རྒྱས་བཀང་ལ་བདུགས་པ་དེས་མཆིན་སྐྱ་མི་འཕར་ཞིང་ཚ་སྟོབས་ཞི་
 །བར་བུས་པོ།།

ག༦ །མེ་བཙུག་བཙུག་པ། །མཆིན་སྐྱ་སྐྱུ་ལ་མིག་དགྲུ་དང་བརྩུ་གཉིས་བསྐྱེག། །ཚ་བ་མ་ཚོམས་བསྐྱེགས་ན་
 །མེ་བྱོད་སྐྱེད། །རྗེས་ལ་མ་བསྐྱེགས་མཆིན་པ་སར་མི་ལྷོལ། །དེས་ན་བསྐྱེག་པའི་རུས་ཚོད་ཤེས་པ་
 །གཅེས། །ཞེས་པ་སྟེ། །མཆིན་སྐྱ་སྟེ་མཆིན་པའི་བྱུར་གསང་དང་། །སྐྱུ་ལ་མིག་དང་། །ཆོགས་པ་དགྲུ་པ་དང་།
 །བརྩུ་གཉིས་པ་བསྐྱེག་ཅིང་། །ཚ་བ་མ་ཚོམས་པ་ནས་བསྐྱེགས་ན་མེ་བྱོད་སྐྱེད་ཀྱང་ཚ་བ་འཕེལ་བའི་རྐྱེན་དང་

རྗེས་ལ་མ་བསྐྱེགས་ན་མཚིན་པ་རང་གནས་ཀྱི་སར་མི་འཁྱོལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པས་དེས་ན་བསྐྱེག་པའི་དུས་
ཚོད་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་སོ། །

ལ། མཚིན་ནད་གང་བབས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས། གང་བབས་སྐྱོན་ཟས་ལུམས་སྦྱང་མེ་ཡིས་བཅོས། །ཞེས་པ་
སྟེ། མཚིན་ནད་གང་བབས་ལ་སྐྱོན་དང་ཟས་དང་ལུམས་དང་སྦྱང་བ་མེ་དང་ལུས་བཅོས་དགོས་ཏེ།

ག། སྐྱོན་གྱི་བཅོས་པ། སྐྱོན་དུ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་ཁུ་ལ། །ཤུར་ཤུམ་ཅུ་གང་བསེངས་ལ་བཏང་
བར་བྱ། །སྐྱ་སྐྱ་རྩྱ་ཏི་སྟུག་སྟེལ་བསྐྱེད་ཐང་བཏང་། །སྐྱ་སྐྱ་ཤུར་ཤུམ་གི་མི་ཀ་ར་སྦྱར། །རྒྱུ་ལྷ་གསུམ་དང་
ལྷག་པ་སྦྱང་ལ་བཏང་། །ཡང་ན་རྩྱ་ཏི་སྟུག་སྟེལ་ཤིང་ཚ་སྐྱ། །ཤུར་དཀར་སྦྱར་བཏང་། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་
སྐྱོན་དུ་འབྲས་བུ་ཨ་བར་སྦྱར་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་ཁུ་ལ་ཤུར་ཤུམ་དང་ཅུ་གང་གཉིས་བསྐྱེད་ལ་བཏང་བར་བྱ།
ཡང་ན་སྐྱ་སྐྱ་རྩྱ་ཏི་སྟུག་སྟེལ་བཅས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཐང་བཏང་ལ། །བྱེ་མ་སྐྱ་སྐྱ་དང་། །ཤུར་ཤུམ། །གི་མི་གསུམ་ཀ་
ར་དང་སྦྱར་བ་དང་། །ཕྱི་རྒྱུད་ལྷར་གྱི་རྒྱུ་ལྷ་གསུམ་པ་དང་ལྷག་པ་སྦྱང་ལ་བཏང་། །ཡང་ན་རྩྱ་ཏི་ སྟུག་སྟེལ།
ཤིང་ཚ། །སྐྱ་སྐྱ་བཅས་ལ་ཤུར་དཀར་སྦྱར་བ་བཏང་དོ།

ག། ཟས་ཀྱི་བཅོས་པ། མ་བུ་གཉིས་ཀའི་ཟས། །མར་གསར་ཕྱེ་བྱུག་ཤ་གསར་ཚོ་ཁུ་བསྟེན། །ཤ་མར་
རྩིང་པ་ཆང་སོགས་བཅུད་མི་བཏང་། །ཞེས་པ་སྟེ། མ་བུ་གཉིས་ཀའི་ཟས་སུ་མར་གསར་ཕྱེ་བྱུག་ཤ་གསར་
གྱི་ཚོ་ཁུ་བསྟེན་ཞིང་ཤ་མར་རྩིང་པ་དང་ཆང་སོགས་བཅུད་ཆེན་གྱི་རིགས་མི་བཏང་བར་སྦྱང་དོ།

ག། ལུམས་ཀྱི་བཅོས་པ། སྟོ་འོན་སྟོན་བྲན་རུས་ཕྱེ་སྐྱུ་ལྷན་ནམ། །མེ་ཏྲོག་སྐྱ་ཚོགས་ལུམས་ཀྱིས་བདུག་
པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། འོན་གྱི་སྟོ་སྟེ་བཅོ་འོན་མོ་ལ་སྟོན་སྐྱ་པེ། །ལ་ལ་སྦྱད་གསུམ་བྲན་པའམ། །རུས་པའི་ཕྱེ་
མ་སྐྱུ་ལྷན་ནམ། །མེ་ཏྲོག་སྐྱ་ཚོགས་ཚད་ཀྱི་ལུམས་ཀྱིས་བདུག་པར་བྱའོ།

ག། སྦྱང་གྱི་བཅོས་པ། ཏུར་བྱིད་ལྷུ་མ་ཅུ་ཨ་རུ་སྟོན་བུ་བསྐྱེད། །ཐལ་ག་སོ་མ་ར་ཇ་བཏབ་ལ་
བཏང་། །སྦྱོར་བསྦྱངས་སྦྱོས་དཀར་ཕོ་བར་མ་རུ་བཏང་། །མཁྱིས་བསྦྱངས་སྐྱ་སྐྱ་སྐྱོན་དང་བུ་རམ་
སྟེལ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཏུར་བྱིད། །ལྷུ་མ་ཅུ། །ཨ་རུ་ར། །སྟོན་བུ་བཅས་བསྐྱེད་ཁུར་ཐལ་ག་དོ་རྗེ། །སོ་མ་ར་ཇ་
གཉིས་བཏབ་ལ་གཏོང་ཞིང་། །དེ་སྦྱོར་བསྦྱངས་ན་སྦྱོས་དཀར་དང་། །ཕོ་བར་བསྦྱངས་ན་མ་རུ་ཕྱུར་བསྐྱེད་ལ་
བཏང་། །མཁྱིས་པ་དང་བསྦྱངས་ན་སྐྱ་སྐྱ་བསྐྱེད་ལ་གཏོང་ཞིང་སྐྱོན་དང་བུ་རམ་སྟེལ་ལ་བཏང་དོ།

ག། མེ་ཡིས་བཅོས་པ་ནི། བྱད་སྟོབས་བྱི་ནས་དགུ་དང་བཅུ་གཉིས་དང་། །ལྷོ་རུར་མཚིན་སྐྱ་ཕྱི་བ་བྱང་
གཉིས་པོ་བསྐྱེག། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱད་སྟོབས་བྱི་ནས་ཚོགས་པ་དགུ་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་དང་ལྷོ་བ་ནས་
གཡས་གཡོན་དུ་སོར་རེ་གཞལ་བས་རུར་གཉིས། །མཚིན་སྐྱ་སྟེ་མཚིན་པའི་རུར་གསང་དང་ཕྱི་བ་བྱང་གཉིས་
པོ་ནམས་བསྐྱེག་དགོས་སོ།

༡༤ འཇུ་ནད་གྱི་བཅོས་ཐབས། འཇུ་བའི་ནད་བཅོས་ཐབས་ལ་ཚ་འཇུ་བཅོས་ཐབས་དང་གང་འཇུ་བཅོས་ཐབས་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན།

༡༥ ཚ་འཇུ་བཅོས་ཐབས། ཚ་འཇུ་ཟས་སྐྱོད་གཏར་དང་རྒྱ་ཡིས་བཅོས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་འཇུ་ལ་ཟས་དང་སྐྱོད་གཏར་དང་རྒྱ་ཡིས་བཅོས་དགོས་ཏེ།

༡༦ ཟས་ཀྱིས་བཅོས་པ། ཟས་སྤྱི་ཕྱི་ཕྱག་འབྲས་ཕྱག་ཅེ་གུར་བཏང་། །རྗེས་ལ་ཤ་གསར་ཚོ་ལྷ་འོ་ཟན་བསྟེན། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ཟས་སྤྱི་ཕྱི་ཕྱག་དང་འབྲས་ཕྱག་ཚོས་པར་བཅོས་པ་ཅེ་གུར་ཞེས་ཉུང་ཏུ་ཡང་ཡང་བཏང་ཞིང་། རྗེས་ལ་ཤ་གསར་ཚོ་ལྷ་དང་འོ་ཟན་ལ་མར་དཀར་བཏང་བ་བསྟེན་ལོ།

༡༧ སྐྱོད་གྱི་བཅོས་པ། སྐྱོད་ཏུ་རྒྱ་མ་བསྐྱུང་དང་ཚད་པ་གཞོམ། །འཇུ་བ་བསྐྱུང་དང་བཅད་པ་བཞི་ཡིས་བཅོས། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱོད་ཏུ་འང་རྒྱ་མ་སྐྱུང་བ་དང་། ཚད་པ་གཞོམ་པ་དང་། འཇུ་བ་བསྐྱུང་བ་དང་། བཅད་པ་བཞི་འོ་སྐྱོད་ཐབས་དགོས་ལོ།

༡༨ རྒྱ་མ་འོ་ཅི་བསྐྱུང་བ། རྒྱ་སྐྱུང་ས་སྐྱུག་སྐྱེ་བཏབ་པ་བཏང་། །ནས་རྙིང་ཕྱི་ཕྱག་མར་གསར་རྒྱུ་ཚུ་བཏབ། །རྒྱ་མ་མི་འདུལ་སྐྱ་འཇུ་འདྲེད་པར་བྱེད། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་སྐྱུང་ལ་ས་སྐྱུག་བསྐྱུས་ལྷུང་སྐྱེ་བཏབ་པ་བཏང་ཞིང་ནས་རྙིང་གི་ཕྱི་ཕྱག་ཚོས་པ་ལ་མར་གསར་དང་རྒྱུ་ཚུ་བཏབ་པས་རྒྱ་མ་མི་འདུལ་ཞིང་སྐྱ་འཇུ་འཇུ་འདྲེད་པར་བྱེད་ལོ།

༡༩ ཚད་པ་གཞོམ་པ། ཚད་གཅོག་ག་བྱར་རྒྱལ་སྐོན་གསུམ་པ་བཏང་། །ཡང་ན་ཅན་དན་དཀར་པོ་རྒྱ་ལ་བནར། །དེ་ལ་གུར་ཀུམ་སྐྱེ་བཏབ་ལ་བཏང་། །ཡང་ན་ཡིན་བཞི་ཐང་རྒྱུན་ཏུ་བསྟེན། །དམར་ན་བྱག་ལུན་སེར་ན་གི་མི་བཏང་། །སྐྱུག་ན་རེ་རལ་ལྷུག་གོང་ཏུ་བསྐྱུས་པ་དང་། །ལྷུང་གུར་སྐྱེར་བྱན་བཏང་། །ཏུང་ལྷུང་ན་སྐྱེ་བཏང་ཞིང་ལྷུང་སྐྱུང་ལྷུག་དོམ་མའིས་བཅད། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚད་གཅོག་གི་སྐྱོན་ཏུ་ཕྱི་རྒྱུང་གི་ག་བྱར་རྒྱལ་སྐོན་གསུམ་པ་བཏང་། ཡང་ན་ཅན་དན་དཀར་པོ་རྒྱ་ལ་བནར་བའི་ལྷུང་དེ་ལ་གུར་ཀུམ་དང་སྐྱེ་བཞི་ཐང་བཏབ་ལ་བཏང་བ་དང་། ཡང་ན་ཕྱི་རྒྱུང་གི་ཡིན་བཞི་ཐང་རྒྱུན་ཏུ་བསྟེན། འཇུ་མདོག་དམར་ན་བྱག་ལུན་བཏང་ཞིང་། སེར་ན་བྱག་མདའ་གི་མི་བཏང་བ་དང་། སྐྱུག་ན་རེ་རལ་ལྷུག་གོང་ཏུ་བསྐྱུས་པ་དང་། ལྷུང་གུར་སྐྱེར་བྱན་བཏང་། ཏུང་ལྷུང་ན་སྐྱེ་བཏང་ཞིང་ལྷུང་སྐྱུང་ལྷུག་དོམ་གྱི་མའིས་པས་བཅད་དོ།

༢༠ འཇུ་བ་བསྐྱུང་བ། འཇུ་ཞིང་འཇུ་འཇུ་ལྷུག་ཅན་ཅེ་གུར་འཇུ། །ལྷུ་གསུམ་ཨ་རུ་བསྐྱུས་ལྷུས་འཇུ་བ་བསྐྱུལ། །ཞེས་པ་སྟེ། འཇུ་ཞིང་འཇུ་བའམ་ལྷུག་ཅན་ཅེ་གུར་ཏེ་ཉུང་ཏུ་ཡང་ཡང་འཇུ་ན་ཕྱོན་བྱ། །ཕྱོན་བྱ། དོང་ག་བཅས་དང་དོང་གའི་ཚབ་ཐར་རུར་བཞེད་པའང་ཡོད་པས་སུ་གསུམ་དང་ཨ་རུ་ར་བསྐྱུས་ལྷུས་འཇུ་བ་བསྐྱུལ་དགོས་ལོ།

ངེ འཇུ་བ་བཅོས་ཐབས། ཐ་མར་ཚ་བ་ཚོགས་ནས་བཅད་པ་ནི། འཇུ་གཙོད་སྐྱོན་ནམས་འབྲས་ཐུག་
བཏབ་ལ་བཏང་། ཡང་ན་ཞོ་བཅོས་བཏབ་བཏང་གོ་ཕྱི་བྱིན། ཞེས་པ་སྟེ། ཐ་མར་ཚ་བ་ཚོགས་ནས་བཅད་
པའི་ཐབས་ནི། འཇུ་བ་གཙོད་པའི་སྐྱོན་ནམས་འབྲས་ཀྱི་ཐུག་པར་བཏབ་ལ་བཏང་བ་དང་། ཡང་ན་ཞོ་བཅོས་
པར་བཏབ་པ་བཏང་ལ་གོ་མའི་ཕྱི་མ་བྱིན་པར་བྱའོ།།

ག༣ གཏར་གྱི་བཅོས་པ། ཏུ་ཐུང་སྟོད་ཀ་ལོང་ཙ་གཏར་བ་དང་། ཞེས་པ་སྟེ། ཏུ་ཐུང་སྟོད་ཀ་ལོང་ཙ་
གསུམ་གཏར་བ་དང་།

ག༤ རྒྱ་ཡིས་བཅོས་པ། རྒྱ་ཡི་ལུག་གིས་ཉུ་གཞི་བསྐྱང་བར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་ཡི་ལུག་གིས་རྒྱ་ལག་རྗེ་
ངར་གྱི་ཉུ་གཞི་བསྐྱང་བར་བྱའོ།།

ཁ༣ གང་འཇུའི་བཅོས་ཐབས། གང་བས་འཇུ་ལ་བཟང་པོ་བཞི་པོ་སྦྱར། །རྫོ་ཉི་སུག་སྟེལ་ད་ཉིག་སྔ་
འབྲས་བཏང་། ཡང་ན་ཚོད་ལྷག་གཙོད་ལྷག་བཅོས་ལ་བཏང་། །སྤྱིན་རྒྱ་ད་ཉིག་བཏབ་ནས་བཏང་བས་
ཆད། །ཆད་དཀའ་བ་བཏུ་གཉིས་པ་དང་ལྟེ་བ་བསྟེག །ཞེས་པ་སྟེ། གང་བས་འཇུ་བ་ལ་བཟང་པོ་རྫོ་སུག་ཡི་ཀ་
བཞི་པོ་སྦྱར་ལ་བཏང་བ་དང་། ཡང་ན་རྫོ་ཉི་སུག་སྟེལ་ད་ཉིག་སྔ་འབྲས་ནམས་སྦྱར་ལ་བཏང་། ཡང་ན་
ཚོད་གཡག་གམ་འབྲི་གཡག་གི་ལྷག་དང་གཙོད་ལྷག་བཅས་བཅོས་ལ་བཏང་ཞིང་། སྤྱིན་བཟང་པོའི་རྒྱ་ལ་ད་
ཉིག་བཏབ་ནས་བཏང་བས་ཆད་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ཀྱང་ཆད་དཀའ་ན་ཚོགས་པ་བཏུ་གཉིས་པ་དང་ལྟེ་བ་
བསྟེག་གོ།

ག༥ སྦྱུག་པའི་ནད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས། སྦྱུག་པའི་ནད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་ལ་ཚ་བའི་སྦྱུག་པའི་བཅོས་ཐབས་
དང་། གང་བའི་སྦྱུག་པའི་བཅོས་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན།

ཁ༣ ཚ་བས་སྦྱུག་པའི་བཅོས་ཐབས། ཚ་བས་སྦྱུག་པ་ལྷག་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ། འདམ་བུ་ཀ་ར་རྫོ་ཉི་ཚན་དན་
དམར། །ཕྱུང་སྦྱང་མཚལ་དང་སྦྱང་སྦྱར་བཏང་། །མཁྲིས་པར་སྦྱུག་ན་ལུགས་ཀྱི་ལུ་བ་བཏང་། ཞེས་པ་
སྟེ། ཚ་བས་སྦྱུག་པའི་ནད་ལྷག་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་འདམ་བུ་ཀ་ར། རྫོ་ཉི་ཚན་དན་དམར་པོ། ཕྱུང་སྦྱང་ལ་
ཞེས་འམ་རུས། སྦྱང་སྦྱར་། མཚལ་ནམས་དང་སྦྱང་སྦྱར་ལ་བཏང་། མཁྲིས་པར་སྦྱུགས་ན་ལུགས་དང་ཨ་རུ་
ར་བཅས། རྫོ་ཉི་དཀྱིལ་དུ་ཞག་གཅིག་སྦངས་པའི་ལུ་བ་བཏང་བོ།།

ཁ༣ གང་བ་སྦྱུག་པའི་བཅོས་ཐབས། གང་བས་སྦྱུག་ན་རྫོ་ཉི་སུག་སྟེལ་དང་། །ད་ཉིག་སྔ་འབྲས་བུར་མ་
སྦྱར་བས་ཆད། །ཤ་གསར་ཚོ་ལུར་ལ་ལ་ཕུད་བཏབ་བཏང་། །ཆད་པ་དཀའ་ན་ལྟེ་བ་སྦྱི་གཙོག་
བསྟེག །བས་སུ་ཆང་འཇམ་ཤ་གསར་བྱིད་ལ་བཏང་། །ཞོ་སྦྱུག་ཀརྲ་ཀ་རི་ཚ་བ་ལ། །སྦྱང་དང་ལུན་མར་སྦྱར་
བ་བྱིན་པར་བྱ། །ཁ་བས་མི་འཇུ་མིག་སེར་གསུམ་པ་ཆེ། །མེ་འབྱུ་ལྷ་དང་རྒྱམ་ཚྭ་ཕུར་དཀར་སྦྱར། །རྒྱར་

སྐྱུག་འབྲས་སྐྱུག་ལ་ལ་སྐྱུད་བྲལ་བྲལ་། །རྩམ་པར་སྐྱུག་ན་སྐྱུང་བ་བྲས་པས་འཚོ། །ཞེས་པ་སྟེ། གང་བས་
སྐྱུགས་པ་ན་རྩོམ་ཏེ། སྐྱུག་སྟེལ་དང་། དེ་ལྟེགས་སྐྱུག་སྟེལ་སྐྱུག་སྟེལ་དང་སྐྱུག་སྟེལ་བྲལ་བྲལ་བས་ཚད་པར་
འབྱུང་བྲལ་། དེ་རྩོམ་ཤ་གསལ་ཚོས་ལྷུ་ལ་ལ་སྐྱུད་བྲལ་བ་བྲལ་། ཚད་པ་དཀའ་ལ་རྩོམ་སྐྱུག་སྟེལ་དང་སྐྱུ་
གཙུག་བསྟེན་ཅིང་། ཟས་སྐྱུ་ཚད་འཇམ་ཤ་གསལ་གྱིད་ཅེས་པ་དང་པོ་རྩུང་དུ་དེ་ནས་རིམ་པས་ཆ་བསྟེན་ལ་
བྲལ་། གང་བས་ཞོ་འབྲལ་པ་སྐྱུགས་ན་སྐྱུ་ལ་གཞུགས་ཏེ། ཚ་བ་སྐྱུ་པུ་པོ་དེ་ལྟེ་ཅི་སྟེ། སྐྱུང་སྐྱུགས་དང་ལྷན་
མར་སྐྱུར་བ་བྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། །འ་བས་མི་འདུ་ཞིང་མིག་མེར་གསུམ་པ་སྟེ་པོ་བ་ཆེ་ཞིང་སྐྱུགས་ན་པོ་བར་
བསྟོན་པོ་ལྟེ་ལྟེ་སྐྱུགས་བྲལ་དང་། མེ་འབྱུ་དོང་ག་ཞེས་སྐྱུ་སྟོད་དམ་སྐྱུ་དམར་བསྐྱུན་པའི་སྟེ་དང་། སྐྱུ་ཚོ་
སྐྱུར་དཀའ་བ་ཅས་པ་སྐྱུར་བ་དང་། སྐྱུར་སྐྱུགས་པར་འབྲས་སྐྱུག་ལ་ལ་སྐྱུད་བྲལ་བ་བྲལ་བྲལ་ཞིང་། རྩམ་
པར་སྐྱུགས་ན་སྐྱུང་བ་བྲས་ཏེ་ལྟོ་བཀུག་པས་འཚོའོ།།

༡༤ རིམས་ཀྱི་བཙམ་ཐབས། རིམས་ལ་འབྲས་གསུམ་སྟེ་རྩོམ་བསྐྱུས་འཇམ་བྲལ་། ཏིག་ཏིག་ལྟར་
བསྐྱུས་གང་མ་ལ་བྱེད། །རྩལ་དབྱུང་སྟེ་ལྟར་ཀ་ར་རྩུར་སྐྱུངས་བྲལ་། །ལྟར་སྐྱུ་ལྟ་གང་སྐྱུ་མམ་སྐྱུ་ཅི་
བཞི། །ཀར་སྐྱུར་བྲལ་སྟོབས་ཆེ་ག་སྐྱུར་བསྐྱུན། །སྐྱོ་མང་རྩུན་འབྱུམ་ལྟ་གང་རྩུ་བསྐྱུངས་བྲལ་། །ཚོ་རྩོདས་
སྐྱུ་གསུམ་ལྟ་བུ་རིམ་སྐྱུང་། །དེ་རྩོམ་ལྟ་གང་བདེ་བྱེད་ཆེན་པོ་སྐྱུར། །འ་བས་བསམ་ལ་བསྟོན་དོན་བཅུད་སྐྱུག་
འདྲ་སྐྱུང་། །རི་ཐང་མཚམས་སྐྱུ་ལྟར་ལྟར་ཅིང་བྲལ་། །ཞེས་པ་སྟེ། རིམས་ནད་ལ་འབྲས་སྐྱུ་ལ་བར་སྐྱུར་
གསུམ། སྟེ་རྩོམ་སྐྱུ་ལ་འཇམ་བྲལ་ཞིང་། ཏིག་ཏིག་ལྟར་གཉིས་བསྐྱུས་གང་མ་ལ་བྱེད་ནས་རྩལ་
དབྱུང་ཞིང་། སྐྱུ་ལྟར་དང་ཀ་ར་རྩུར་སྐྱུངས་ལ་བྲལ་། །ཡང་ན་སྐྱུར་གྱུམ། ལྟ་གང་། བྱི་ཕོ་སྐྱུ་ཅི་བཞི་པོ་ག་
ར་དང་སྐྱུར་བ་བྲལ་ཞིང་། བདེ་སྟོབས་ཆེ་ག་སྐྱུར་བསྐྱུན་ལ་བྲལ་། །སྐྱོ་མང་ན་རྩུན་འབྱུམ་དང་། ལྟ་གང་
རྩུར་བསྐྱུངས་པའང་བྲལ་། ཚོ་རྩོདས་ལ་སྐྱུ་སྟོན་ལྟར་དོང་གསུམ་ལྟ་བུ་རིམ་སྐྱུང་བ་དང་། དེ་རྩོམ་སྐྱུ་སྐྱུང་
སྐྱུར་ལྟ་གང་བདེ་བྱེད་ཆེན་པོ་སྐྱུར་ལ། །འ་བས་བསམ་ལ་བའི་རིགས་བསྟོན་ཅིང་དོན་བཅུད་ཀྱི་རིགས་སྐྱུག་དང་
འདྲ་བས་སྐྱུང་། །ཚད་རྩུང་རི་ཐང་མཚམས་སྐྱུ་བསམ་ལ་ཡང་དོན་བཅུད་སྟོབས་ལྟར་ཞེས་སྟེལ་ལ་ལྟེ་ལས་
མད་ ཅིང་བྲལ་བར་བྱའོ།།

༡༥ ལྟོ་རྩོད་ཀྱི་བཙམ་ཐབས། ལྟོ་རྩོད་ཀྱི་བཙམ་ཐབས་ལ་འང་ལྟོ་མཁུང་རྩོད་ཀྱི་བཙམ་ཐབས་དང་ལྟོ་
འཁོར་རྩོད་ཀྱི་བཙམ་ཐབས་དང་། ལྟོ་མཁུངས་རྩོད་ཀྱི་བཙམ་ཐབས་དང་། ལྟོ་རྩོད་ཀྱི་བཙམ་ཐབས་ཏེ་
རྩོམ་པ་བཞི་ཡོད་པ་ཡིན།

༡༦ ལྟོ་མཁུང་རྩོད་ཀྱི་བཙམ་ཐབས། ལྟོ་མཁུང་རྩོད་ལ་སྐྱུ་ཅི་བྱེད་ཏང་ག་ །མ་རུ་ཅོད་དང་སྐྱུག་ཅི་ཕི་ཕི་
ཡིང་། །སྐྱུར་ཐལ་སྐྱུག་སྐྱུན་དེ་རྩུས་སྐྱུངས་ལ་བྲལ་། །བྱི་སྐྱུར་ཐལ་པ་མའི་སྐྱུ་གཞོབ་བཞི། །བྱིས་པའི་

རྒྱུ་རྒྱུངས་བཏང་བས་སེལ་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། རྟེ་མཁའ་གི་ནད་ལ་སྤྱི་ཅི། ཕྱི་ཏང་ག་ མ་རུ་ཅོ་དང་།
རྒྱུ་ག་མ་གཞོན་རུའི་ཅི། དི་དི་ལིང་། སུར་མོའི་ཐལ་བ། སྤྱི་ག་སྤོན་རྣམས་འི་རྒྱུ་རྒྱུངས་ལ་བཏང་། ཡང་ན་
ཟློ་སྤོན་དང་སྤྱིར་བ་གཉིས་རུས་ལྟན་བསྟེགས་ཐལ་དང་སྤྱི་གུའི་པ་མའི་སྤྱི་གཞོན་བཞི་བྱིས་པའི་དྲི་རྒྱུ་རྒྱུངས་
ལ་བཏང་བས་སེལ་བར་འགྱུར་རོ།།

ལ₃ རྟེ་འཁོར་ནད་ཀྱི་བཙོས་ཐབས། རྟེ་འཁོར་མཁའ་སྤྱད་སྤྱི་མ་ལུ་འབྲས་དང་། གོ་སྟོན་གཡེར་མ་རྩོན་
མོར་བསྟོས་པས་བདུག །ལྷན་རུལ་མཁའ་པབས་ཆང་སྤྱད་སྟོན་མ་བུག །ནག་ཏུ་ལྷགས་ན་ཕུག་པས་འཚོ་བར་
དེས། ཞེས་པ་སྟེ། རྟེ་འཁོར་ཀྱི་ནད་ལ་མཁའ་པ། སྤྱད་མ། སྤྱི་མ་དཀར་པོ། ལུ་བའི་འབྲས་བུ་དང་། གོ་
སྟོན། གཡེར་མ་རྣམས་རྩོན་མོར་བསྟོས་པས་བདུག་ཅིང་། ལྷན་པ་རུལ་པ། མཁའ་པ། པབས་གསུམ་ཆང་
དང་སྤྱིར་བའི་སྟོན་མ་བུགས་ལ་ནག་ཏུ་ལྷགས་ན་ཕུག་ཅེས་པ་རུས་མཛེར་གྱིས་བརྟོལ་བས་འཚོ་བར་དེས་སོ།།

ལ₃ རྟེ་མཁའ་གས་ནད་ཀྱི་བཙོས། རྟེ་མཁའ་གས་མ་ཡི་རྒྱབ་ཚ་རུག་འདུས་གཏར། །ལྷག་ལ་པག་རིལ་སྤྱད་
བུན་སྤྱི་ཅི་དང་། །འིང་ཀུན་སྟོན་སྤྱིར་བུགས་བུ་སྤྱིས་མནན། ཞེས་པ་སྟེ། རྟེ་མཁའ་གས་ལ་མའི་རྒྱབ་ཚ་
རུག་འདུས་གཏར་བའི་ལྷག་ལ་པག་རིལ། སྤྱད་བུན། སྤྱི་ཅི་དང་། །འིང་ཀུན། སྟོན་སྤྱི་རྣམས་སྤྱིར་བུགས་
ལ་བུ་སྤྱིས་མནན་པར་བ་དགོས་སོ།།

ལ₄ རྟེ་རྣག་གི་བཙོས་ཐབས། རྟེ་རྣག་དང་པོ་རྟེ་སྐམ་ཕྱེ་མ་གདབ། །མ་ཐུབ་བྲག་སྟོས་རྒྱ་ཚ་མཁའིས་སྤྱི་
དང་། །ལྱར་ཀུམ་སྤྱིར་བ་མ་ལ་གདབ་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། རྟེ་རྣག་ལ་དང་པོར་བྱ་རང་གི་རྟེ་བ་བཅད་པ་
སྐམ་པའི་ཕྱེ་མ་གདབ་ཅིང་། དེས་མ་ཐུབ་ན་བྲག་སྟོས། རྒྱ་ཚ། མཁའིས་སྤྱི་དང་། །ལྱར་ཀུམ་རྣམས་སྤྱིར་བ་མ་
ལ་ལ་གདབ་པར་བྱོལོ།།

ཀ₄ དེའུའི་ནད་ཀྱི་བཙོས་ཐབས། དེ་ནད་གསར་རུས་རྒྱ་ཚ་སྤྱི་སྟེལ་དང་། སྤྱི་ག་སྤོན་ལུམ་པ་ཆང་དང་
སྤྱིར་ཏེ་བཏང་། །དེ་འུ་རྒྱས་ན་ཚ་སྤྱིར་ཆེན་མོས་བཞིག །ལམ་དེ་འགགས་ན་སྤྱི་བས་མིན་པལ་དབྱུང་། །
ཞེས་པ་སྟེ། དེའུའི་ནད་ལ་གསར་རུས་རྒྱ་ཚ་སྤྱི་སྟེལ་དང་། སྤྱི་ག་སྤོན། ལུམ་པ་རྣམས་ཆང་དང་སྤྱིར་ཏེ་
བཏང་ཞིང་། དེའུ་རྒྱས་ན་ཚ་སྤྱིར་ཆེན་མོས་བཞིག །ཅེས་པ་གོང་གི་གཅིན་འགགས་གསོ་བའི་སྐབས་ཀྱི། ཟེ་
ཚ་རྒྱ་ཚ་སྤྱི་སྟེལ་ཚ་སྤྱི་ཚོགས། ཞེས་པ་ནས། སྤོན་དཀར་འབྲུ་སྟོན་བུར་དཀར་ཆང་སྤྱིར་བཏང་། ཞེས་
པའི་བར་དེས་བཞིག །ལམ་དེས་འགགས་ན་རྒྱ་དང་སྤྱི་བས་མིན་པར་དེའུ་རང་གིས་པལ་སྤྱི་བུས་ནས་པལ་
ལ་ དབྱུང་བར་བྱོལོ།།

(2) ཐ་བའི་ནད་ཀྱི་བཙོས་ཐབས།

ཐ་བའི་ནད་ཀྱི་བཙོས་ཐབས་ལ་གོང་དུ་བཤད་པའི་དབྱེ་བའི་གོ་རིམ་ལྟར་རྣམ་པ་བརྒྱན་ཡོད་པ་ཡིན།

༡༡ མགོ་བོ་སྐྱངས་པའི་བཅོས་ཐབས། མགོ་བོ་སྐྱངས་ན་ཅ་འཕྲང་མེ་ཡིས་བསྐྱམ། རྒྱ་ཚིངས་བྱས་ལ་
ཁོང་དུ་བསིལ་སྒྲན་བཏང་། །དབུག་ཏུ་མི་རུང་འཇམ་པོས་བཅོས་པས་བྱབ། །ཅེས་པ་སྟེ། མགོ་བོ་སྐྱངས་ན་
ཅ་འཕྲང་མཚོག་མ་དང་སྤྱད་སྒོ་སྤྱི་གཙུག་གསུམ་མེས་བསྐྱམས་ཤིང་། འོག་ཏུ་འཆད་པའི་རྒྱ་ཚིངས་བྱས་ལ་
ཁོང་དུ་བསིལ་སྒྲན་གང་འོས་སྐྱར་ལ་བཏང་སྟེ། དབུག་ཏུ་མི་རུང་བས་འཇམ་པོས་བཅོས་པས་བྱབ་པོ།

༡༢ གྲེ་བའི་བཅོས་ཐབས། གྲེ་བའི་ནད་ལ་སྒྲ་ཅི་རུ་རྟ་དང་། །གི་ཤམ་ཀར་སྐྱར་བའོང་དུ་བཏང་། །ཨ་
རུ་རྟ་བྱིད་སྒྲ་ཅི་འུ་བཤལ་གྱིས་སྐྱར་། །ཞེས་པ་སྟེ། གྲེ་བའི་ནད་ལ་སྒྲ་ཅི་རུ་རྟ་དང་། །གི་ཤམ་ཀར་
དང་སྐྱར་བའོང་དུ་བཏང་བ་དང་། །ཨ་རུ་ར། །རུ་བྱིད་བཅས་པ་སྒྲ་ཅི་འུ་བར་བཏབ་ནས་བཏང་བའི་བཤལ་
གྱིས་སྐྱར་བར་བྱའོ།

༡༣ མཚེར་ནད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས། མཚེར་ནད་གཡོན་གྱི་ཅིབ་མའི་སྟེང་དུ་བསྐྱེག། །ཀ་ཀོ་ལ་དང་ཨ་རུ་
ར་ཡི་ཐང་། །ཞེས་པ་སྟེ། མཚེར་ནད་ལ་གཞོགས་གཡོན་གྱི་ཅིབ་མའི་སྟེང་དུ་བསྐྱེག་ཅིང་། །ཀ་ཀོ་ལ་དང་ཨ་
རུ་རའི་ཐང་བཏང་།

༡༤ མཁྲིས་ནད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས། མཁྲིས་ནད་རྒྱམ་ཚྭ་གསུམ་པ་ཀར་སྐྱར། །ཚ་བ་ཆེན་ཏིག་ཏ་ཀར་
བཏབ་བཏང་། །ཨན་སྟོང་བཅུ་གཅིག་བསྐྱེག་ཅིང་མཁྲིས་ཅ་གཏར། །ཞེས་པ་སྟེ། མཁྲིས་པའི་ནད་ལ་ཕྱི་
རྒྱུད་ལྟར་གྱི་རྒྱམ་ཚྭ་གསུམ་པར་ཀར་སྐྱར་ལ་བཏང་བ་དང་། །ཚ་བ་ཆེན་ཏིག་ཏ་དང་ཀར་བཏབ་ལ་བཏང་
ཞིང་། །ཨན་སྟོང་ཚིགས་པ་དང་པོ་དང་བཅུ་གཅིག་པ་བསྐྱེག་ཅིང་མཁྲིས་ཅ་གཏར་འདིངས་གཏར་རོ།

༡༥ སོ་བའི་ནད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས། སོ་བའི་ནད་ལ་སྟེ་འབྲུ་བཞི་པ་སྐྱར། །ཁྱོང་དང་བསིལ་སྐྱང་མདུན་
རྒྱབ་ཕོ་གསང་བསྐྱེག། །ཅེས་པ་སྟེ། སོ་བའི་ནད་ལ་སྟེ་འབྲུ་སྐྱེག་ཤིང་པི་བཞི་བཅས་པའི་སྟེ་འབྲུ་བཞི་པ་སྐྱར་
བ་དང་། །རྒྱམ་པ་རྩིང་པ་སྟོང་ཤ་རིད་སོགས་ཁྱོང་དང་བསིལ་སྐྱང་ཞིང་མདུན་རྒྱབ་ཕོ་གསང་མདུན་
གྱི་དབུས་མ་དང་། །རྒྱབ་ཀྱི་ཚིགས་པ་བཅུ་གཉིས་པ་བསྐྱེག་གོ།

༡༦ ལོང་ནད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས། ལོང་ནད་སེ་འབྲུ་དུག་སྐྱར་ལོང་གསང་བསྐྱེག། །ཅེས་པ་སྟེ། ལོང་ནད་
ལ་སེ་འབྲུ། །ལ་རུ་རྩ། །སྐ་པི་ལིང་། །སོ་རིས། །རྒྱམ་ཚྭ་བཅས་སེ་འབྲུ་དུག་པ་སྐྱར་ལ་ལོང་གསང་རྒྱབ་ཚིགས་
པ་བཅུ་དུག་པ་དང་། །མདུན་སྟེ་བའི་གཡས་གཡོན་ཚོན་རེ་གཞལ་བ་བསྐྱེག་དགོས་སོ།

༡༧ ས་ཚོས་པའི་ནད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས། ས་ཚོས་པ་ལ་སྐྱ་སྐྱང་སེར་པོ་གཉིས། །པ་ཏ་ལུ་བ་བ་སྐྱ་བྱི་ཏང་ག།
བིལ་བ་ཚ་བ་གསུམ་གྱི་སྒྲན་མར་བཏང་། །ཞེས་པ་སྟེ། ས་ཚོས་པ་ལ་སྐྱ་སྐྱང་། །སེར་པོ་ཡུང་སྐྱེར་གཉིས།
གཞུ་པ་ཏ་དང་། །ལུ་བ། །བ་སྐྱ། །བྱི་ཏང་ག་ །བིལ་བ། །ཚ་བ་སྐྱ་པི་ཕོ་གསུམ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲན་མར་སྐྱར་བ་བཏང་།

༡༥ རྗེ་རས་ནད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས། རྗེ་རས་རླང་ལྷུང་འབྲས་བུའི་སྐྱེན་མར་བྱིན། རྗེ་ཉ་ཀ་དང་རུ་རྟའི་
 བསྐྱུས་ཐང་བཏང་། །མཁྱིས་ལྷུལ་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་སྒྲ་སྐྱང་། །ཚ་མཁྱིས་རྟོང་ལེན་བསྐྱོར་བའི་ཁྲ་བ་
 ལྷུང་། །བད་ཀན་རྒྱུ་ཚ་ཤིང་མངར་པི་པི་ལིང་། །མར་དང་སྐྱུར་བྱིན་ཐོང་ད་ཀར་པོ་དང་། །སྒྲ་སྐྱང་ལྷུང་ག་
 ཚ་བ་ལྷ་བསྐྱོལ་ལྷུང་། རྗེ་རས་གདོན་ལྷུགས་དེ་ཡི་གསོ་བ་སྐྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། རྗེ་རས་རླང་ལས་ལྷུང་པ་ལ་
 འབྲས་བུ་ཨ་བར་སྐྱུར་གསུམ་པོའི་སྐྱེན་མར་བྱིན་ལ་ཚོ་ཉ་ ཀ་དང་རུ་རྟ་གཉིས་ཀྱི་གདུས་ཐང་བཏང་། མཁྱིས་
 པ་ལས་ལྷུང་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཨ་བར་སྐྱུར་གསུམ་དང་། །སྒྲ་སྐྱང་དང་། །ཚ་མཁྱིས་ཞེས་ཁྲུང་མང་རྒྱང་དུའི་
 རིགས་རྟོང་ལེན་རྣམས་བསྐྱོལ་བའི་ཁྲ་བ་ལྷུང་། བད་ཀན་ལས་ལྷུང་པ་ལ་རྒྱུ་ཚ་ཤིང་མངར་། པི་པི་ལིང་
 གསུམ་མར་དང་སྐྱུར་བ་བྱིན་ཞིང་ཐོང་ད་ཀར་པོ་དང་། །སྒྲ་སྐྱང་། །ལྷུང་ག་ ཚ་བ་རམ་ལུ་ཉེ་བ་གཟེ་བཅས་ལྷ་
 རྣམས་བསྐྱོལ་བ་ལྷུང་། རྗེ་རས་གདོན་ལྷུགས་ལ་གདོན་ངོས་བཟུང་སྟེ་སྟོ་ཚོག་སོགས་དེའི་གཉེན་པོས་གསོ་བ་
 སྐབས་དང་སྐྱུར་བར་བྱའོ།།

(༣) ཞིབ་ཚགས་ནད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས།

ཞིབ་ཚགས་ནད་ལ་གོང་དུ་དབྱེ་བ་རྣམས་པ་བརྒྱད་བཤད་པ་ལྟར་བཅོས་ཐབས་ལའང་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་པ་
 ཡིན།

༡༦ མིག་ནད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས། མིག་གི་ནད་ལ་གསལ་བྱེད་སྐྱེན་མར་བཏང་། །སྐྱེར་ལན་རུ་ཞོ་སྐྱུར་བ་
 མིག་ཏུ་ལྷུང་། །ཅེས་པ་སྟེ། མིག་གི་ནད་ལ་ཕྱི་རྒྱུད་རྣམས་བཤད་པའི་གསལ་བྱེད་སྐྱེན་མར་བཏང་ཞིང་། །སྐྱེར་
 པའི་ལྷ་དང་རུ་ཞོ་སྐྱུར་བ་མིག་ཏུ་ལྷུགས་པར་བྱའོ།།

༡༧ རྣ་བའི་ནད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས། རྣ་བ་རྣག་འཇག་མ་བུ་བརྒྱད་ཀྱིས་གསོ། །འབྲས་བུའི་སྐྱེན་མར་
 བརྒྱ་གསུམ་མེ་ཡིས་བསྐྱེད། །རྣ་བ་འགྲམས་ན་ནག་མཚུར་རུ་རྟ་དང་། །སྒྲ་ཚི་རྒྱལ་སྐྱུར་ལ་རྣ་བར་ལྷུག་ །རྒྱ་
 རྒྱུགས་རུ་རྟའི་ཁྲ་བ་ཁོང་དུ་བཏང་། །ཞེས་པ་སྟེ། རྣ་བ་རྣམས་རྣག་འཇག་མ་བུ་གཉིས་ཀ་བརྒྱད་ཀྱིས་གསོ་
 ཞིང་། །འབྲས་བུ་ཨ་བར་སྐྱུར་གསུམ་པོའི་སྐྱེན་མར་བཏང་ལ་ཚོགས་པ་བརྒྱ་གསུམ་མེས་བསྐྱེད། རྣ་བ་
 འགྲམས་ན་ནག་མཚུར། །རུ་རྟ་དང་། །སྒྲ་ཚི་རྣམས་རྒྱལ་སྐྱུངས་ལ་རྣ་བར་ལྷུག་ཅིང་། །རྒྱ་རྒྱུགས་དང་རུ་རྟའི་
 ཁྲ་བ་ཁོང་དུ་བཏང་འོ།།

༡༨ ལ་ནད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས། བཙའ་ཐོར་ཤ་ཚེལ་གསུར་བདུག་སྒྲ་ཚི་བཏང་། །སྤྱི་པོའི་གཙུག་ཏུ་བཙོང་
 ཀྱི་མེ་བཙའ་གདབ། །བསེན་ཐོར་ལ་ཡང་སྒྲ་ཚི་ཁོང་དུ་བཏང་། །ལྷུང་ག་རུ་རྟ་ཨ་རུ་སྐྱང་སྐྱུར་བྱིན། །ས་མཚུར་
 རྒྱལ་ལ་འཇུ་བསེན་མོ་བཅོས། །ཞེས་པ་སྟེ། བཙའ་ཐོར་ལ་ཤ་ཚེལ་སོགས་ཀྱི་གསུར་བདུག་ཅིང་ཁོང་དུ་སྒྲ་ཚི་
 བཏང་ལ་སྤྱི་པོའི་ གཙུག་ཏུ་བཙོང་ཀྱི་མེ་བཙའ་གདབ། བསེན་ཐོར་ལ་ཡང་སྒྲ་ཚི་ཁོང་དུ་བཏང་ཞིང་ལྷུང་ག་

རུ་ཏ། ཨ་རུ་གསུམ་སྐྱང་དང་སྐྱར་ལ་བྱིན་ཏེ། ས་མཚུར་ཞེས་པ་སེར་མཚུར་ཚུ་གང་ལ་སྐྱངས་པས་ཁ་འབྲུ་
ཞིང་། བསེན་མོ་ཞེས་གསོན་འདྲེ་ལ་ཞི་དྲག་གིས་བཙོས་དགོས་ཤིང་སྐྱང་བ་གདགས་དགོས་སོ།།

༡༤ ཟེན་བུའི་ནད་ཀྱི་བཙོས་ཐབས། ཟེན་བུ་ལྟེན་སྒྲིལ་གཡས་བསྐྱེད་དོམ་མཁྲིས་བཏང་། །ཞེས་པ་སྟེ།
ཟེན་བུའི་ནད་ལ་ལྟེན་སྒྲིལ་གཡས་སྐྱེལ་མིག་དོས་བསྐྱེད་ཅིང་ཁོང་དུ་དོམ་མཁྲིས་བཏང་བར་བྱའོ།།

༡༥ སྟོག་ཚའི་ནད་ཀྱི་བཙོས་ཐབས། སྟོག་ཚའི་ཚུ་སེར་ཨན་སྟོང་དགུ་བདུན་བསྐྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ།
སྟོག་ཚའི་ནད་དུ་ཚུ་སེར་ཞུགས་ན་ཨན་སྟོང་ཚོགས་པ་དང་པོ་དང་དགུ་པ་བདུན་པ་བཙོས་བསྐྱེད་གོ།

༡༦ སྟོན་ནད་ཀྱི་བཙོས་ཐབས། སྟོན་ལ་སྐྱ་ཚི་ཤིང་ཀུན་བྱི་ཏང་ག། སྟོག་སྐྱའི་ཕྱེ་མ་འོ་མར་བཏབ་
ལ་བཏང་། །དུར་བྱིད་སྐྱ་བྱི་ཏང་ག་ཡིས་སྐྱང་། །ཁ་པན་སྟོན་ཏྲ་ཁྲག་ཡིན་གཏར་ག་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་
ནད་ལ་སྐྱ་ཚི་ ཤིང་ཀུན། བྱི་ཏང་ག། སྟོག་སྐྱ་བཙོས་པའི་ཕྱེ་མ་འོ་མར་བཏབ་ལ་བཏང་ཞིང་། དུར་བྱིད། སྐྱ་
སྐྱ། བྱི་ཏང་ག་གསུམ་གྱིས་སྐྱངས། དེས་མ་པན་ན་སྟོན་ཏྲ་ཁྲག་ཡིན་པས་དུག་འདུས་དང་ཕོ་བའི་རུ་རྩར་
གཏར་ག་བྱའོ། །

༡༧ ཤ་ནད་ཀྱི་བཙོས་ཐབས། ཤ་ནད་ཤ་དང་ཁྲག་གི་ཚོད་མ་བྱིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཤ་ནད་ལ་ཤ་དང་
ཁྲག་གི་ཚོད་མ་བྱིན་ཞིང་།

༡༨ ཕོ་ལ་ནད་ཀྱི་བཙོས་ཐབས། ཕོ་ལ་ལ་ཚན་དན་སྐྱེར་ཁན་སྐྱང་སྐྱར་བྱུག། །ཚན་དན་ཀ་ར་རྩར་སྐྱར་
ཁོང་དུ་བཏང་། །ཁ་ཞིག་བྱུག་པས་ནག་ཏུ་བཀྱག་ལ་དབུག། །ཅེས་གསུངས་སོ། ཅེས་པ་སྟེ། ཕོ་ལ་ནད་ལ་
ཚན་དན་དཀར་པོ་དང་སྐྱེར་ཁན་སྐྱང་དང་སྐྱར་བ་བྱུག་པ་དང་། ཚན་དན་དཀར་པོ་དང་ཀ་ར་རྩར་སྐྱར་བ་
ཁོང་དུ་འང་བཏང་། ཁ་ཞིག་བྱུག་པོ་ན་བྱུག་སེར་ཅམ་བཅོས་ལ་ལུ་ཞོས་བྲན་པ་བྱུགས་པས་ནག་ཏུ་བཀྱག་ལ་
རུས་མཛོར་ལྟ་བུས་དབུག་ཅེས་གསུངས་སོ།།

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ། བདུད་ཚི་སྟིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་བྱིས་
པའི་ནད་གསོ་བའི་ལེའུ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་པའོ། །།

ལེའུ་དོན་གསུམ་པ། བྱིས་པའི་གདོན་གསོ་བ།
བྱིས་པའི་གདོན་གསོ་བའི་ལེའུའི་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚན་སྐྱར་བ་དང་། གཞུང་དོན་
དངོས་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་བཙོས་གསུམ་ཡོད།
ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚན་སྐྱར་བ། དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་རྟོག་ཅེས་
གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྟོང་ཚེན་པོ་ཉོན་ཅིག། །ཅེས་པ་སྟེ། བྱིས་ནད་གསོ་བའི་ལེའུ་གསུངས་ཚར་བའི་མཇུག་

ཐོག་དེ་མ་ཐག་དེ་ནས་ཡང་དང་སྲོང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་རྒྱན་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་ཞེས་བོས་
ནས་དང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག་ཅེས་གདམས་ཏེ།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། བྱིས་པའི་གདོན་ལ་ངོས་བཟུང་བཙོས་ཐབས་གཉིས། ཞེས་པ་སྟེ། བྱིས་པའི་
གདོན་ལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། བཙོས་པའི་ཐབས་གཉིས་སོ།།

དང་པོ། གདོན་དངོས་བཟུང་བ། དང་པོ་རིགས་རྟགས་གསོ་བ་དཀའ་སྣ་བཞི། ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ལ་ཡང་
རིགས་དང་། རྟགས་དང་། གསོ་བ་དཀའ་བ་དང་སྣ་བ་དང་བཞི་ཡོད་དེ།

༡ རིགས་བཤད་པ། དེ་རིགས་སྐྱེམ་བྱེད་གཞོན་ཅུ་གདོང་དུག་གི་ སྐྱུལ་པ་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཚན་རྣམ་
པ་ལྟ། བྱུང་མེད་གཟུགས་ཚན་བདུན་ཏེ་བརྟུ་གཉིས་བཤད། ཚེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་སྐྱེམ་བྱེད་
གཞོན་ཅུ་གདོང་དུག་གི་སྐྱུལ་པ་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཚན་རྣམ་པ་ལྟ་ཞེས་པ་སྐྱེམ་བྱེད། ས་ག་ ལུག་ ལྷི། ཡི་
དུགས་ཀྱི་གདོང་ཚན་ལྟ་དང་། བྱུང་མེད་གཟུགས་ཚན་བདུན་ནི་བྱ་གདོང་། སྐྱུལ་མོ། གྲང་བའི་སྐྱུལ་མོ།
སྐྱུལ་མོ་ལོང་མ། བཞིན་རྒྱས་ནམ་གྱུ། རམ་གྱུ་སྐྱེམ་པོ་སྟེ་བརྟུ་གཉིས་བཤད་པའི་ལས་མཁན་རྒྱལ་པོ་དང་།
བསེན་མོ་གཉིས་གོང་གི་བརྟུ་གཉིས་པོའི་སྐྱུལ་གཞི་ལྟ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ཡང་བརྒྱན་པའི་སྟོང་པོ་བསྐྱེས་པར།
སྐྱེམ་བྱེད་གཞོན་ཅུ་གདོང་དུག་གི་སྐྱུལ་པ་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཚན་ལྟ་བུ་མེད་ཀྱི་གཟུགས་བདུན་ཏེ་བྱིས་
གདོན་བརྟུ་གཉིས། ལས་མཁན་པོ་ཉ་གཉིས་ཏེ་བརྟུ་བཞི་སྟེ། རྒྱལ་བསེན་གཉིས་ནི་གཞན་ནས་ལ་བཀའ་སྟེ་
བཤད་ཅེས་དང་། ལྷ་ཟེར་ལས། སྟོན་ནི་སྐྱེམ་བྱེད་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར། ལག་དོན་ནི་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཚན་
ལྟ། བྱུང་མེད་ཀྱི་ནི་གཟུགས་ཚན་བདུན། ལྟ་ཆེན་ཀྱིས་ནི་སྐྱུལ་པ་ཡིན། སྐྱེམ་བྱེད་ས་ག་ལུག་གདོང་
དང་། ལྷི་གདོང་ཡི་དུགས་ཞེས་བྱ་དང་། ཞེས་སོགས་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཚན་དང་། ལྷི་གདོན་སྐྱུལ་མོ་གྲང་
བ་ཡིས། སྐྱུལ་མོ་ལོང་མ་ལུས་སྐྱུལ་མོ། དེ་བཞིན་བཞིན་ཀྱི་རྒྱན་ཚན་མོ། རམ་གྱུ་རམ་གྱུ་སྐྱེམ་མོ་
ཡིས། ཞེས་བྱུང་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཚན་བདུན་ནོ། །

༢ རྟགས་བཤད་པ། དེས་ཟིན་རྟགས་ལ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་
རྟགས་ལ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་སོ།།

(༡) སྦྱིའི་རྟགས་བཤད་པ། སྦྱི་རྟགས་རྟག་ཏུ་དུ་ཞིང་དངངས་ལ་འཁྲུན། ལཱ་ཉིད་རྒྱུང་གཡལ་མང་མ་མཚུ་
སོ་ཡིས་འདེབས། ལཱ་ལ་འབྲད་ཅིང་རུ་མ་ལ་ནས་འདོན། ལྷ་ཞིང་མིག་ལྷོག་ལྷུ་བར་སྐྱུག་པ་ཡིན། ཞེས་པ་
སྟེ། སྦྱི་རྟགས་ནི་རྟག་ཏུ་དུ་ཞིང་དངངས་ལ་འཁྲུན་པ་དང་། ལཱ་ཉིད་རྒྱུང་ཞིང་གཡལ་མང་ལ་མ་མཚུ་ལ་སོ་
ཡིས་འདེབས་པ་དང་། ལཱ་ལ་འབྲད་ཅིང་རུ་མ་ལ་ནས་འདོན་ཅིང་ལུས་གཉའ་ཞིང་མིག་ལྷོག་ལ་སྐྱུག་
པ་ཡིན་ནོ།།

(2) བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་བཤད་པ། བྱེ་བྲག་རྟགས་ལ་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཅན་ལྔའི་རྟགས་དང་། བྱད་མེད་གཟུགས་ཅན་བདུན་གྱི་རྟགས། ལས་མཁན་རྒྱལ་བསེན་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་བཅས་གསུམ་མོ།

༡། སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཅན་ལྔས་ཟིན་པའི་རྟགས་བསྟན་པ། སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་སྐྱེས་བུའི་སོགས་ལྔ་ཡོད་དོ།

༢། སྐྱེས་བུའི་ཀྱིས་ཟིན་པའི་རྟགས། སྐྱེས་བུའི་མགོ་དེབ་མིག་གཅིག་མཆི་མ་འཇག་རྩལ་མང་སྐྱིག་ཅིང་སོ་འཆར་མཛིང་པ་རེདས། བཤད་ཁ་སྐར་མོས་འཆར་ཞིང་ཞོ་མི་འཐུང་། ཞེས་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་ལ་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་ཅན་ལྔ་གཞོན་པའི་རྟགས་ལ་སྐྱེས་བུའི་ཀྱིས་ཟིན་པ་མགོ་དེབ་ཅིང་མིག་གཅིག་ནས་མཆི་མ་འཇག་པ་དང་། རྩལ་མང་ལ་སྐྱིག་ཅིང་སོ་འཆར་བ་དང་མཛིང་པ་རེདས་ཤིང་བཤད་ཁ་སོགས་ལ་སྐར་མོས་འཆར་ཞིང་ཞོ་མི་འཐུང་དོ།

༣། ས་གས་ཟིན་པའི་རྟགས། ས་ག་གཉིད་མེད་དྲན་སྐྱེས་ལྟ་བུ་བར་སྐྱུག་རྩལ་ལྡེ་ལ་སོ་འདེབས་གནམ་དུ་བཞུ། ཞེས་པ་སྟེ། ས་གས་ཟིན་པ་གཉིད་མེད་ཅིང་དྲན་པ་ཉམས་ལ་ལྟ་བུ་བར་སྐྱུགས་པ་དང་། རྩལ་ལྡེ་ལ་སོགས་པར་སོས་འདེབས་ཤིང་གནམ་དུ་བཞུའོ།

༤། ལུག་གཞོན་གིས་ཟིན་པའི་རྟགས། ལུག་གཞོན་འཁྲུན་སྒོ་འཁྲུ་སྐྱུག་རྟེན་ལག་འདར། སྐྱོ་མང་མིག་དམར་སྐྱིག་ཅིང་ལྷ་ཚུར་འཆར། ཞེས་པ་སྟེ། ལུག་གཞོན་གིས་ཟིན་པ་འཁྲུན་ཞིང་སྐྱོ་ལ་འཁྲུ་སྐྱུག་སོགས་བྱེད་ཅིང་རྟེན་ལག་འདར་བ་དང་། སྐྱོ་མང་ཞིང་མིག་དམར་ལ་སྐྱིག་ཅིང་ལྷ་ཚུར་འཆར།

༥། ལྷི་གཞོན་གིས་ཟིན་པའི་རྟགས། ལྷི་གཞོན་ལུས་འདར་རྩལ་འོང་མིག་འཇུ་ལྷང་། རྟེན་དེབ་འཁྲུ་སྐྱུག་རྩི་མ་ཆེ་བར་འོང། ཞེས་པ་སྟེ། ལྷི་གཞོན་གིས་ཟིན་པ་ལུས་འདར་ཞིང་རྩལ་འོང་བ་དང་མིག་འཇུ་ལྷང་ཞིང་རྟེན་དེབ་ལ་འཁྲུ་སྐྱུག་རྩི་མ་ཆེ་བར་འོང།

༦། ཡི་དྲགས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་རྟགས། ཡི་དྲགས་དངངས་ཤིང་འཁྲུ་སྐྱུག་བྱེད་པ་དང་། སྐྱོ་ལུ་གཡའ་མང་ལ་ལ་ཤ་ལུས་སྐྱེས། ཞེས་པ་སྟེ། ཡི་དྲགས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དངངས་ཤིང་འཁྲུ་སྐྱུག་བྱེད་པ་དང་སྐྱོ་ལུ་ཞིང་གཡའ་མང་ལ་ལ་ཤ་ལུས་སྐྱེས།

༧། བྱད་མེད་གཟུགས་ཅན་བདུན་གྱིས་ཟིན་པའི་རྟགས་བསྟན་པ། བྱད་མེད་གཟུགས་ཅན་ལའང་བྱ་གཞོན་གི་རྟགས་སོགས་བདུན་ཡོད་དོ།

༨། བྱ་གཞོན་གི་རྟགས། བྱད་མེད་གཟུགས་ཅན་བྱ་གཞོན་ཚ་བ་སྐྱེ། འཁྲུ་ཞིང་ལྷེ་སྐྱོག་རྟེན་ལ་ཐོར་པ་འོང། ཞེས་པ་སྟེ། བྱད་མེད་གཟུགས་ཅན་བྱ་གཞོན་གིས་ཟིན་པ་ཚ་བ་སྐྱེ་ལ་འཁྲུ་ཞིང་ལྷེ་སྐྱོག་པ་དང་རྟེན་ལ་འཐུམ་ཐོར་འོང།

ཁ༢ སྤྲུལ་མོས་ཟིན་པའི་རྟགས། སྤྲུལ་མོ་འབྲུ་སྐྱུག་སྐྱིགས་བུ་སྐྱོམ་དང་ཆེ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྲུལ་མོས་ཟིན་ན་འབྲུ་སྐྱུག་བྱེད་ཅིང་སྐྱིགས་བུ་སྐྱོམ་དང་ཆེ།

ཁ༣ གང་བའི་སྤྲུལ་མོས་ཟིན་པའི་རྟགས། གང་བའི་སྤྲུལ་མོ་ལུས་འདར་མིག་ཟུར་བཟླ། །རྒྱ་འཁྲོག་དོས་གཅིག་ཚ་ལ་དོས་གཅིག་གང་། །ཞེས་པ་སྟེ། གང་བའི་སྤྲུལ་མོས་ཟིན་ན་ལུས་འདར་ཞིང་མིག་ཟུར་གྱིས་བཟླ་ལ་རྒྱ་འཁྲོག་ཅིང་དོས་གཅིག་ཚ་ལ་དོས་གཅིག་གང་བ་འབྲུང་སྟེ། ཡན་ལག་བརྒྱད་པར་ཡང་། ཡན་ལག་དོས་གཅིག་གང་བ་དང་། །དོས་གཅིག་ཏོ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

ཁ༤ སྤྲུལ་མོ་ལོང་བའི་རྟགས། སྤྲུལ་མོ་ལོང་བ་མིག་མིགསལ་ལ་སྐྱངས། །འབྲུ་སྐྱུག་ཚ་སྐྱོ་ལྷ་ཞོ་མི་འདོད། །ཅེས་པ་སྟེ། སྤྲུལ་མོ་ལོང་བས་ཟིན་ན་མིག་གསལ་ལ་སྐྱངས་ཤིང་འབྲུ་སྐྱུག་དང་ཚ་བ་སྐྱོ་ལྷ་ཞོ་ལྷ་ཞིང་ཞོ་མི་འདོད།

ཁ༥ བཞིན་རྒྱས་མའི་རྟགས། བཞིན་རྒྱས་བཞིན་མངོས་ཚ་སྐྱོ་བས་མི་འདོད། །ལྟོ་ལ་ཅུ་ཡི་བ་ནག་པོས་བྱབ། །ཅེས་པ་སྟེ། བཞིན་རྒྱས་ཀྱིས་ཟིན་ན་བཞིན་མངོས་ཚ་བ་སྐྱོ་ཞིང་བས་མི་འདོད་པ་དང་ལྟོ་བ་ལ་ཅུ་ཡི་བ་ནག་པོས་བྱབ།

ཁ༦ བམ་གྲུས་ཟིན་པའི་རྟགས། བམ་གྲུ་སྟོན་པོར་འབྲུ་ལ་སྐྱིགས་བུ་འོང་། །ཁ་ཡོ་ཚ་བ་སྐྱེས་ལ་ལྷགས་མདོག་སྟོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བམ་གྲུས་ཟིན་ན་མདོག་སྟོན་པོར་འབྲུ་ལ་སྐྱིགས་བུ་འོང་བ་དང་ཁ་ཡོ་ཞིང་ཚ་བ་སྐྱེ་ལ་ལྷགས་མདོག་སྟོ།

ཁ༧ བམ་གྲུ་སྐྱེམ་པོའི་རྟགས། བམ་གྲུ་སྐྱེམ་པོ་ཚ་བ་སྐྱེ་བ་དང་། །སྐྱ་འབྱིད་སྐྱད་རྒྱུང་ཁ་དོག་སྐྱ་ཚོགས་འབྲུ། །ཞེས་པ་སྟེ། བམ་གྲུ་སྐྱེམ་པོས་ཟིན་ན་ཚ་བ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱ་འབྱིད་ཅིང་སྐྱད་རྒྱུང་ལ་ཁ་དོག་སྐྱ་ཚོགས་འབྲུ།

ཁ༨ ལས་མཁན་རྒྱལ་བསེན་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ། ལས་མཁན་མོ་ཉ་རྒྱལ་བོ་བསེན་མོ་གཉིས། །རྒྱལ་བོ་དང་ངས་འདར་མིག་ལྡོག་ཐོ་རངས་ཏུ། །བསེན་མོ་བྱིང་འཐིབས་ཚ་སྐྱོ་སྟོད་དུས་ན། །ཞེས་པ་སྟེ། ལས་མཁན་ནམ་མོ་ཉ་བ་རྒྱལ་བོ་དང་བསེན་མོ་གཉིས་ལས་རྒྱལ་བོས་ཟིན་ན་དང་ངས་ཤིང་འདར་ལ་མིག་ལྡོག་པ་དང་ཐོ་རངས་ཏུ། བསེན་མོས་ཟིན་ན་བྱིང་ཞིང་འཐིབས་ལ་ཚ་བ་སྐྱོ་བ་དང་སྟོད་དུས་ཏུ།

ཁ༩ གསོ་དཀའ་སྐྱ་བསྟན་པ། གསོ་བ་དཀའ་སྐྱ་སྟོག་འདོད་ཡས་འདོད་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། གསོ་བ་དཀའ་བ་དང་སྐྱ་བ་སྟོག་འདོད་གསོ་དཀའ་བ་དང་ཡས་འདོད་གསོ་སྐྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པའོ།

(༡) གསོ་དཀའ་བ། རྐང་ངན་དང་ཁ་བུབ་ནམ་ཕྱེད་བཙས། །ཡ་རྐན་ནག་ལ་ཁ་དོག་སྐྱ་ཚོགས་འབྲུ། །བས་དང་རུ་མ་མི་འདོད་མཚན་མོ་ཏུ། །སྟོག་འདོད་གདོན་དེ་གསོ་བ་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོག་འདོད་ཀྱི་རྟགས་ནི་བཙས་པའི་རྐང་མ་ངན་པ་དང་། །ཁ་བུབ་ཏུ་ནམ་ཕྱེད་བཙས་པ་ཡ་རྐན་ནག་ལ་ཁ་དོག་སྐྱ་ཚོགས་སུ་

འཇུ་ཞིང་ཟས་དང་རུ་མ་མི་འདོད་པ་མཚན་མོ་དུ་བ་དེ་སློག་འདོད་ཀྱི་གདོན་ཡིན་དེ་སློན་གྱི་ནམ་སློན་གྱི་ཚུལ་
དུ་འབྱུང་བས་གསོ་བ་དཀའ་བ་ཡིན་ལོ།།

(༡) གསོ་སྤྲོ་བ། ལ་སྐྱམ་ལྗེ་ཡིས་མཚུ་ལ་སྤྱུལ་བ་དང་། །ཟས་སྐྱོམ་འདོད་ལ་བྱིན་ན་ཟ་རྒྱུ་འདོད། །ཡས་
འདོད་གདོན་དེ་གསོ་བ་སྤྲོ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ལ་སྐྱམ་ལ་སྤྱུལ་མཚུ་ལ་སྤྱུལ་བ་དང་། །ཟས་སྐྱོམ་འདོད་ལ་
བྱིན་ན་ཟ་རྒྱུ་མེད་ཅེས་པ་ཟ་མི་བྱུབ་པ་དེ་ཡས་འདོད་གདོན་དེ་ །ཀྱལ་ཀ་སྟོགས་འདོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བས་
གསོ་བ་སྤྲོ་བ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ། བཅོས་ཐབས།

གསོ་བའི་ཐབས་ལ་ཞི་དང་དྲག་པོ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། གསོ་བའི་ཐབས་ལ་ཞི་བ་དང་དྲག་པོ་གཉིས་སོ།།

༡ ཞི་བས་བཅོས་པ། དང་པོ་ཡས་སྤྲོད་གཏོར་མ་ཞི་བས་བཅོས། །གནས་མལ་འཇུས་བྱུག་གདགས་བདུག་
སྤྲོད་ཟས་བདུག། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ཡས་ཀྱི་རིགས་དང་སྤྲོད་དང་གཏོར་ མ་སོགས་ཞི་བས་བཅོས་དགོས་
ཏེ་རྒྱུས་པར་སྤོ་འདོད་ན་རྒྱུད་དཔུང་པར་གཅེས་སྤོང་སོགས་ནས་བཤད་པ་བཞིན་གཞན་དུ་རྟོགས་པ་ལས་
ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འདིར་གནས་མལ་དང་། ཇུས་དང་། བྱུག་པ་དང་། གདགས་པ་དང་། བདུག་པ་དང་།
སྤྲོད་དང་། ཟས་དང་བདུག་ལོ།།

གནས་མལ་གདོན་མེད་དབེན་པར་བགཏགས་བསྐྱེད་ལ། །དོང་ག་སློན་ཤིང་ཨ་བ་ཀ་རྒྱ། །ཤུ་དག་རིན་ཆེན་
བསེ་རུ་གནས་གསུམ་གདགས། །བ་ལང་རུས་སྤྲོ་ར་སྤྲོགས་བྱི་ལའི་བྱུན། །ར་སྤྲོ་ཡུངས་ཀར་མི་སྐྱོ་མ་བྱའི་
སློ། །སྤྲོ་སྤྲོ་སོ་བ་མར་རྟིང་པ་ཕང་བྱུན། །ཏོང་ལེན་སོ་ཆ་ཐང་ཤིང་ཨ་བ་སེ། །ཞིམ་པ་གུ་གུལ་ཀར་ཀ་རི་
གཉིས། །ར་སྤྲོ་གཅིན་སྤྲོ་རེད་བྱའི་དུད་པས་བདུག། །རྩ་བ་ལྟ་དང་ར་སྤྲོ་སྤྲོ་ལ་དང་། །སྤྲོ་སྤྲོ་ཅོ་ཏ་ཀ་དང་
ཆ་བ་གསུམ། །བ་སྤྲོ་ཤིང་མར་ཤིང་ཀུན་མོན་ཆ་ར། །སློན་ཤིང་དུག་མོ་ཉུང་དང་བྱི་ཏང་ག། །འི་འི་ལིང་གི་རྩ་
བའི་སྤྲོན་མར་སྤྲོ། །ཁོང་དུ་བཟའ་ཞིང་ལུས་ལ་བྱུག་པ་བྱ། །གདོན་འཛོམས་སྟོབས་དང་ལ་དོག་མེ་རྩོད་
སྤྲོད། །ལ་ཟས་ཤ་ཆང་ལྷག་ཚོད་སྤྲོད་བར་བྱ། །དཀར་གསུམ་བཟའ་ཞིང་ཆ་གསུམ་གཏོར་མས་མཚོད། །ཆབ་
གཏོར་བཏང་ཞིང་གཟུངས་ཆེན་ག་ལྟ་འདོན། །གཏོར་མ་འདོད་པའི་གདོན་རྣམས་དེ་ཡིས་འཚོ། །ཞེས་པ་སྟེ།
གནས་མལ་ནི་གདོན་མེད་པའི་ས་དབེན་པར་བགཏགས་བསྐྱེད་པ་ཡུངས་ཀར་ལ་ཡི་དམ་གྱི་ གཟུངས་སྤྲོགས་
བསྐྱེད་ནས་བྱུག་ལ། དོང་ག་ སློན་ཤིང་། ཨ་བ། ཀ་རྒྱ། ཞིམ་པ། ལུས་པ་རྣམས་རྒྱ་རྩོན་ལ་སྤྲོད་བའི་ལུས་
ཀྱིས་བཀྱ་བ་དང་དེ་དག་གི་བྱུག་པའང་ བྱེད། །ཤུ་དག་རིན་ཆེན་སྤྲོ་སྤྲོ། བསེ་རུ་རྣམས་འདི་སྤྲོགས་གནས་
ལག་པ། སྤྲོ་པོ། མགུལ་གསུམ་དུ་བཏགས་པ་དང་། བ་སྤྲོད་གི་རུས་པ། སྤྲོ། ར། པགས་སོགས་དང་བྱི་ལའི་
བྱུན། ར་སྤྲོ། ཡུངས་ཀར། མི་སྐྱོ། མ་བྱའི་སློ། སྤྲོ་སྤྲོ་སོ་བ། མར་རྟིང་། པ་ཕང་བྱུན། ཏོང་ལེན། སོ་

ཆ། ཐང་མ་སྒྲོན་ཤིང་། ཨ་བ་སེ་ཞེས་གོང་དུ་ཉེར་སྤྱོད་སྐབས་བཤད་བཞིན་ཅུ་ཨ་བ་དང་སེ་ཚོད་ནི་མ་པ། བྱ་
 བྱལ། ཀུ་ཀ་རི་དཀར་སྐྱུག་གཉིས། ར་སྐྱུག་གཅིན་ནམས་སྐྱུར་བའི་རེང་བུའི་དུད་པས་བདུག་སྐྱོན་ནི་ཅ་བ་
 ལཱ་ཞེས་པ་འདིར་བ་སྐྱུ་བ་སྐྱོར་སྟེ་འདི་གར་བཤད་པས་ཅ་བ་ལཱ་ཕྱི་རྒྱུད་སྐབས་ལྟར་མ་ཡིན་ཡན་ལག་བརྒྱུད་
 པ་ནས་བཤད་པའི། བེམ་ཀམ་ཏཱ་རི། བ་ཏ་ལ་དང་ཏུ་རྒྱ་ཀ། ཚ་ཆེན་ལཱ་པོ་བསྐྱེལ་བྱོ། རྒྱུད་དང་བད་ཀན་
 སེལ་བྱེད་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་འཐད་ནའང་གོང་གསལ་ཚུལ་བཞིན་ཉོགས་དཀའ་བས་ཡན་ལག་གི་ལེའུར་
 འཆད་པ་ ལྟར་སྟོའི་ཅ་བ་རེ་ལྷུག་རི་ཤོ། ལྷུ་མ། ལྷུ་བ་ཀ། ལྷུར་ཆེར་ཏེ་ལཱ་བྱས་ཀྱང་རུང་ངོ། ཚ་བ་ཆེན་པོ་ལཱ་
 ཞེས་བཤད་པ་དེ་འདིར་བཟུང་བ་དང་། ར་སྐྱུ་སྐྱུ་ལ་ཞེས་རྒྱུད་ནད་སྐབས་རྒྱས་པར་བཞེད་པ་ལྟར་དང་། ལྷ་
 ལྷང་། ཚི་ཏ་ཀ་དང་། ཚ་བ་སྐྱེ་བེ་གསུམ། བ་སྐྱུ། ཤིང་མངར། ཤིང་ཀུམ། མོན་ཆར། ཐང་མ་སྒྲོན་ཤིང་
 གི་ལོ་རྒྱུད་། དུག་མོ་ཉུང་དང་། ཕྱི་ཏང་ག་ སི་སི་ལིང་གི་ཅ་བ་ནམས་སྟེ་མར་བཏབ་ལ་འོ་མར་བཅས་པའི་སྐྱོན་
 མར་སྐྱུར་རྟོ་རྟེན་ སྐྱོན་མར་ཞེས་བྱ་སྟེ་འོང་དུ་བཞེད་ལུས་ལའང་བྱུག་པར་བྱས་པས་གདོན་འཛོམས་ཤིང་
 ལྟོབས་དང་ལ་དོག་མེ་དོད་སོགས་བསྐྱེད་དོ། ལ་བས་ཤ་ཆང་དང་ལྷག་ཚོད་སོགས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་།
 དཀར་གསུམ་བཞེད་ཆ་གསུམ་གྱི་གཏོར་མས་མཚོད་པ་སྤྱད་སོགས་གཞུང་དོན་ལྟར་དང་། ཆབ་གཏོར་ཡང་
 བཏང་ཞིང་གཞུངས་ཆེན་གྱ་ལཱ་འདོན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཏོར་མ་འདོད་པའི་གདོན་ནམས་དེས་ཚིམ་སྟེ་
 འཚོ་བར་འགྱུར་དོ། །

༢ དག་པོའི་ལས་ཀྱིས་བཅོས་པ། དེས་ཀྱང་མ་སོས་ལས་ལ་སྐྱུར་བར་བྱ། དྲག་སྐྱགས་བྱབ་ཅིང་མནན་
 བསྐྱེད་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་པ་སྟེ། དེས་ཀྱང་མ་སོས་ན་དྲག་པོའི་ལས་ལ་སྐྱུར་བར་བྱ་
 སྟེ་དྲག་སྐྱགས་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱིས་ བྱབ་ཅིང་མནན་པ་དང་། དྲག་པོའི་སྐྱོན་སྐྱེག་བྱ་བ་དང་། བསད་པའི་འཁོར་
 ལོ་བསྐྱོར་དགོས་ཏེ། ཡན་ལག་བརྒྱུད་པར་ཡང་། སྐྱགས་དང་གཏོར་མ་སྐྱོན་སྐྱེག་དང་། ལྷས་ནི་སྐྱགས་རྒྱུད་
 ཤེས་པར་སྐྱུར། ཞེས་དང་། གདོན་དང་བལ་ཡང་སྤྱ་གཉེན་ནད། རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། རྩིས་
 པའི་ནད་གསོར་བཤད་པ་ཡི། ལྷན་གྱིས་རི་བཞིན་གསོ་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པས་གཏོར་ན་སྐྱོན་སྐྱེག་
 འཕྲུལ་འཁོར་མནན་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ནི་གསང་ སྐྱགས་གསར་རྟོངས་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་གྱི་རང་བཟོ་
 མེད་པའི་སྐྱགས་པ་ལུས་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་ ཡུལ་ཡིན་ལ། དང་སང་གི་བན་སྐྱགས་མིང་ལ་བདག་གིར་བྱེད་པ་
 རྣམས་ནི་སྤྱ་མ་རང་མགོ་མི་ཐོན་པའི་གཤེན་པོའི་འདྲེན་ཚོག་གི་དཔེ་ལྟར་ཤ་ཐང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ། བདུད་ཅི་སྤྱིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་བྱིས་
 པའི་ནད་གྱི་ནང་ཚན་གདོན་གསོ་བའི་ལེའུ་སྟེ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའོ། །

སྐབས་བཅུ་པ། མོ་ནད་གསོ་བ།

མོ་ནད་གསོ་བའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་དོན་འབྲེལ་བ་ལ། ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་ལུས་པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པའོ།།
ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་ལུས་པ།

དེ་ནས་ཡང་དང་སྤོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ལུས་སོ། །ཀྱེ་སྟོན་པ་དང་སྤོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ལགས། མོ་ནད་གསོ་བའི་སྐབས་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བཞི། འཚོ་མཛད་སྟེན་པའི་རྒྱལ་པོས་བཤད་དུ་
གསོལ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནས་ཞེས་པ་སྐྱེ་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྟེ་ལུ་བའི་སྤུའམ་འཕྲོ་ཡོད་པའི་དོན་དང་ཡང་
ཞེས་པ་བསྐྱར་བའི་དོན་ཏེ་དང་སྤོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ལུས་སོ། །ཀྱེ་ཞེས་པོས་ནས་སྟོན་པ་
དང་སྤོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལགས་ཞེས་སྟེན་པའི་གདངས་ཀྱིས་ཞེས་དང་བཅས་ཏེ་མོ་ནད་གསོ་བའི་སྐབས་
ལ་ཇི་ལྟར་དུ་བསྐྱབ་པར་བཞི་ཞེས་འདི་ཞིང་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཚེ་སོག་སོགས་འཚོ་བར་མཛད་པའི་སྟེན་པའི་
རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོས་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་ལུས་པ་དང་།

དེའི་ལན་བསྟན་པ། ལན་བསྟན་པ་ལ་ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། གོ་དོན་ངེས་ཕྱིར་རྒྱ་
རྒྱུ་རྣམ་པར་བཞག་པ། སྐབས་དོན་གྲུབ་ཕྱིར་ལེའུའི་ངེས་པ་བཀོད་པའོ།།

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ། དང་སྤོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་
དང་སྤོང་ཚེན་པོ་ཉོན་ཅིག་ མོ་ནད་གསོ་བའི་སྐབས་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཞེས་པ་སྟེ། དང་སྤོང་ཚེན་པོ་རིག་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་ཞེས་པོས་ནས་དང་སྤོང་ཚེན་པོ་ཉོན་ཅིག་ཅེས་གདམས་ཏེ། མོ་
ནད་གསོ་བའི་སྐབས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།

དང་པོ། གོ་དོན་ངེས་ཕྱིར་རྒྱ་རྒྱུ་རྣམ་པར་བཞག་པ། དེ་ལ་གསུམ་པོ་མོར་སྤྱང་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་།
བྱད་མེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལྱད་པར་དུ་བཤད་པ། མོ་ནད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བྱེ་བྲག་དུ་བཅོད་པའོ།།

༡ པོ་མོར་སྤྱང་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ། དུག་གསུམ་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་གྲུབ་པའི་ལུས། །སྟོན་ལས་འདོད་
ཆགས་དབང་གིས་པོ་མོར་སྤྱང་། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་གདོད་ནས་སྟོན་དང་བྲལ་ཡང་སྟོ་བྱར་ལྟར་
སྤྱང་བའི་དྲི་མ་དེའི་རང་རྩལ་གཟུང་འཛིན་ལྟར་སྤྱང་བའི་ཆགས་སྤང་ཚོངས་སོགས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་གིས་དེ་
མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་རང་གཟུགས་སྤྲོ་ཚོགས་པར་གྱུར་པ་ལས་འདིར་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ལྷག་སྟེ་དུག་
གསུམ་པོ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་པ་གསུམ། དེ་དག་གི་བྱ་བ་དང་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱིས་ནམ་མཁའ་སྤྱི་ལྷག་དུ་
བཞག་ནས་འབྱུང་བ་བཞི་སྤྲོ་ཚོགས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་ལུས་པོ་མོ་མ་ནིང་གང་རུང་ཕྱིང་འགྱུར་
གྱི་སྟོན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་པོ་མོར་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ།།

༢ བྱད་མེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལྟར་པར་དུ་བཤད་པ། བསོད་ནམས་དམན་པས་ཟ་མ་མོ་ལུས་ཐོབ། །རུ་མ་
 མངལ་དང་ལྷ་མཚན་ལྟར་པར་ལྷག །ལུས་ཟུངས་ཕྱི་མ་ཁྲ་བ་དཀར་དམར་གཉིས། །ལྷ་མཚན་དམར་པོ་བཅུ་
 གཉིས་ལོན་ནས་འཛུགས། །མངལ་ནང་ཁྲ་བ་འཛིན་ཞིང་ཤ་ལུས་སྐྱེད། །དཀར་པོ་རུ་མ་ལ་རྒྱས་གསོས་སུ་
 ལྷར། །ཞེས་པ་སྟེ། བསོད་ནམས་དམན་པས་ཟ་མ་མོ་ལུས་ཐོབ་ཅེས་པ་བསོད་ནམས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
 གིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་གཞན་རོར་སྤྲུལ་པ་འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཏྲིལ་ཏུ་
 སྐྱོན་གྱི་ལྷ་མོ་འོད་འཆང་མ་དང་། ཚིའི་ལྷ་མོ་གྲུབ་པའི་སྒོ་གོས་མ་སོགས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཀྱང་བྱད་མེད་ཀྱི་
 གཟུགས་སུ་བསྐྱུར་ནས་ཚི་སྐྱོན་མཐའ་དག་འཕེལ་རྒྱས་མཛད་པར་བཤད། དོ་རྗེ་ཐེག་པར་ནི་བདེ་སྟོང་ཐབས་
 ཤེས་གྱི་རོ་བོར་གྲུབ་པར་བྱད་མེད་སྐྱེ་མ་མཚོག་ཏུ་གསུངས་པ་སོགས་གནས་སྐབས་ཕྱེད་པར་ཤེས་དགོས་
 ཀྱང་། སྐྱེས་པ་ལས་རུ་མ་མངལ་དང་ལྷ་མཚན་བཅས་ཀྱིས་ལྟར་པར་དུ་ལྷག་ཅིང་དྲངས་མ་ཁྲག་ཤ་ ཚོལ་
 རུས་རྐང་ཁྲ་བ་སྟེ་ལུས་ཟུངས་བདུན་གྱི་ཕྱི་མ། ཁྲ་བ་ལ་དཀར་དམར་གཉིས་ལས། རྒྱད་སྟེ་ནམས་སུ་ལམས་
 དཀར་དམར་དུ་གྲགས་པ་དཀར་ཆའི་དྲངས་མ་དབྱུ་མའི་ཡར་སྟེ་སྐྱོན་མཚན་སུ་ཉི་གི་རྣམ་པ་དང་དམར་
 ཆའི་དྲངས་མ་དབྱུ་མའི་མར་སྟེ་བའི་འོག་ཏུ་ཨའི་རྣམ་པར་གནས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལུས་ཀུན་ལ་ཁྲུབ་
 པ་ལས་བྱད་མེད་ལ་དམར་ཆའི་སྟིགས་མ་ཁྲག་ཏུ་གྱུར་པ་ལྷ་མཚན་དམར་པོར་གྱུར་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་
 རུས་པ་རྫོགས་ པ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ལོན་ནས་ལྷ་བཅུའི་བར་དུ་ལྷ་རེ་བཞིན་འཛུགས་པས་མིང་དུ་འང་ལྷ་མཚན་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། མངལ་གྱི་ནང་དུ་ཁྲ་བ་འཛིན་ཞིང་ལྷ་གྱའི་ཤ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སྐྱེད་པར་ཡང་བྱེད།
 དཀར་པོའི་དྲངས་མ་མ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གསོས་ཡིན་པས་མི་འབབ་ཀྱང་སྟིགས་མ་འོ་མར་གྱུར་ནས་རུ་མ་ལ་
 རྒྱས་ཏེ་སྤྲུལ་བཅས་ནས་ཆེར་མ་གྱུར་བར་གྱི་གསོས་སུ་འགྱུར།

༣ མོ་ནད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཅོད་པ། དེ་ལ་སྟོན་ལས་ཟས་དང་གདོན་རྒྱེན་གྱིས། །མངལ་ནད་
 ལྷ་དང་ཚ་ནད་བཅུ་དྲུག་དང་། །སྐྱོན་ནད་དགུ་དང་སྟོན་བྱའི་ནད་རིགས་གཉིས། །མོ་ནད་གཙོ་བོ་སུམ་ཅུ་ཚ་
 གཉིས་དང་། །ཕལ་པའི་ནད་བརྒྱད་བཞི་བཅུ་ཐམ་པར་འགྱུར། །སྐྱེ་བ་དམན་ཕྱིར་བྱད་མེད་ལུས་ལ་
 ལྷག །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོན་ལས་རྣམ་སྐྱོན་དང་ཟས་སྟོན་དམན་ལྷག་ལོག་པ་དང་གདོན་རྒྱེན་གྱིས་མངལ་གྱི་
 བྱད་རྒྱང་མཁྲིས་བད་ཀན་ཁྲག་དང་འདུས་པ་སྟེ་ལྷ་དང་། བཤད་རྒྱུད་དུ་དྲངས་པ་ཚའི་ནད་བཅུ་དྲུག་དང་།
 །སྐྱོན་གྱི་ནད་དགུ་དང་། །སྟོན་བྱའི་ནད་རིགས་གཉིས་ཏེ་མོ་ནད་གཙོ་བོ་སུམ་ཅུ་ཚ་བཞི་ཞེས་རྒྱུད་འགའ་ཞིག་
 ཏུ་སྟོན་ཚིག་ལ་ཡིག་འོར་གྱི་ཡོད་ནའང་དོན་སུམ་ཅུ་ཚ་གཉིས་དང་། ཕལ་པའི་ནད་བརྒྱད་རྣམས་ཏེ་བཞི་བཅུ་
 གཉིས་ཞེས་ཀྱང་འདི་ཡང་རིམ་འགོས་ཀྱི་ཡིག་ འོར་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་ནི་འགྲེལ་པ་འདོད་འཛོ་དང་མེས་པོའི་
 ཞལ་ལུང་སོགས་སུ་ཡང་གོང་མ་སུམ་ཅུ་ཚ་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་རོ་ཐོག་བཙུམ་ཀྱང་གཙོ་བོ་

སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་རང་བྱུང་ཞིང་། དེ་སྟེང་ཕལ་པ་བརྒྱད་བརྒྱུ་ལ་བས་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་འགྲིག་པར་འགྱུར་བ་
བཤད་རྒྱུ་ད་སྐབས་མངལ་ནད་རླུང་མཁྲིས་བད་སོགས་ཉེས་པའི་ལྷ་པོ་མ་བགྲངས་ལ་དེ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བ་དམན་
ཕྱིར་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་ལྷག་གོ།

གཉིས་པ། སྐབས་དོན་འགྲུབ་ཕྱིར་ལེའུའི་ངེས་པ་བཀོད་པ།

དེ་ཡང་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཕལ་པ་གསུམ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་དང་ཕལ་པ་གསུམ་ལས་བྱེ་བྲག་
དང་ཕལ་པ་གཉིས་སོ་སོའི་ལེའུ་གཤམ་ཏུ་གསལ་ལ།

ལེའུ་དོན་བཞི་པ། མོ་ནད་གཙོ་བོ་སྦྱི་བཙོས་པ།

མོ་ནད་སྦྱི་བཙོས་ཀྱི་ལེའུའི་དོན་འགྲུབ་བ་ལ་གཞུང་དོན་དངོས་བསྟན་པ་དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་
གཉིས་

ཡོད་པ་ཡིན།

གཞུང་དོན་དངོས་བསྟན་པ། མོ་ནད་སྦྱི་ལ་དབྱེ་བ་དེ་ཡི་རྒྱ། །རྟགས་དང་ལཙམ་ཐབས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིས་
བསྟན། །ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་མོ་ནད་སྦྱིར་བཤད་པ་དེ་ལ་དབྱེ་བ་དང་དེའི་རྒྱ་དང་། །རྟགས་དང་། །བཙོས་པའི་
ཐབས་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏེ།

དང་པོ། དབྱེ་བ་བསྟན་པ། དབྱེ་བ་ཁྲག་ཚབས་རླུང་ཚབས་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་
ཚབས་དང་རླུང་ཚབས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བཤད་དོ།

གཉིས་པ། རྒྱ་བསྟན་པ། དེ་རྒྱ་དང་པོ་རྒྱ་མཚན་ལས་བྱུང་ཕྱིར། །གསར་པའི་དུས་ན་ཁྲག་ཚབས་ཞེས་བྱ་
སྟེ། །རྩིངས་ནས་རླུང་དང་བསྐྱེདས་པས་རླུང་ཚབས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་ནི་དང་པོ་ །ལམས་དམར་པོ་
བབས་པ་རྒྱ་མཚན་ཞེས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་གསར་པའི་དུས་ན་མིང་ཏུ་ །ཁྲག་ཚབས་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
རྩིངས་པ་སྟེ་ཡུན་སོང་ནས་རླུང་དང་བསྐྱེདས་པས་རླུང་ཚབས་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ། །རྟགས་བསྟན་པ། །རྟགས་བཤད་པ་ལ། །ཁྲག་ཚབས་ཀྱི་རྟགས་དང་། །རླུང་ཚབས་ཀྱི་རྟགས་བཤད་
པ་སྟེ་གཉིས་ཡོད།

༡ །ཁྲག་ཚབས་ཀྱི་རྟགས། དེ་རྟགས་ཁྲག་ཚབས་སྦྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་ནི། །རྟེན་སོ་མན་ཆད་རུས་པ་འཁོལ་
ཞིང་ན། །རྒྱ་ཞབས་ཚ་འབྲབ་རོ་བརྒྱབ་མཚན་བྱི་གཟེར། །རྩ་རྣམས་ཚ་འབྲུག་ཤུ་བ་འབྲུམ་ཕྱན་འོང་། །མངལ་
ཁྲག་འཛག་གསལ་འབྱེལ་དང་རྣག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་སོ་སོར་ངོས་འཛིན་པའི་རྟགས་སུ་ཁྲག་
ཚབས་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྟེན་པ་དང་རྒྱ་སོ་མན་ཆད་ཀྱི་རུས་པ་རྣམས་ཁོལ་ཞིང་ན་ལ་རྒྱ་ཞབས་ཚ་འབྲབ་

བྱེད་ཅིང་རོ་རྒྱལ་མཚོན་གྱི་སོགས་གཟེར་བ་དང་། ཅ་རྣམས་ཚ་འཁྲུག་བྱེད་ཅིང་ཤུ་བ་འབྲུམ་ཕྱན་འོང་ལ་
མངལ་ལྷག་འཛུགས་གས་ཡང་ན་འཁྲིལ་དང་རྣལ་ཏུ་འགྱུར།

༥ ལྷུང་ཚབས་ཀྱི་ཉགས། ལྷུང་ཚབས་རུས་པ་འཁོལ་ཞིང་སྟིང་མི་བདེ། །མགོ་འཁོར་མགོ་ཡི་རུས་པ་
གང་བསེལ་བྱེད། །ལུས་ཀུན་གང་ཞིང་ཤ་མཐོང་བར་དུ་ན། །ཤ་རྣམས་གཡོ་ཞིང་སྟོ་ལ་སྦྱིད་པ་དང་། །མིག་
འགྲིབ་སྟོ་འམ་འབོག་གས་བརྗེད་པ་དང་། །རྩ་སོ་རྩུ་ཞབས་བསྐྱམ་ཞིང་བཟ་ལྷུང་འབབ། །ལྷུང་མཚན་མི་ཚོད་
རྩུན་དུ་འབྱུང་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། ལྷུང་ཚབས་ནི་རུས་པ་འཁོལ་ཞིང་སྟིང་མི་བདེ་ལ་མགོ་འཁོར་མགོ་ཡི་རུས་
པ་གང་བསེལ་བྱེད་པ་དང་། ལུས་ཀུན་གང་ཞིང་ཤ་དང་བགས་པའི་ཕྱི་རྩི་ཕྱི་མཐང་ལ་བར་དུ་ན་བ་དང་། ཤ་
རྣམས་གཡོ་ཞིང་སྟོ་བའི་ཉམས་བྱེད་ལ་སྦྱིད་པ་དང་། མིག་འགྲིབས་པ་དང་། སྟོ་བའམ་འབོག་གས་བརྗེད་པ་
དས་ཆེ་ལ་རྩ་སོ་རྩུ་ཞབས་སོགས་བསྐྱམ་ཞིང་བཟ་ལྷུང་འབབ་ལ་ལྷུང་མཚན་མི་ཚོད་པར་རྩུན་དུ་འབྱུང་བར་བྱེད་
དོ།།

བཞི་པ། བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་ལྷུས་གཤེར་བརྒྱད་གཤེར་གཉིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་ལྷུས་
གཤེར་དང་བརྒྱད་གཤེར་གཉིས་ཡོད་པའོ།།

༡ ལྷུག་ཚབས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། དེ་ལ་ལྷུག་ཚབས་ལྷུས་གཤེར་དག་གིས་བཅོས། །ལྷུས་
གཤེར་ལའང་སྟོ་གཤེར་ཅ་གཤེར་གཉིས། །སྟོ་གཤེར་ལའང་ཆེན་པོ་རྒྱུད་དུ་གཉིས། །ཅ་གཤེར་ཕྱི་དང་ནང་དུ་
ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལས་ལྷུག་ཚབས་ནི་ལྷུས་གཤེར་གྱི་རིམ་པ་དག་གིས་བཅོས་དགོས་ཀྱང་ལྷུས་
གཤེར་ལ་ཡང་སྟོ་གཤེར་དང་ཅ་ གཤེར་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོའི་སྟོ་གཤེར་ལ་ཡང་ཆེན་པོ་རྒྱུད་དུ་གཉིས་ཀྱི་
ཅ་གཤེར་ ཞེས་ནང་ཅ་རྣམས་སྦྱོང་བ་དང་ཕྱི་རྣམས་འབྲེན་པ་གཉིས་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་།

༢ ལྷུས་གཤེར་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། དང་པོ་ལྷུས་གཤེར་ལྷུས་དང་སྐྱུམ་འཚོས་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ།
གཤེར་ཞེས་པ་སྐྱུམ་གཤེར་གྱི་ལྷུས་ཕྱི་བའི་རྒྱ་ཞེས་སྟེ་དེ་ལས་ལྷའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ ལ་བཤལ་སྐྱུན་པལ་ཆེར།
རྒྱའི་རུས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འང་རྒྱའི་རུས་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ཏེ་དང་པོ་ལྷུས་གཤེར་ལྷུས་
དང་སྐྱུམ་འཚོས་ཕྱི་རྒྱུད་ལྷུང་བྱ།

༣༡ སྟོ་གཤེར་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། སྟོ་གཤེར་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་ཡང་། སྟོ་གཤེར་
ཆེན་པོ་དང་། སྟོ་གཤེར་རྒྱུད་དུ་བསྟན་པ་དང་གཉིས་སོ།།

༣༢ སྟོ་གཤེར་ཆེན་པོ་བསྟན་པ།

དངོས་གཞི་ཉ་རི་ཉ་ཀ་ཞིམ་ཤིང་དང་། །དུ་ཚ་སོ་སོར་བསྐྱོལ་ཏེ་གང་ནས་

བསྟེ། སྒྲིག་ཤེས་ཤིང་ཚ་འོལ་མོ་ལྷོན་བྱ་དང་། རྒྱལ་ཚུ་ཉི་ཉེ་ཉ་རྣམས་ཁ་ཚར་གདབ། སྒྲོང་དང་སྒྲོང་བྱེད་
 གཉིས་སུ་བཅད་ལ་བཏང་། །ཞེས་པ་སྟེ། དངོས་གཞི་ཉ་རི་ཉ་ཀ་ཞེས་ཨ་རུ་མཚུ་སྒྲུང་བཅུ་གཅིག་ཚུ་སྤུལ་དོར་
 སུམ་ཆ་གདུ། །ཞེས་ཤིང་ཞེས་པ་ལྷུ་མ་ཙུ་སྤང་གང་ཚུ་སྤུལ་གང་ལ་སུམ་ཆ་གདུས་པ་དང་ད་ཚུ་ཞེས་ཤིང་ཚ་
 མཐུག་པོ་རོ་རྒྱུང་བ་དེར་དོས་འཛིན་མཛད་པ་ཞིབ་ཆ་བཤད་རྒྱུ་དུ་བཟོད་པ་ལྟར་ཞོ་གང་ཚུ་སྤུལ་གང་ལ་འག་
 ཚོད་ཅམ་དུ་སོ་སོར་བསྐོལ་ཏེ་གང་ནས་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་པར་སྒྲིག་ཤེས་ཞེས་སྐྱ་སྐྱུ་དང་ཤིང་ཚ་དངོས་སྐབ་ལ་
 རོ་ལྷན་པ་ཞོ་དོ་རོ་འོལ་མོ་སེ་དང་། ལྷོན་བྱ་ཞོ་རོ་རོ་དང་། རྒྱལ་ཚུ་ཞོ་དོ། ཉི་ཉེ་ཉ་ཞེས་དུར་བྱིད་དམར་པོ་
 མཛུབ་ཚོགས་ཅམ་ཞིབ་བཏགས་རྣམས་ཁ་ཚར་དུ་གདབ་སྟེ་སུམ་ཆ་སོད་ལ་སྒྲོང་བྱེད་དང་། སུམ་གཉིས་ཐོ་
 རངས་སྒྲོང་བྱེད་དེ་ཆ་གཉིས་སུ་བཅད་ལ་བཏང་།

ལ༣ སྒྲོག་ཤེས་རྒྱུང་དུ་བསྟན་པ། སྒྲོག་ཤེས་རྒྱུང་དུ་གརྟ་ཅུ་ལི། ཉི་ཉེ་ཉ་དང་ཉ་རི་ཉ་ཀ་དང་། ཤིང་ཚ་
 རྒྱལ་ཚུ་སྒྲིག་ཤེས་ཆ་མཉམ་སྟེ། །ཞིབ་བཏགས་ཞེས་ཤིང་བསྐྱེས་ཁུར་བཏབ་ལ་བཏང་། །ལྷག་དང་ལོག་
 གཞོན་རྗེས་གཅོད་སྒྲི་དང་མཐུན། །ལྷ་མཚན་འཁྲིལ་དང་མངལ་

སྒྲན་བྱ་རོ་རྣག་ །འག་ཚབས་མ་ལུས་མངལ་སྒྲོན་སྒྲོང་

བར་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། སྒྲོག་ཤེས་རྒྱུང་དུ་ལ་གརྟ་ཞེས་སྤང་གྲང་། ཅུ་ལི་ཞེས་ཐར་རུར་དོས་འཛིན་པའང་
 ཡོད་རུང་འོལ་མོ་སེ་དང་ཉི་ཉེ་ཉ་དུར་བྱིད་དམར་པོ་དང་། ཉ་རི་ཉ་ཀ་ཞེས་ཨ་རུ་མཚུ་སྒྲུང་དང་། ཤིང་ཚ་རྒྱལ་
 ཚུ། སྒྲིག་ཤེས་སྟེ་སྐྱ་སྐྱུ་རྣམས་ཆ་མཉམ་སྟེ་ཞིབ་བཏགས་ཞེས་ཤིང་ཞེས་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ལྷུ་མ་ཙུ་གདུས་
 ཁུར་བཏབ་ལ་བཏང་། །ལྷག་དང་ལོག་གཞོན་རྗེས་གཅོད་སྒྲི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོང་བྱེད་སྒྲི་དང་མཐུན་པ་དེས་ལྷ་མཚན་
 འཁྲིལ་བ་དང་མངལ་སྒྲན་བྱ་རོ་རྣག་སོགས་དང་འག་ཚབས་ཀྱི་ནད་མ་ལུས་པ་དང་མངལ་སྒྲོན་སྒྲོང་བར་བྱེད་
 དོ། །

ཀ༣ ཙུ་ག་ཤེས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། ཙུ་ག་ཤེས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ་ལའང་། སྒོན་འགོ་དང་།
 བྱང་གི་ཙུ་ག་ཤེས། ཕྱིའི་ཙུ་ག་ཤེས་བཅས་གསུམ་མོ།

ལ༣ སྒོན་འགོ། ཙུ་ག་ཤེས་སྒོན་འགོ་སྒྲིག་ཤེས་ཐང་བཏང་ཞིང་། །མེ་ཏོག་གོག་ཞིང་འབའ་ཆ་བྱ་བ་རྣམས། །
 གང་རུང་ཆང་བཅོས་ན་ས་རྒྱ་ཞབས་བདུག །ལུས་དང་བསྐྱེ་མཉེ་བྱས་རྗེས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཙུ་ག་ཤེས་ལ་སྒོན་
 འགོ་སྒྲིག་ཤེས་ཞེས་སྐྱུ་ཉི་ཐང་བཏང་ཞིང་། མེ་ཏོག་སྐྱ་ཚོགས། གོག་ཞིང་། འབའ་ཆ། བྱ་བ་སྟེ་སྤུག་རོན་
 རུན་རྣམས་གང་རུང་ཆང་གི་དཀྱིལ་དུ་བཅོས་ནས་ན་ས་དང་རྒྱ་ཞབས་སུ་བདུག །ལུས་དང་བསྐྱེ་མཉེ་སོགས་
 བྱས་རྗེས།

ལ༢ བླ་གི་ཙུག་ལེན་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། བྱང་པ་དང་། །གསེར་གྱི་བྱེ་མ་ཤིང་ཚ་སྲུག་སྟེལ་
དང་། །དཀར་རུ་མཐིང་ལྷན་ལོ་བརྒྱད་རྩེ་ལ་བསྟོན། །བྱ་ཐབས་ལོག་གཞོན་ཙུག་སྟོང་སྟེ་དང་མཐུན། །ཞེས་
པ་སྟེ། དང་པོ་བླ་གི་ཙུག་ལེན་ནི་བྱང་པ་ལྟ་བུ་དང་། །གསེར་གྱི་བྱེ་མ། ཤིང་ཚ། སྲུག་སྟེལ་དང་། །དཀར་རུ་
སྟེ་འབྲུ་མིན་པའི་མཐིང་ལྷན་རྣམས་ལོ་བརྒྱད་རྩེ་ལ་བསྟོན་ཏེ་བཏང་དགོས་པའི་བྱ་ཐབས་ལག་ལེན་ཕྱི་རྒྱུད་
ལྟར་ཙུག་སྟོང་སྟེ་དང་མཐུན་ལོ། །

ལ༣ ཕྱི་ཡི་ཙུག་ལེན་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། ཕྱི་ཡི་ཙུག་ལེན་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་ལས། །ཞེས་པ་སྟེ།
ཕྱི་ཡི་ཙུག་ལེན་ལ་ཆེ་བ། འབྲིང་པོ། རྒྱུད་རྒྱུག་སྲུག་ལས།

ག༡ ཕྱི་ཡི་ཙུག་ལེན་ཆེན་པོ་བསྟན་པ། ཆེན་པོ་རྒྱ་ཚུ་ཤིང་ཚ་ལ་རུ་ཚྱ། །བསེ་རུ་རྒྱ་རུ་གཙོད་རུ་ཤ་བའི་སྲ། །
དམ་རྒྱུར་བྱིད་དེ་བ་དུ་རུ་དང་། །ད་བྱིད་བྱ་མ་བྱི་ཡི་མཇུག་སྟོང་ཕབས། །སྲུག་སྟེལ་དོ་དྲེག་རྒྱུད་པ་བུལ་ཏོག་རྣ
མས། །

བྱར་སྲུག་སྲུར་བའི་རིལ་བུ་མངལ་དུ་བསྐྱུལ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཆེན་པོ་ལ་རྒྱ་ཚྱ། ཤིང་ཚ། ལ་རུ་ཚྱ། བསེ་རུ་རྒྱ་
རུ་གཙོད་སྲ། ཤ་བའི་སྲ། དམ། རྒྱུར་བྱིད། དེ་བ་དུ་རུ་ཞེས་ཉག་རོང་ཚན་དན་ནམ་ལྷག་པ་ཚན་དན་ལ་
ངོས་འཛིན་ནའང་ངོ་བོ་ནི་རྒྱ་ །གར་དུ་སྟེ་བའི་ཤིང་གི་འབྲུ་དབྱིབས་བྱི་ལའི་བྱུན་འདྲ་བ་ཆེ་བ་ལྷུག་དན་རྣམས་རྒྱུད་
བ་ལམ་སྐྱམ་གྱི་བར་ཅི་རིགས་པ་འབྱུང་བ་མཚོག་དེ་དང་། ད་བྱིད། བྱ་མ་བྱི་ཡི་མཇུག་སྟོང་། ཕབས། སྲུག་སྟེལ།
དོ་དྲེག་ རྒྱུད་པ་རལ་པ། བུལ་ཏོག་རྣམས་བྱར་སྲུག་དང་སྲུར་བའི་རིལ་བུ་མངལ་དུ་བསྐྱུལ་བར་བྱའོ།

ག༢ ཕྱི་ཡི་ཙུག་ལེན་འབྲིང་པོ་བསྟན་པ། འབྲིང་པོ་སྲུག་སྟེལ་རྒྱ་ཚུ་ཚ་བ་གསུམ། །དམ་རྒྱུར་བྱིད་ལ་བཟླ་ར་
ཕབས། །བ་སྲུ་ལྷག་ཚོར་སྐྱང་དང་བྱར་མ་སྐྱར། །ཞེས་པ་སྟེ། འབྲིང་པོ། སྲུག་སྟེལ། རྒྱ་ཚུ། ཚ་བ་སྐྱེ་པི་ཕོ་
གསུམ། དམ། རྒྱུར་བྱིད། ལ་བ་ཟླ་ར། ཕབས། བ་སྲུ། ལྷག་ཚོར་རྣམས་སྐྱང་དང་བྱར་མ་ལ་སྐྱར་བ་གོང་
བཞིན་བཏང་བར་བྱའོ།

ག༣ ཕྱི་ཡི་ཙུག་ལེན་རྒྱུད་རྒྱུག་སྲུག་སྟེལ་དང་། །བྱང་པ་དུར་བྱིད་བུལ་ཏོག་བྱ་
རམ་སྐྱར། །རིལ་བུའམ་ལྷ་བ་མངལ་དུ་གཙེ་ལུས་བསྐྱུལ། །རྒྱ་ཞབས་དུགས་ཀྱིས་བསྟོ་ཞིང་ལག་པས་མཉེ།
།ལྷག་ལངས་མི་དང་འགོར་ན་གཙེ་ལུས་དང་། །མངལ་ལྷག་འཁྱིམས་དང་མངལ་སྐྱན་བྱ་ལོ་ལུས། །མངལ་
ནད་ལྷག་ཚབས་མ་ལུས་སྟོང་བར་བྱེད། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུད་བ་གྱུར་ཀུམ། རྒྱ་ཚུ། སྲུག་སྟེལ་དང་། བྱང་པ་
མེར་ལྷ། རྒྱུར་བྱིད། བུལ་ཏོག་རྣམས་བྱར་མ་དང་སྐྱར་བའི་རིལ་བུའམ་ལྷ་བ་མངལ་ནད་དུ་གཙེ་ལུས་བསྐྱུལ་
ཞེས་ པ་སྟེ་གཙེ་ལུ་ནི། བཤད་རྒྱུད་དུ། ཙུ་བའི་སྐབས་ལ་མཐེ་བོང་ཤོང་བ་ལ། །ཚེ་སྐབས་སྐན་མ་ཤོང་ཚམ་
མོར་བརྒྱུད་པ། །ཞེས་གསུངས་ནའང་། འདི་སྐབས་ལག་ལེན་དམར་ལྷིད་དུ། རིལ་བུ་བྱེད་ན་སྐྱུག་སྐྱུབས་

མཐོ་གང་པ་ཞིག་གི་ཚེ་མོ་རུ་རིལ་བུ་བཞག་ལ་སྐྱུ་ གུའི་ནང་ལ་ཤིང་ཕྱ་མོ་ཞིག་བཏང་། དེ་རིལ་བུ་ལ་རེག་
 ཚམ་བརྩུགས་ཏེ་མངལ་དུ་བཏང་ལ་མཐོ་གང་ནང་དུ་སོང་བ་དང་ནང་གི་ ཤིང་དེ་སྐྱུ་ལ་འདོན། སྐབས་སྐར་
 རྗེས་སུ་འདོན་པ་དང་། ཚང་ར་དང་རྒྱ་ཞབས་ལ་དུགས་བྲ། མར་འོང་དུ་མ་འདོད་ན་སྐྱུག་སྐྱུབས་དེ་མངལ་དུ་
 བརྩུག་ལ་བཅོང་། ཡང་གཅེས་པ་གཏོང་ན་གོང་རྒྱ་དུ་སྐྱུ་སྐྱུགས་ལ་གཅེས་མཐོ་གང་བཏང་། མཐོ་གང་མ་
 སོང་ན་མངལ་ནང་དུ་མི་སྟེབ། འགོ་མ་འདོད་ན་སྐྱུག་མ་ཚོགས་པར་བཅད་ནས་དོ་ལ་བདར་བས་རྒྱུ་ཕོར་
 བྱས་ལ་བུ་ སྟོད་ཀྱི་ལ་བྱེད་འཛིངས་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད། དེ་ནད་པ་རང་གི་མཚུབ་མོས་འཚོལ་དུ་བརྩུག་ལ་
 དེའི་ནང་དུ་སྐྱུག་མ་བརྩུག་སྟེ་སོར་བཞི་བཏང་ནས་སྐྱུག་མའི་མགོ་ལ་མར་བསྐྱས་ལ་དེས་མངལ་ལ་བྱེ་ནས་
 སྟོད་སྟེན་བཏང་། ལུ་བྱེད་ན་གོང་པར་སྐྱུགས་ནས་བསྐྱུ། རིལ་བུ་བྱེད་ན་ནང་ནས་སྐྱུ་ལ་མངལ་དུ་
 བསྐྱུལ་ཏེ། རྒྱ་ཞབས་སུ་མེ་ཏོག་སྐྱ་ཚོགས་གོག་ཞིང་། འབའ་ཆ། བྱ་བྱ་སོགས་གང་རིགས་ཚང་བཅོས་པའམ་
 སྤང་མ་ཚུ་བཏབ་པའི་དུགས་ཀྱིས་བསྐྱོ་ཞིང་ལག་པས་མཉེ་བྱུག་ལངས་ཀྱང་འཛིགས་མི་དགོས་ཏེ་མི་དང་
 པར་འགོར་ན་གཅེས་བརྩུག་སྟེ་འཛིབས་ནས་ཕྱིར་དངས་པས་མངལ་ལྷག་འཁྱིམས་པ་དང་མངལ་སྐྱན་བུ་རོ་
 ལུས་པ་སོགས་མངལ་ནད་ལྷག་ཚབས་མ་ལུས་པ་སྐྱོང་བར་བྱེད་དོ།།

༢ རྒྱང་ཚབས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། གཉིས་པ་རྒྱང་ཚབས་བརྩུད་གཤེར་དག་གིས་བཅོས། དེ་ལ་ཤ་
 བརྩུད་མར་བརྩུད་ཆང་བརྩུད་གསུམ། ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་རྒྱང་ཚབས་ལ་བརྩུད་གཤེར་མཐའ་དག་གིས་
 བཅོས་དགོས་པ་དེ་ལའང་ཤ་བརྩུད་དང་། ཆང་བརྩུད་དང་། སྐྱན་བརྩུད་དང་གསུམ་མོ།།

༡ ཤ་བརྩུད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། ཤ་བརྩུད་སྐྱར་ཐབས་ལུག་ཐུག་ཚོན་པ་ཡི། རྩོམ་སྤྱིང་མཚོན་མཚར་
 མཁལ་མ་སྟོ་ཚོལ་གཞང་། རྩེ་དང་ཨོལ་པ་མེན་བུ་ནམ་ཚོང་བྲང་། རྩུག་པ་གུང་ཚིབ་མཚུག་ཐུང་རྩིག་པ་མི
 ག། འབྲུག་དང་རྒྱང་བཞག་ཉུ་གཞི་ཞིབ་བརྩུང་ལ། འབྲི་མར་རྩིང་པ་སྐྱུལ་དོ་ལུང་དོལ་བསྐྱོལ། རྩོལ་དུས་
 ཤ་རྩམས་བཏབ་ལ་སྐྱར་ཚམ་བཅོ། དེ་ནས་གར་ཆང་སྐྱུལ་དོ་ཚ་བ་གསུམ། ཤིང་གུན་རྒྱ་དང་རྒྱ་མ་འདྲེས་པ
 འི་ལྷག་ རིམ་པས་གཅིག་ཞོལ་གཅིག་སྐྱུག་དུགས་ཅིང་བཅོ། དེ་ཉིད་ཤ་སྐྱི་བསྐྱེས་ཏེ་ཚ་བར་བྱས། རྩུལ་ཡ
 ར་བརྩེན་ཞིང་སྐྱོལ་དུ་གར་ཆང་སྐྱུད། རྩུས་གང་བམེར་བུ་མི་བཏང་རྒྱང་ཚབས་འདོན། ཞེས་པ་སྟེ། ཤ་
 བརྩུད་སྐྱར་ཐབས་ལུག་ཐོང་ཚོན་པོའི་སྐོ་བའི་གཤམ། རྩིང་གི་ཚེ། མཚོན་པའི་བྲ་སྟེ། མཚར་པ། མཁལ་མ་
 གཡས་པའི་ཚོལ་དང་བཅས་པ། རྩོ་ཚོལ། གཞང་ལ་མཐོ་གང་། རྩེ་རྩ་དང་། ཨོལ་གོང་པ། དུས་པའི་མེན་
 བྲ། རམ་ཚོང་སྐབ་མདའ། བྲང་ཚེ། རྩུག་པ། གུང་ཚིབ་བཞི་སྐྱུལ་ཚོགས་དང་བཅས་པ། མཚུག་གུ་ཐུང་།
 རྩིག་པ་དང་མིག་གཉིས་ཀྱི་གཡས་པ་འབྲུག་ཤ་གཡས་པ་དང་། རྒྱང་བཞག་གཡས་པ། རྒྱང་ལག་གི་ཉུ་
 བཞིའི་ཤ་རྩམས་ཞིབ་དུ་བརྩུངས་ལ་འབྲི་མར་རྩིང་པ་སྐྱུལ་དོ་ལུང་ དོའི་སྟོད་དུ་བསྐྱོལ་ཏེ་ཞོལ་བའི་དུས་སུ་ཤ་

ནམས་བཏབ་ལ་སྐར་ཙམ་བཙོ། དེ་ནས་གར་ཆང་ལུལ་དོ་དང་ཚ་བ་སྐྱེ་བའི་གསུམ་དང་། ཤིང་ཀུན་སྐྱངས་
པའི་རྒྱ་དང་། རྒྱ་མ་འདྲེས་པའི་ཐུག་ནམས་ལུལ་རེ་རྒྱུགས། རིམ་པས་གཅིག་ཁོལ་བ་དང་གཅིག་རྒྱུགས་
དཀུག་ཅིང་བཙོ། དེ་ཉིད་ལུག་ཤ་སྦྱི་དང་བསྐྱེས་ཏེ་ཚ་བ་ཞེས་སྤྱད་པར་བྱས་ལ་སྐྱེ་ཡར་ཏེ་དུས་གསུམ་དུ་
བསྐྱེན་ཞིང་སྐྱོམ་དུ་གར་ཆང་རྒྱད་ལ། ལུས་ཁང་དུ་མི་འཇུག་ཅིང་བསེར་བུ་མི་བཏང་བར་བསྐྱད་པས་རྒྱུད་
ཚ་བས་འདོན་ནོ།།

༡ ཆང་བཅུད་ཀྱི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ། ཆང་བཅུད་སྐྱང་དང་བུ་རམ་གཟེ་མའི་ཆང་། ལམ་ཆང་རུས་
ཆང་ལྡེ་ཡིས་རྒྱུད་ཚ་བས་སེལ། ཞེས་པ་སྟེ། ཆང་བཅུད་སྐྱང་ཆང་དང་བུ་རམ་གྱི་ཆང་དང་། གཟེ་མའི་ཆང་
དང་། ལམ་ཆང་དང་། རུས་ཆང་ལྡེ་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་གྱིས་རྒྱུད་ཚ་བས་སེལ་ལོ། །

༢ སྐྱན་བཅུད་ཀྱི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ། སྐྱན་བཅུད་ལ་ནི་ཐུག་བཅུད་མར་བཅུད་གཉིས། ཞེས་པ་སྟེ།
སྐྱན་བཅུད་ལ་ཡང་ཐུག་བཅུད་དང་མར་བཅུད་གཉིས་སོ།།

༣ ཐུག་བཅུད་ཀྱིས་བཙོས་པ། ཐུག་བཅུད་སྦྱོར་བ་གནག་ལུག་ཤ་བ་ཡི། ཤེ་ཚེ་ལ་ཐུག་དང་རུས་ལུ་བསྐྱེས་
པ་ལ། ཤིང་ཚ་བཏབ་བསྐྱོལ་སོགས་སྟེ་གང་པ་དང་། སྐྱུག་ཤུན་ལུམ་ཙ་རྒྱུམ་ཚ་ཚ་བ་གསུམ། བཏབ་སྟེ་འཇམ་
བསྐྱོས་ཁྱེད་སྐྱེས་བསྐྱེན་པར་བྱ། ཡང་ན་བོང་ཐུག་རྒྱ་མ་སོགས་པའི་ནང་། ཤིང་ཚ་སྤྱད་སྟེ་ལྟེ་ཉེས་སྤྱད་
ས་སྦྱིན། རྒྱུམ་ཚ་ལུམ་ཙ་བཏབ་དཀུགས་ཁོལ་བ་དང་། རུས་ལུ་རྒྱུག་བཙོས་ཁྱེད་སྐྱེས་ལྟེ་རེ་
བསྐྱེན། ཞེས་པ་སྟེ། ཐུག་བཅུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གནག་ཅེས་ ལུག་གཡག་དང་། ལུག་དང་ཤ་བ་བཙོས་པའི་ཤ་
ཚེ་ལ་བཏབ་པས་ཐུག་དང་རུས་ལུ་སོགས་བསྐྱེས་པ་ལ་ཤིང་ཚ་སྤྱད་ གང་བཏབ་སྟེ་བསྐྱོལ་ལ་སོགས་སྟེ་གང་པ་
དང་སྐྱུག་མ་གཞོན་ལུ་ཤུན་པ་ལུམ་ཙ་ཞོ་ དོ། རྒྱུམ་ཚ་དང་། ཚ་བ་སྐྱེ་བའི་གསུམ་སྤྱད་རེ་བཏབ་སྟེ་འཇམ་
པ་བསྐྱོས་པ་ཁྱེད་སྐྱེས་ཞེས་ནང་པར་ཐོ་རངས་སོ་བའི་དོད་ཆེ་ཞིང་བད་ཀན་བེ་སྐྱབས་ཀྱང་བྱང་པའི་དུས་
བསྐྱེན་པར་བྱ། ཡང་ན་བོང་བུ་སྐྱེ་མ་རྒྱུབ་པའི་ཐུག་རྒྱ་མ་སོགས་པའི་ནང་དུ་ཤིང་ཚ། ལུག་སྟེ་ལྟེ་ཉེས། སྤྱད་
འབྲས། ལྟེ་སྦྱིན། རྒྱུམ་ཚ་རྒྱུམ་ཚ་ཞོ་རེ་རེ། ལུམ་ཙ་ཞོ་གསུམ་ནམས་བཏབ་སྟེ་དཀུགས་ལ་ཁོལ་བ་དང་།
རུས་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་ལུ་བར་རྒྱུག་ཅིང་བཙོས་པ་གོང་ལྟར་ཁྱེད་སྐྱེས་ལྟེ་རེ་བསྐྱེན་ནོ།།

༤ མར་བཅུད་ཀྱི་བཙོས་པ། མར་བཅུད་ཙ་བ་ལྡེ་སྐྱན་མར་ལ། སྐྱང་དང་བུ་རམ་ལ་ཚར་སྐྱན་མར་
སྐྱར། ཐོ་རངས་ལྟེ་དོ་བསྐྱེན་པས་རྒྱུད་ཚ་བས་འདོན། ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་པ་སྟེ། མར་བཅུད་ནི་ཙ་བ་
ལྟེ་སྐྱན་མར་སྦྱི་རྒྱུད་ལྟར་ལ་སྐྱང་དང་བུ་རམ་ལ་ཚར་ཚ་སྐྱ་རྒྱ་ རྒྱུམ་ལ་གསུམ་དང་། སྟེ་ཉེས། བཟང་པོ་ཀ་
ལུག་རྩ་གསུམ། སྐྱ་དང་པི་པི་ལིང་བཏབ་པའི་སྐྱན་མར་སྐྱར་ཞེས་པ་འདི་སྦྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁལ་མའི་གང་ནད་རྒྱུད་

ཚབས་སེལ་བའི་སྐྱོན་མར་དེ་ག་ཡིན་པ་ཐོ་རངས་དང་ཕྱི་ངོ་བསྟེན་པས་རླུང་ཚབས་འདོན་ལོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་ཅི་སྟེང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་མོ་ནད་ཀྱི་ནང་ཚན་གཙོ་བོ་སྤྱི་
བཙུག་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་བདུན་ཅུ་ཚ་བཞི་པའོ། །།

ལེའུ་དོན་ལྡན་པ། མོ་ནད་བྱེ་བྲག་བཙུག་པ།

མོ་ནད་བྱེ་བྲག་བཙུག་པའི་ལེའུ་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། གཞུང་དོན་
དངོས་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་བཙུག་གསུམ་ཡོད།

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ། དེ་ནས་ཡང་དང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་
གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག །ཅེས་པ་སྟེ། མོ་ནད་གཙོ་བོ་སྤྱི་བཙུག་ཀྱི་ལེའུ་གསུངས་ཚར་བའི་
མཚུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་དེ་ནས་ཡང་དང་སྟོང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་
ཞེས་བོས་ནས་དང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག་ཅེས་གདམས་ཏེ།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། མོ་ནད་བྱེ་བྲག་དབྱེ་བ་དེ་ཡི་རྒྱ། །རྟགས་དང་བཙུག་ཐབས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིས་
བསྟན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མོ་ནད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་དབྱེ་བ་དང་། དེའི་རྒྱ་དང་། རྟགས་དང་། བཙུག་
ཐབས་དང་རྣམ་པ་བཞིའི་སྐོ་ནས་བསྟན་ཏེ།

དང་པོ། དབྱེ་བ་དང་རྒྱ་བསྟན་པ། དབྱེ་བ་དང་རྒྱ་བསྟན་པ་ལ་ཡང་མངལ་ནད་ལྡི་ཡི་རྩལ་བསྟན་པ་དང་།
ཚབས་ནད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་དེའི་རྒྱ་བསྟན་པ། སྐྱོན་ནད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་དེའི་རྒྱ་བསྟན་པ། སྐྱོན་ནད་ཀྱི་མིང་དང་
དེའི་རྒྱ་བསྟན་པའོ། །

༡ མངལ་ནད་ལྡི་ཡི་རྩལ་བསྟན་པ། དབྱེ་བ་མངལ་ནད་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ལྷག ། འདུས་པ་རྣམས་ལྡི་
གསང་བའི་སྐབས་སུ་བཤད། །ཅེས་པ་སྟེ། དབྱེ་བ་བྱེན་མངལ་ནད་རླུང་ལས་ལྡུར་པ་དང་། མཁྲིས་པ་ལས་
ལྡུར་པ་དང་། བད་ཀན་ལས་ལྡུར་པ་དང་། ལྷག་ལས་ལྡུར་པ་དང་། འདུས་པ་ལས་ལྡུར་པ་དང་རྣམས་པ་ལྡི་ནི་
གསང་བའི་ནད་གསོ་སྐབས་སུ་གོང་དུ་བཤད་སྐབས་པ་དང་།

༢ ཚབས་ནད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་དེའི་རྒྱ་བསྟན་པ། ལྷག་ཚབས་སྟོ་སྟེང་མཚན་མཚར་མཁྲིས་པ་མཁལ། །རྒྱ་མ་
འོ་མ་རུ་མ་གོར་པ་བཅུ། །རླུང་ཚབས་མགོ་དང་རུས་པ་སྟེང་མཁལ་མ། །ཕོ་བ་རྒྱ་མའི་ཚབས་དང་དུག་ཏུ་
བཤད། །ཟླ་མཚན་རྒྱ་སེར་རླུང་གིས་བྱེར་བ་ལས། །ཚ་ནད་ཅེས་བྱ་ཚབས་ནད་བཅུ་དུག་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ།

འདིར་ཁྲག་ཚབས་ལ་སློབ་དང་། སྤྱི་དང་། མཚིན་པ་དང་། མཆེར་པ་དང་། མཁྲིས་པ་དང་། མཁལ་མ་
དང་། རྒྱུ་མ་དང་། འོ་མ་དང་། ལུ་མ་དང་། གོར་པ་དང་བཅས་བརྒྱུ་ལོ། རྒྱུ་ཚབས་ལ་མགོ་དང་། ལུས་པ་
དང་། སྤྱི་དང་། མཁལ་མ་དང་། སོ་བ་དང་། རྒྱུ་མའི་ཚབས་དང་རྒྱལ་ཏུ་བཤད་པ་དེ་ནུ་མས་ཀྱི་རྒྱ་ལོ། ལྷ་
མཚན་དེ་ཉིད་ཚུ་སེར་དང་རྒྱུ་གིས་བསྐྱེད་དེ་ཙུ་དང་དོན་སྤོད་སོགས་ལ་བྱེར་བ་ལས་ཙུ་ནད་ཅེས་བྱ་བའི་
ཚབས་ནད་ཀྱི་རིགས་གོང་ཏུ་བཤད་པའི་བརྒྱ་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

༣ སྐྱབ་ནད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་དེའི་རྒྱ་བསྟན་པ། ཚབས་སྐྱབ་རྒྱ་བྱུར་ཅན་དང་ཉེམ་པོ། །བེམ་པོ་མེན་སྐྱབ་པོ་
སྐྱབ་ནག་པོ་དང་། །ཙུ་སྐྱབ་ས་བོན་སྐྱབ་དང་ཟ་ཁྲ་དགུ། །ལྷ་མཚན་ཚུ་སེར་རྒྱུ་གིས་སྤྱི་ལ་བ་ལ། །ཚབས་
སྐྱབ་ཞེས་བྱ་དབྱེ་བ་དགུ་རུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚབས་སྐྱབ་རྒྱ་བྱུར་ཅན་དང་། ཁྲག་སྐྱབ་ཉེམ་པོ་དང་། ལ་
སྐྱབ་བེམ་པོ་དང་། མེན་སྐྱབ་དང་། སོ་སྐྱབ་དང་། སྐྱབ་རོ་ནག་པོ་དང་། ཙུ་སྐྱབ་ལིང་པ་དང་། ས་བོན་སྐྱབ་
དང་། ཁྲག་སྐྱབ་ཟ་ཁྲ་དང་དགུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ལོ་ལྷ་མཚན་དང་རྒྱུ་གིས་མངལ་ཏུ་བསྤྱི་ལ་བ་ལས་
ཚབས་སྐྱབ་ཞེས་བྱ་བའི་དབྱེ་བ་དགུ་པོ་དེ་རུ་འགྱུར།

༤ སྤོན་ནད་ཀྱི་མིང་དང་དེའི་རྒྱ་བསྟན་པ། མ་ར་ཙུ་དང་ཨ་སོ་ནུ་མ་པ་གཉིས། །མངལ་གྱི་སྤོན་བྱ་ལངས་
ཁྲོས་ནད་གཉིས་སྐྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། མ་རུ་ཙུ་དང་ཨ་སོ་ནུ་མ་པ་གཉིས་ནི་མངལ་ནད་གི་སྤོན་བྱ་ལངས་པ་དང་
ཁྲོས་པ་ལ་ནད་རིགས་གཉིས་སྐྱེད་དོ། །

གཉིས་པ། རྟགས་བསྟན་པ། མོ་ནད་བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་བསྟན་པ་ལའང་ཙུ་ནད་ཀྱི་རྟགས་དང་། སྐྱབ་ནད་
ཀྱི་རྟགས་སྤོན་ནད་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ་དང་གསུམ་མོ།

༥ ཙུ་ནད་ཀྱི་རྟགས། ཙུ་ནད་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ་ལ་ཡང་། ཁྲག་ཚབས་ཀྱི་རྟགས་དང་། རྒྱུ་ཚབས་ཀྱི་
རྟགས་བསྟན་པ་ལོ། །

༦) ཁྲག་ཚབས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ། དེ་རྟགས་སྤྱིང་གི་ཁྲག་ཚབས་རོ་སྟོད་གཟེར། །རྒྱ་ཞབས་ཚ་ཞིང་
གཏུབས་པ་སྐྱམ་ཏུ་བྱེད། །སློ་ཡི་ཁྲག་ཚབས་སློ་མང་རོ་སྟོད་གཟེར། །ཚེཏུ་སྐྱེད་ཡན་ལག་སྤྱིད་ཅིང་ཁ་གདོང་
སྐྱངས། །མཚིན་པའི་ཁྲག་ཚབས་མིག་སྤྱིན་དམར་རམ་སེར། །མཚིན་པའི་སྤྱིང་དང་མགོ་བོ་ན་བ་ལོ། །མཆེར་
པའི་ཁྲག་ཚབས་རྒྱ་ཞབས་ན་ཞིང་གཟེར། །པོ་བ་འཁྲོག་ཅིང་མཆེར་པའི་སྤྱིང་ཏུ་ན། །མཁྲིས་པའི་ཁྲག་ཚབས་
ཉམ་རྒྱུང་སྐྱོམ་དད་ཆེ། །སློ་ལུ་ཤ་ལྷགས་སེར་པོར་འགྲོ་བ་ཡིན། །མཁལ་མའི་ཁྲག་ཚབས་འདོམས་གཡའ་མོ་
མཚན་ཚ། །ཏེད་སོ་མན་ཆད་རུས་པ་ཁོལ་ཞིང་ཚ། །རྒྱ་མའི་ཁྲག་ཚབས་ཚ་ཞིང་གཏུབས་སྐྱམ་བྱེད། །འོ་
ཚབས་ལྷ་མཚན་འོ་ཁ་རྒྱ་འབྲུ་འཇག །སྤྱིང་འཕྱོ་རྒྱ་སོ་ན་ཞིང་སྐྱུག་སྐྱམ་བྱེད། །ལུ་ཚབས་ལུ་མ་སྐྱངས་ཤིང་
ལུག་གཟེར་ཆེ། །ཁྲག་ཚབས་གོར་པ་ལུས་ལྷི་འགྲོ་མི་ཤེས། །རྒྱ་སྤྱིད་ཁོངས་ཤིང་ལྡང་ཏུ་བ་ན་བར་བྱེད། །ཅེས་

པ་སྟེ། དེ་ན་མས་ངོས་འཛིན་པའི་རྟགས་ལ་སླིང་གི་ཁྲག་ཚབས་ནི་རོ་སྟོད་གཟེར་ལ་རྒྱ་ཞབས་ཚ་ཞིང་གཏུབས་
 པ་སྟེ། སྟེ་སེམས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟོ་བའི་ཁྲག་ཚབས་ནི་སྟོ་མང་རོ་སྟོད་གཟེར་ལ་ཅེ་ཏུ་འགྲེང་ཞེས་ཅེ་རྒྱུ་
 རེངས་ཏེ་སྟེ་འགྲུར་དཀའ་ལ་ཡན་ལག་སླིད་ཅིང་ཁ་དང་གདོང་པ་སྐྱངས་པ་དང་། མཚིན་པའི་ཁྲག་ཚབས་ནི་
 མིག་སླིན་དམར་རམ་ཡང་ན་སེར་བ་དང་། མཚིན་པའི་སྟེང་དང་མགོ་པོ་གཉིས་ན་བ་འོང་། མཚེར་པའི་ཁྲག་
 ཚབས་ནི་རྒྱ་ཞབས་ན་ཞིང་གཟེར་ལ་པོ་བ་འཕྲོག་པར་བྱེད་ཅིང་མཚེར་པའི་སྟེང་དུ་ན། མཁྲིས་པའི་ཁྲག་
 ཚབས་ནི་ཉམ་རྒྱུ་སྟོ་མང་དད་ཆེ་ལ་སྟོ་ལུ་ཞིང་ཤ་ལྷགས་གཉིས་སེར་པོར་འགོ་བ་ཡིན། མཁལ་མའི་ཁྲག་
 ཚབས་ནི་འདོམས་དབྱག་གཡའ་ཞེས་ཟ་འཕྲུག་བྱེད་ཅིང་མོ་མཚན་ཚ་ལ་རྟེན་པ་དང་རྒྱ་སོ་མན་ཆད་ཀྱི་རུས་པ་
 ཁོལ་ཞིང་ཚ། རྒྱ་མའི་ཁྲག་ཚབས་ནི་ཚ་ཞིང་གཏུབས་པ་སྟེ། སྟེ་མང་རོ་སྟོད་གཟེར་ལ་ཅེ་ཏུ་འགྲེང་ཞེས་ཅེ་
 རྒྱ་འབྲ་བ་འཛིག་ཅིང་སླིང་འཕྲོ་ལ་རྒྱ་སོ་ན་ཞིང་སྐྱུག་ སྟེ། རུ་ཚབས་ནི་རུ་མ་སྐྱངས་ཤིང་བྲུག་གཟེར་ཆེ་
 བ་འོང་། ཁྲག་ཚབས་གོར་བ་ནི་ལུས་ལྷི་ལ་འགོ་མི་ཤེས་པ་དང་། རྒྱ་སྟོང་ཁེངས་སྟེ་སེམས་ཤིང་ལྡང་དུབ་ན་
 བར་བྱེད།

(༡) རྒྱུང་ཚབས་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པ། མགོ་ཡི་རྒྱུང་ཚབས་མགོ་འཁོར་ལིང་ཐོག་མོད། །ན་བ་འོན་ཞིང་
 རྟག་འཛིག་སོ་འགྲམ་ན། །རུས་པའི་རྒྱུང་ཚབས་རུས་པ་འཁོལ་ཞིང་གྲང་། །ཚིགས་རྟེན་མཚང་ར་བེམ་པོ་
 བཟོད་པ་ཆེ། །སླིང་གི་རྒྱུང་ཚབས་དུན་པ་མི་གསལ་ཞིང་། །མགོ་འཁོར་ན་བ་ཏུར་ཞིང་སྟོ་འཕྲོག་
 བྱེད། །མཁལ་མའི་རྒྱུང་ཚབས་རྟེན་ཚིགས་འཁོལ་ཞིང་ན། །ཁྲང་ན་ན་ཞིང་རྟེན་པ་མན་ཆད་བཤལ། །པོ་བའི་
 རྒྱུང་ཚབས་སྟོ་འདྲིལ་ལྡང་དུབ་བྱེད། །ཁ་བས་འཇུ་དཀའ་བསེལ་བས་ཤིན་ཏུ་གཞོད། །རྒྱ་མའི་རྒྱུང་ཚབས་
 བསྐྱམས་ཤིང་རྒྱ་མཚན་འབྲང་། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུང་ཚབས་དུག་ལས་མགོའི་རྒྱུང་ཚབས་ནི་མགོ་འཁོར་ལ་ལིང་
 ཐོག་མོད་པ་དང་ན་བ་འོན་ཞིང་རྟག་ཀྱང་འཛིག་ཅིང་སོ་འགྲམ་ན། རུས་པའི་རྒྱུང་ཚབས་ནི་རུས་པ་འཁོལ་ཞིང་
 གྲང་ལ་ཚིགས་རྟེན་མཚང་ར་སོགས་བེམ་པོར་གྱུར་པའི་གང་བྲས་ཀྱང་བཟོད་པ་ཆེ་བ་སྟེ་མི་ཤེས། སླིང་གི་རྒྱུང་
 ཚབས་ནི་དུན་པ་མི་གསལ་ཞིང་མགོ་འཁོར་ལ་ན་བ་ཏུར་ཞིང་སྟོ་འཕྲོག་ བྱེད་པ་དང་། མཁལ་མའི་རྒྱུང་
 ཚབས་ནི་རྟེན་ཚིགས་འཁོལ་ཞིང་ན་ལ་ལྷག་ཏུ་གྲང་ན་ན་ཞིང་རྟེན་པ་མན་ཆད་བཤལ། པོ་བའི་རྒྱུང་ཚབས་ནི་
 སྟོ་ཞིང་འདྲིལ་ལ་ལྡང་དུབ་བྱེད་པ་དང་ཁ་བས་ཀྱི་རིགས་འཇུ་དཀའ་ཞིང་བསེལ་བས་ཤིན་ཏུ་གཞོད། རྒྱ་མའི་
 རྒྱུང་ཚབས་ནི་རྒྱ་ཞབས་བསྐྱམས་ཤིང་རྒྱ་མཚན་འབྲང་བ་ཞེས་དུས་མེད་དུ་འབབ་པའོ།

༢ རྒྱན་ནད་ཀྱི་རྟགས་བཤད་པ། མངལ་སྐྱན་རྒྱ་བྱར་ཅན་ནི་རྒྱ་སྟོང་སྟོ། །རྒྱ་མཚན་རྒྱ་སེར་དག་ཏུ་འབྲང་
 བར་བྱེད། ། ལྷག་སྐྱན་ཅེས་པོ་རྒྱ་ཞབས་ལྡང་དུབ་ན། །ཤ་སྐྱན་བེམ་པོ་མཁལ་རྟེན་ཆད་སྟེ་སྟེ། །པོ་བ་
 རྒྱུངས་ཤིང་བས་སྟོ་མང་འཇུར་མི་འདོད། །མཚང་ར་མི་ཐེག་རྒྱ་རྒྱ་སྟོ་མང་པར་བྱེད། །མེན་སྐྱན་ལྷག་རྟག་འཛིག་

ཅིང་ཤ་མི་སྐྱེ། །རྒྱ་མི་ལྔ་དྲུབ་ན་ཞིང་སྤྲོད་མི་བེག། །པོ་སྐྱོན་རེམས་པ་ལུས་ཤ་སྐྱེར་མི་འདོད། །སྤྲོད་བཤལ་
 ག་ཞོགས་སྤྱི་དབུགས་མོན་སྤྱིང་མི་བདེ། །སྐྱོན་རོ་ནག་པོ་མདོག་འགྲུང་ཚེགས་གཞི་སྐྱེད་སལ། །ལུས་ཤ་བེམ་
 པོར་བྱེད་ཅིང་མཛོ་རུ་འགོ། །ཅ་སྐྱེན་ལིང་པ་ཤ་རུས་ཁོལ་ཞིང་ན། །ས་བོན་སྐྱོན་ནི་ཤ་རུས་འཛིག་སྣམ་
 ཟེད། །ལྷག་སྐྱོན་ཟ་ལུ་ཁོང་སྒོ་ཞིང་འཁྲོག། །ཀྱུན་ཀྱང་བྱིས་པ་ཆགས་ལྟར་སྣ་ཞིང་འདྲིལ། །སྐབས་སུ་སྒོ་ཞིང་
 བ་གཟེར་རྒྱ་མེར་འཛག། །ཅེས་པ་སྟེ། མངལ་སྐྱོན་རྒྱ་བུར་ཅན་ནི་རྒྱ་སྐྱོན་རྒྱ་བུར་ལྟར་ཆགས་ཤིང་རྒྱ་སྤྲོད་སྒོ་
 ལ་རྒྱ་མེར་བྱིར་བབས་པས་སྐྱེ་མཚན་རྒྱ་མེར་དག་ཏུ་འབྱུང་སྟེ་འཛག་པར་བྱེད། །ལྷག་སྐྱོན་ཉེས་པོ་ནི་ལྷག་རོ་
 འདྲིལ་བས་སུ་ཆགས་པ་ལྟར་ཉེས་ཞིང་རྒྱ་ཞབས་ལྔ་དྲུབ་ཏུ་བ་དང་། །ཤ་སྐྱོན་བེམ་པོ་ནི་བྱུད་མེད་གཞོན་
 རུ་ལ་སྐྱེས་པ་མང་པོས་འདོད་པ་སྤྲོད་པ་ལས་འབྱུང་བས་མངལ་ལ་འཚུས་ཏེ་དྲངས་མ་རྒྱ་མེར་རུ་འཛག་ཅིང་
 སྤྱིགས་མ་འདྲིལ་བ་ཡིན་པས་མཁལ་གོང་ཚད་སྣམ་བྱེད་པ་དང་། །པོ་བ་རྒྱིངས་ཤིང་ཟས་སྐྱོན་གང་ཡང་འཚུར་
 མི་འདོད་ཅིང་ཚང་ར་མི་བེག་ལ་རྒྱ་ཞབས་དང་རྒྱ་སྒོམ་པར་བྱེད། །མེན་སྐྱོན་ནི་བྱུ་མོ་རྒྱང་རྒྱང་སྐྱེས་པ་དང་མ་
 དང་མུད་དེ་མངལ་འགྲམས་ནས་མེན་བུ་ལྟར་སྐྱོན་ཆགས་ལ་ལྷག་ནག་འཛག་ཅིང་ཤ་མི་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་མི་ལ་
 ལྔ་དྲུབ་ན་ཞིང་སྤྲོད་མི་བེག། །པོ་སྐྱོན་ནི་བྱུད་མེད་གཞོན་རུ་ལ་སྐྱེས་པ་མང་པོས་འདོད་སྤྱོད་བྱས་དབུགས་པས་
 མངལ་དུ་རྟེག་པ་ཆགས་པ་རེམས་པས་ལུས་ཤ་སྐྱེར་མི་འདོད་ཅིང་སྤྲོད་བཤལ་ལ་གཞོགས་སྤྱི་ཞིང་ དབུགས་
 མོན་སྤྱིང་མི་བདེ། །སྐྱོན་རོ་ནག་པོ་ནི་བྱུ་བཅས་པའི་རྗེས་ལ་ལྷག་རོ་འདྲིལ་བས་ཤ་མདོག་འགྲུང་ཞིང་ཚེགས་
 གཞི་སྐྱེད་སལ་ལ་ལུས་ཤ་བེམ་པོར་བྱེད་ཅིང་མཛུག་ཏུ་མཛོ་རུ་འགོ། །ཅ་སྐྱོན་ལིང་པ་ནི་བྱུ་བཅས་རྗེས་ཅ་
 འགྲམས་ནས་ཅུ་ལ་སྐྱོན་ཆགས་པས་ཤ་རུས་ཁོལ་ཞིང་ན། །ས་བོན་སྐྱོན་ནི་སྐྱེས་པའི་ས་བོན་བྱུ་མི་ཆགས་པའི་
 སྐྱོན་ཡོད་དེ་མངལ་དུ་འདྲིལ་བས་ཤ་རུས་འཛིག་པ་སྣམ་དུ་བྱེད། །ལྷག་སྐྱོན་ཟ་ལུ་ནི་བྱུ་རོ་མངལ་དུ་ལུས་པས་
 སྣ་ལ་ཉེས་པ་སུ་མི་ཆགས་ཤིང་བྱིར་ཡང་འཛག་ལ་ཁོང་པ་སྒོ་ཞིང་འཁྲོག་གོ། །དེ་ཀྱུན་ཀྱང་བྱིས་པ་ཆགས་པ་
 ལྟར་སྣ་ཞིང་འདྲིལ་ལ། །སྐབས་སུ་སྒོ་ཞིང་ན་ལ་གཟེར་བ་དང་རྒྱ་མེར་འཛག་པར་བྱེད་དོ།།

༣ སྤྲོད་ནད་ཀྱི་རྟོགས་བསྟན་པ། མངལ་གྱི་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་ལྟར་ཆ་བའི་ནད། །མཚང་ར་མཚན་མ་གཡའ་
 འཁོལ་རུ་མ་རྒྱས། །སེམས་འཕྱོ་གཉིད་མེད་འགོ་འདོད་སྐྱེས་པ་འདོད། །ཤ་སྐྱེས་མོ་མཚན་དི་མ་ཤིན་ཏུ་
 མནས། །ཁྲོས་པ་དེ་རུས་འགོ་འདོད་སྐྱེས་པ་མ་མུད་པས། །མཚུབ་མོ་ཤིང་བྱས་སུ་ཕྱགས་པས་སྤྲོད་ཁྲོས་
 ཏེ། །མངལ་ལ་སྐྱེད་སྤྱིང་རྒྱ་མེར་འཛག་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་སྣ་ཞིང་ན་ལ་མཚན་མ་སྟོ། །ཞེས་པ་སྟེ། མངལ་
 གྱི་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་ལྟར་ཆ་བའི་ནད་ཚང་ར་དང་མཚན་མ་གཡའ་བ་སྟེ་བུ་འཁོལ་བྱེད་ཅིང་རུ་མ་རྒྱས་ལ་སེམས་
 འཕྱོ་ཞིང་གཉིད་མེད་པ་དང་། །འགོ་འདོད་ལ་སྐྱེས་པ་འདོད་ཅིང་ཤ་སྐྱེས་ལ་མོ་མཚན་གྱི་དི་མ་ཤིན་ཏུ་མནས།

ལྷོས་པ་ནི་དེ་དུས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་མ་ཕྱད་པས་མཚུབ་མོ་དང་ཤིང་བུ་སོགས་ཀྱིས་ ལྷགས་པས་སློབ་དེ་ལྷོས་ཏེ་
མངལ་གྱི་ལ་སྐྱངས་ཤིང་རྒྱ་མེད་འཛུགས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་སྲ་ཞིང་ན་ལ་མཚན་མ་སྤོའོ། །

གསུམ་པ། བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

བཅོས་ཐབས་ཚ་ནད་སྐྱབ་དང་སློབ་བུ་གསུམ། །ཞེས་པ་སྟེ། བཅོས་པའི་ཐབས་ལ་ཚ་ནད་དང་། སྐྱབ་ནད་
དང་། སློབ་བུའི་ནད་དང་གསུམ་མོ།

༡ ཚ་ནད་བཅུ་དྲུག་གི་སྤྱི་བཅོས་བསྟན་པ། དང་པོ་ཚ་ནད་བཅུ་དྲུག་བཅོས་པ་ནི། །ཞུག་ཚབས་བཅུ་པོ་
བསིལ་ངོད་ལྷེ་འུར་བཅོས། །རྒྱང་ཚབས་དྲུག་པོ་ངོད་དང་བཅུད་ཀྱིས་བཅོས། །ཞེས་པ་སྟེ། །བཅོས་དགོས་
པའི་དང་པོ་ཚའི་ནད་བཅུ་དྲུག་པོ་བཅོས་པ་ནི། སྤྱི་བཅོས་རྒྱང་ཚབས་དྲུག་པོ་ངོད་དང་བཅུད་སོགས་ཀྱིས་
བཅོས་ཤིང་།

༡) ཞུག་ཚབས་བཅུའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

༡ སྤྱིང་གི་ཞུག་ཚབས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། སྤྱིང་གི་ཞུག་ཚབས་ཨ་ཏུ་རྒྱུ་ཚུ་དང་། །ཤིང་ཚའི་
ཐང་གཤེར་སྐྱངས་རྗེས་སྤྱིང་ཚ་གཏར། །དེ་འོག་འབྲས་བུའི་མར་སྐྱར་དྲུག་པ་བསྟེན། །ཅེས་པ་སྟེ། ཞུག་
ཚབས་བཅུ་པོ་བསིལ་ངོད་གཉིས་ལྷེ་འུར་ཞེས་སྟེལ་མར་བཅོས། བྱེ་བྲག་སྤྱིང་གི་ཞུག་ཚབས་ལ་ཨ་ཏུ་མཚུ་
སྐྱར་གི་མཚུ་དང་། རྒྱུ་ཚུ་དང་། །ཤིང་ཚ་བཅས་པའི་ཐང་གཤེར་གྱིས་སྐྱངས་རྗེས་སྤྱིང་ཚ་སྤོད་ཀ་གཏར་བ་
དང་། དེ་འོག་འབྲས་བུ་ཨ་བར་སྐྱར་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་མར་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་སྐྱར་ལ་ཚོགས་པ་དྲུག་པ་བསྟེན།

༡༢ ལྷོ་བའི་ཞུག་ཚབས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། ལྷོ་ཚབས་ལྷོ་གཤེར་རྒྱང་བས་སྐྱར་བུ་སྟེ། །རྗེས་ལ་
དམར་གསུམ་མར་སྐྱར་བཞི་ལྔ་བསྟེན། །ཅེས་པ་སྟེ། ལྷོ་ཚབས་ལ་ཤོང་གི་ལྷོ་གཤེར་རྒྱང་བས་སྐྱར་བར་བུ་སྟེ་
དེ་ནས་དྲུག་འགོ་གཏར་ལ་བདེ་བྱེད་འབྲིང་པོ་རྩ་གང་བུའི་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲུམ་དང་ཤིང་མངར་བསྐྱབ་པ་སྐྱར་
བ་དང་། །རྗེས་ལ་དམར་པོ་ཚོས་བཅོད་འབྲི་མོག་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་མར་སྐྱར་ལ་ཚོགས་པ་བཞི་ལྔ་བསྟེན།

༡༣ མཚིན་པའི་ཞུག་ཚབས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། མཚིན་ཚབས་གུར་གུམ་ཤིང་ཚ་པི་པི་ལིང་། །ཨ་ཏུ་
ཚང་སྐྱར་སྐྱངས་ལ་ཏུ་བྱང་གཏར། །གུར་གུམ་བདུན་སྐྱར་རྗེས་ལ་བརྒྱད་པ་བསྟེན། །ཅེས་པ་སྟེ། མཚིན་
ཚབས་ལ་གུར་གུམ། །ཤིང་ཚ། །པི་པི་ལིང་། །ཨ་ཏུ་མཚུ་སྐྱར་གི་མཚུ་སྐྱལ་གང་རྣམས་ཚང་དང་སྐྱར་བ་སྐྱངས་
ལ་ཏུ་བྱང་གཡས་པ་གཏར་ །བ་དང་། །རྒྱུད་ཕྱི་མའི་མཚིན་ཚང་སེལ་བའི་གུར་གུམ་བདུན་པ་སྐྱར་ཏེ། །རྗེས་ལ་
ཚོགས་པ་བརྒྱད་པ་བསྟེན།

༡ མཚེར་པའི་ཞུག་ཚབས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། མཚེར་ཚབས་རྒྱ་ཚུ་ཤིང་ཚ་དུར་བྱིད་
སྐྱར། །སེ་འབྲུ་བརྒྱད་སྐྱར་བཅུ་གཅིག་མཚེར་སྟེང་བསྟེན། །ཅེས་པ་སྟེ། མཚེར་ཚབས་ལ་རྒྱ་ཚུ་ །ཤིང་ཚ།

དུར་བྱིད་བཅས་ཀྱིས་སྤོང་ཞིང་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་གྱི་མ་ལུ་གསར་རྟིང་འཇུག་པའི་སེ་ འབྲུ་བརྒྱུད་པ་སྦྱར་ལ་ཚོགས་པ་
བརྩུ་གཅིག་པ་དང་མཚེར་སྤྲེང་བསྐྱེད་ག

༡༥ མཁའ་ཚབས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། མཁའ་ཚབས་ཨ་རུ་ལོན་བྱ་གསེར་མེ་ཏོག། བཅང་ལྷུས་རྗེས་
ལ་ཏིག་ཏ་བརྒྱུད་པ་སྦྱར། མཁའ་ཚབས་ཀྱི་ཏིག་ཏ་བརྒྱུད་པ་སྦྱར། བཅང་ལྷུས་རྗེས་ལ་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཏིག་ཏ་བརྒྱུད་པ་སྦྱར་བཏང་ མཁའ་ཚབས་ཀྱི་
གཤམ་རིངས་གཏར་ཞིང་ཚོགས་པ་བརྩུ་པ་བསྐྱེད་ག

༡༦ མཁའ་ཚབས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། མཁའ་ཚབས་ལ་ཤིང་ཚ་ཆང་ལ་བསྐྱོལ། རྒྱ་ལྷ་རྒྱ་རུ་
བ་སྦྱུ་ཅན་ལི། ལ་ཚར་བཏང་བཏང་བྱིན་གཞུག་ཅ་ལ་གཏར། རྗེས་ལ་ཅ་བ་ལྷ་སྦྱར་བརྩུ་བཞི་བསྐྱེད་ག བཅང་ལྷུས་རྗེས་ལ་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཏིག་ཏ་བརྒྱུད་པ་སྦྱར་བཏང་ མཁའ་ཚབས་ཀྱི་
ཤིང་ཚ་ཆང་ལ་བསྐྱོལ་བར་རྒྱ་ལྷ། རྒྱ་རུ། བ་སྦྱུ། ཅན་ལི་ཞེས་འོལ་མོ་སེ་བཅས་
པའི་ལ་ཚར་བཏང་པ་བཏང་ལ་བྱིན་གཞུག་ཅ་ལ་གཏར་རྗེས་ལ་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་གྱི་ཅ་བ་ལྷའི་སྦྱོར་མར་སྦྱར་ལ་
ཚོགས་པ་བརྩུ་བཞི་པ་བསྐྱེད་ག

༡༧ རྒྱ་ཚབས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། རྒྱ་ཚབས་ལྷུ་ཅ་ཨ་རུ་ལོན་ཐང་གཤེར་སྦྱར། འོལ་བྱ་བཏང་
ཅིའི་དུགས་བདུག་བརྩུ་བརྩུན་བསྐྱེད་ག ལྷ་ལྷ་མེའི་སྒོ་བསྐྱེད་མར་རྟིང་བཏང། ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་ཚབས་ལ་
ལྷུ་ཅ་དང། ཨ་རུ་མཚུ་སྦྱང་གི་ཐང་གཤེར་གྱིས་སྦྱངས་ལ་འོལ་བྱ་ལྷུ་པའི་འབྲུ་བ་ལུ་མཚོ་དང་མཁའ་
དཀར་ཏེ། བཏང་ཅི་ལྷའི་དུགས་བདུག་ཅིང་ཚོགས་པ་བརྩུ་བརྩུན་པ་བསྐྱེད་པ་དང། རི་དུགས་ལྷ་ལྷ་མེའི་སྒོ་
བ་དང། སྐྱ་དང་མར་རྟིང་བཅས་གཏང་དོ།

༡༨ འོ་ཚབས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། འོ་ཚབས་འབྲུ་སྦྱའི་དུགས་བརྩུ་ལྷ་མར་བྱུག། ཤིང་ཚ་གཞེ་མ་ར་
སྦྱ་སྦྱུ་ལ་སྐྱ། སྦྱང་རྒྱན་དཀར་པོ་བྱར་རམ་སྦྱར་ལ་བཏང། ཞེས་པ་སྟེ། འོ་ཚབས་ལ་གོ་འབྲས་སྦྱ་སོ་
སོགས་འབྲུ་སྦྱའི་དུགས་ལུས་སོ་ལ་བྱ་ཞིང་ལྷ་མར་བྱུག་པ་དང། ཤིང་ཚ་གཞེ་མ། ར་སྦྱ་སྦྱུ་ལ་སྦྱོང་ལྟར་
ཐང་མ་སྦྱོན་ཤིང་གི་ཅ་བ། སྐྱ། སྦྱང་རྒྱན་དཀར་པོ་རྣམས་བྱར་མ་དང་སྦྱར་ལ་གཏང་དོ།

༡༩ ལུ་མའི་ལྷག་ཚབས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། ལུ་མའི་ལྷག་ཚབས་མཚལ་གྱི་ཉ་དགུས་མནན། ལ་
ཤ་ག་དང་གྱི་ལྷེ་དཀར་པོ་དང། ལ་རུ་ལོན་ཐང་བཏང་འབྲུ་སྦྱའི་སྦྱོར་མར་སྦྱར། རྒྱུ་ཅ་གཏར་ཞིང་གསུམ་པ་
བརྩུ་པ་བསྐྱེད་ག བཅང་ལྷུས་རྗེས་ལ་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཏིག་ཏ་བརྒྱུད་པ་སྦྱར། ལུ་མའི་ལྷག་ཚབས་ལ་སྦྱངས་པ་དང་རྒྱུག་ཡོད་པའི་ཐོག་ལ་མཚལ་གྱིས་ཡི་གེ་
ཉ་དགུ་བྲིས་པས་མནན་ལ་བ་ཤ་ག་དང་གྱི་ལྷེ་དཀར་པོ་དང་ལ་རུ་ར་བཅས་པའི་ཐང་བཏང་ཞིང་འབྲུ་སྦྱའི་
སྦྱོར་མར་སྦྱར་ཞེས་པ། རྗེས་འབྲང་དུ། ལས་དཀར་དང། གོ་འབྲས། སོ་བ་བཞི་སྦྱུལ་དོ་དོ་སྦྱུས་ལ་བཅོས་
པའི་ལུ་བ་བྱེ་བྱེད་དོ་ལ་མར་བྱེ་བྱེད་ཀྱི་ ཅིས་བཏང་བ། ཚ་བསྐྱེད་པོ་གསུམ། ལ་རུ་ལྷ། རྒྱ་ལྷ། ཤིང་ཚ་ ར་

ཚུ་རྣམས་ཐུན་ལོག་རེ་བཏབ་ལ་རྒྱ་བཅད་དེ་སྤང་དང་བྱ་རམ་སྦྱར་ལ་བཏང་ཞེས་པ་དེ་ ལྟར་བཏང་ལ་རྒྱབ་ཅ་
དུག་འདུས་གཏར་ཞིང་ཚོགས་པ་གསུམ་པ་བདུན་པ་བསྟེན།

༡༡༠ ལྷག་ཚབས་གོར་པའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། ལྷག་ཚབས་གོར་པ་འབྱུ་འམ་ཚ་དུགས་བྱ། །ཤ་རུ་
འོལ་མོ་རྒྱ་ཚུ་ཚང་སྦྱར་བཏང་། །ལོང་ཅ་ལོ་བོང་ཅ་གཏར་ཟས་རྩོད་བསྟེན། །ཞེས་པ་སྟེ། ལྷག་ཚབས་གོར་
པ་ལ་འབྱུ་འམ་ཚའི་དུགས་བྱ་ཞིང་། །ཤ་རུ་ འོལ་མོ། རྒྱ་ཚུ་གསུམ་ཚང་དང་སྦྱར་བ་གཏོང་བ་དང་། །ལོང་ཅ་
དང་ལོ་བོང་གི་ཅ་གཏར་ཞིང་ཁ་ཟས་རྩོད་ཀྱི་རིགས་བསྟེན།

(༩) ལྷང་ཚབས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ།

༡༡ མགོ་ཡི་ལྷང་ཚབས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། མགོ་ཡི་ལྷང་ཚབས་མགོ་ཡི་རུས་ཁུ་དང་། །མགོ་ཤ་
ལྷང་པ་གོད་པར་བྱབས་བཅོས་བདུག །མཚོགས་གསང་ཕྱེ་ལ་སྦྱད་སྟོ་གསུམ་སྟེང་བསྟེན། །མགོ་བཅུད་མར་
ཚང་འབྲས་བུའི་སྟན་མར་བསྟེན། །ཞེས་པ་སྟེ། མགོ་ཡི་ལྷང་ཚབས་ལ་ལྷག་གི་མགོ་ཡི་རུས་ཁུ་དང་། །ལྷག་གི་
མགོ་ཤ་ ལྷང་པ་བཅས་པ་གོད་པར་བྱབས་ཞེས་ཀྱང་སྟེགས་པ་བཅོས་པས་བདུག་ཅིང་མཚོགས་གསང་ཕྱེ་ལ་
ལྷག་པའི་སྦྱད་སྟོ། མཚོགས་མའི་འདུས་པོ་སྦྱི་བོ་བཅས་གསུམ་གྱི་སྟེང་བསྟེན་གསུམ་ལ། མགོ་བཅུད་མགོ་ལོལ་གྱི་
སྦྱོར་བ་ནི་ལྷག་མགོ་ལོ་གསུམ་ལོན་པར་ཤིང་ཀུན་སྒྲ་བཏབ་བཅོས་པ་དང་། མར་ཚང་དང་། འབྲས་བུ་ཨ་བར་
སྦྱར་གསུམ་པའི་སྟན་མར་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་བསྟེན་ནོ།།

༡༡༢ རུས་ཚབས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། རུས་ཚབས་ཐོང་ཚོར་མཚང་ར་རུས་ཁུ་བསྟེན། །ཁུ་བར་
མཚང་རའི་ཤ་བཏབ་ཚ་བ་གསུམ། །ཤིང་ཚ་སྦྱག་ལྷན་བཅོང་བཏབ་འཚོས་པར་བཅོ། །ནང་པར་ལྷུང་སྦྱས་
ལྷུང་རེ་བསྟོས་ཀྱིན་བཏང་། །རུས་ཚང་སྦྱང་ཚང་བྱར་ཚང་བསྟེན་གསུམ་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། རུས་ཚབས་ལ་ལྷག་
ཐོང་པ་དང་ཚོར་མོའི་ཚང་རའི་རུས་ཁུ་གདུས་པའི་ཁུ་བ་དེར་ཐོང་ཚོར་རང་གི་ཚང་རའི་ཤ་བཏབ། དེ་སྟེང་ཚ་
བ་སྦྱ་བོ་པོ་གསུམ། ཤིང་ཚ། སྦྱག་མ་གཞོན་ལུའི་ཕྱི་ལྷན། བཅོང་དམར་རམ་ནག་པོ་གང་རིགས་བཅས་བཏབ་
པ་ཚོས་པར་བཅོས་ལ་དེའི་ནང་པར་དེ་ལྷུང་སྦྱས་ཞེས་ཐོ་རངས་པོ་བའི་བད་ཀུན་བེ་སྦྱབས་བྱང་ཞིང་རྩོད་ཚེ་
བའི་རུས་ལྷུང་བ་རེ་བསྟོས་ཀྱིན་བཏང་ཞིང་། རུས་ཚང་། སྦྱང་ཚང་། བྱར་ཚང་སོགས་ཕྱི་རྒྱུད་ལྟར་ཡང་
བསྟེན་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ།།

༡༡༣ ལྷིང་ཚབས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། ལྷིང་ཚབས་སྟེ་དོམ་འཕྱི་བཞི་ལྷིང་གཙོ་བྱས། །ལྷིང་སྦྱ་ཚོགས་
ཚད་བཅུངས་ཏེ་གོད་པར་སྦྱག །རྩ་ཏི་སྦྱག་སྟེ་ལ་ཤིང་ཚ་ལྷིང་ལོ་ཤ། །ར་ཚ་དུ་ཚ་ཨ་རུ་ལ་རུ་ཚ། །ལ་ཚར་
བཏབ་ཏེ་སྟེ་ལ་འཚོས་པར་སྟེ་ལ་བཅོས། །དེ་དང་ལྷག་ཤ་བསྟེན་ཏེ་ལྷུང་སྦྱས་བསྟེན། །འབྲས་བུའི་མར་
སྦྱར་ཚོགས་པ་དུག་པ་བསྟེན། །ཅེས་པ་སྟེ། ལྷིང་ཚབས་ལ་སྟེ་ལྷུང་ དོམ། འཕྱི་བ་བཅས་པའི་ལྷིང་གིས་གཙོ་

བྱས་པའི་སློང་སྒྲ་ཚོགས་ཚད་བརྒྱུད་ཏེ་གོང་པར་ ལྷགས་ལ་རྩོམ་གྱི་ སྲུག་སྐྱེལ། འིང་ཚ། སློང་ཞོ་ཤ ར་ཚ།
དུ་ཚ། ཨ་རུ་ར། ལ་རུ་ཚ། རྣམས་ཀྱི་ལ་ཚར་བཏབ་སྟེ་ཚུ་ལ་ཚོས་པར་བཅོས་པ་དེ་དང་ལུག་ཤ་བསྐྱེས་ཏེ་ཁྱེའུ་
སྲུས་ཞེས་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཐོ་རངས་དུས་བསྟེན་ཅིང་། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འབྲས་བུ་ཨ་བར་རྒྱུར་གསུམ་པོའི་
མར་རྒྱུར་ལ་ཚོགས་པ་དུག་པ་བསྐྱེས།

༡༤ མཁལ་ཚབས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། མཁལ་ཚབས་ར་ལུག་ཐུག་པོའི་མཁལ་མ་དང་། རྟ་དང་
རྒྱང་གི་མཁལ་མས་གཙོ་བྱས་ལ། མཁལ་སྒྲ་ཚོལ་བཅས་གཏུབས་ཏེ་གོང་པར་རྒྱག་ འིང་ཚ་དུ་ཚ་སྲུག་སྐྱེལ་
ཨ་རུ་ར། ར་ཚ་སྟོན་སྒྲ་བ་སྲུ་མཁལ་ཞོ་ཤ། ལ་ཐེ་མ་འབྲས་སྒྲ་གསུམ་བཏབ་བཅོས་བྱས་ལ། ལུག་ཤ་བསྐྱེས་
ཏེ་ཚ་བ་ཁྱེའུ་སྲུས་བསྟེན། ལལ་ན་ལུག་ཐོང་མཁལ་མ་ཚོལ་དང་བཅས། འིང་ཚ་རྒྱུག་ཤུན་བཏབ་བཅོས་
ཐང་བ་དང་། བཅོང་དང་འིང་ཚ་ཚ་བ་གསུམ་བཏབ་བཏང་། ཞེས་པ་སྟེ། མཁལ་ཚབས་ལ་ར་ལུག་ཐུག་
པོ་སྟེ་མཚན་མ་མ་བཅད་པའི་མཁལ་མ་དང་། རྟ་དང་རྒྱང་གི་འང་བྱུང་ན་ཐུག་པོའི་མཁལ་མས་གཙོ་བྱས་ལ་
མཁལ་སྒྲ་ཚོགས་ཚད་ཚོལ་དང་ བཅས་པ་གཏུབས་ཏེ་གོང་པར་རྒྱགས། དེ་སྟེང་འིང་ཚ། དུ་ཚ་སྟེ་འིང་ཚ་
མཐུག་པོ། སྲུག་སྐྱེལ། ཨ་རུ་ར། ར་ཚ། སྟོན་སྒྲ་སྒྲ་པི་པོ་གསུམ། ལ་ལ་སྟུད། འུ་སྲུ་སོགས་དང་བཅས་པ།
བ་སྲུ། མཁལ་མ་ཞོ་ཤ ལ་ཐེ་མ། འབྲས་སྒྲ་ཨ་འཇམ་སྲ་གསུམ་རྣམས་བཏབ་ལ་ཚོས་པར་བཅོས་བྱས་ལ་ལུག་
ཤ་བསྐྱེས་པའི་ཚ་བ་ཚ་བ་སྟེང་དེ་ཁྱེའུ་སྲུས་ཞེས་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་བསྟེན་པའམ། ཡང་
ན་ལུག་ཐོང་གི་མཁལ་མ་ཚོལ་དང་བཅས་པ་ལ་འིང་ཚ་དང་རྒྱུག་མ་གཞོན་ལུའི་ཕྱི་ཤུན་བཏབ་སྟེ་བཅོས་པ་
ཐང་བ་དང་། ཐུན་པེ་བསྐྱོས་པར་ཁྱེའུ་སྲུས་ཚོང་དམར་རམ་ནག་པོ་དང་འིང་ཚ། ཚ་བ་སྒྲ་པི་པོ་གསུམ་བཏབ་
ལ་གཏང་པོ།

༡༥ ཐོ་བའི་རྒྱང་ཚབས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། ཐོ་བའི་རྒྱང་ཚབས་བྱ་བྲམ་པོང་བསྐྱེགས་བདུག་ མེ་
འབྱུའི་ཅུར་ནིས་འཕྱི་བ་གོང་མོ་བཏང་། མདུན་རྒྱབ་མེས་མནན་སྟོག་སྒྱའི་སྟན་མར་སྒྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། ཐོ་
བའི་རྒྱང་ཚབས་བྱ་བྲམ་ལུག་པོན་གྱི་བུན་ནམ་པོང་བ་བསྐྱེགས་པས་བདུག་ཅིང་། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ཐོ་འབྱུའི་
ཅུར་ནིས་དང་། འཕྱི་བ་དང་གོང་མོ་གཉིས་ཀྱི་ཤ་བཏང་ལ་མདུན་གྱི་ཐོ་གསང་དང་རྒྱབ་ཀྱི་ཚོགས་པ་བཅུ་
གཉིས་པ་མེས་མནན་ཏེ་ཕྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོག་སྒྱའི་སྟན་མར་སྒྱུར་བར་བྱའོ།

༡༦ རྒྱ་མའི་རྒྱང་ཚབས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། རྒྱ་མའི་རྒྱང་ཚབས་ཐོང་ཚོར་ལྷག་ནང་དུ། ར་ཚ་
དུ་ཚ་འིང་ཚ་སྲུག་སྐྱེལ་དང་། ཨ་རུ་སྟེ་འིང་སྟོན་སྒྲ་འབྲས་ཕྱེ་སྒྱུར། རྒྱ་མ་རྒྱངས་བཅོས་ཁྱེའུ་སྲུས་བསྟེན་
པར་བྱ། ཡང་ན་བཞག་ཤ་ཚོལ་གཏུབས་ལྷག་དང་བསྐྱེས། རྒྱུག་ཤུན་བཅོང་དང་འིང་ཚ་རྒྱམ་ཚ་
བཏབ། རྒྱ་མ་རྒྱངས་བཅོས་ཁྱེའུ་སྲུས་བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་མའི་རྒྱང་ཚབས་ལ་ལུག་ཐོང་ཚོར་གྱི་

ལྷག་སྒོད་སྤྱད་དུ་སྐྱེགས་པའི་ནང་དུ་ར་ཚ། དུ་ཚ་སྟེ་ཤིང་ཚ་མཐུག་པོ། ཤིང་ཚ། སྤྱག་སྟེལ་དང་། ཨ་རུ་ར།
 སྟེ་ཉེས། སྒོད་སྐྱ་སྐྱ་པི་པོ། ལ་ལ་སྤྱད། འུ་སྤུ་སོགས་དང་འབྲས་ཕྱེ་ནམས་སྤྱར་བས་རྒྱ་མ་བརྒྱུད་ས་ཏེ་བཙོས་
 ལ་ཁྱེའུ་སྤུས་ཞེས་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་གྱི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་བསྟེན་པར་བྱ། ཡང་ན་བཞག་ཅེས་གཉེ་མའི་ཤ་
 ཚོལ་བཅས་གཏུབས་ལ་ཁྲག་དང་བསྐྱེས་པར་སྐྱུག་མ་གཞོན་ལུའི་ཕྱི་ལྷན་དང་། བཙོང་ནག་དམར་གང་རུང་
 དང་། ཤིང་ཚ། རྒྱུ་ཚྭ་ནམས་བཏབ་པས་རྒྱ་མ་བརྒྱུད་ས་ཏེ་བཙོས་ལ་ཁྱེའུ་སྤུས་ཞེས་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་
 ཐོ་རངས་དུས་བསྟེན་པར་བྱའོ།།

༢ སྐྱོན་ནད་དགུ་ཡི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ། མེ་ཏོག་སྐྱ་ཚོགས་ཚང་དུ་མཉན་པའམ། བྱ་བྱ་སྐྱུར་དང་བསྐྱེས་
 བས་འབྲུ་སྐྱའི་ལུམས། །ལུས་ཀུན་དྲིལ་ཞིང་མཚང་ར་རྒྱ་ཞབས་བདུག། སྐྱ་དང་ཚྭ་མར་སྤྱར་བའི་བསྐྱ་མཉེ་
 བྱ། བྱི་ས་བྱ་བྱ་སོག་ཞིང་དོད་དུགས་བྱ། སེ་འབྲུའི་རྩུར་ཞིས་ཚ་བའི་རིལ་བུས་བཞིག། ལོང་ཙ་གཏར་ཞིང་
 ལྷས་གཤེར་སྐྱོན་རོ་སྤྱང་། །རྗེས་ལ་པཱུ་པ་ལའི་སྐྱོན་མར་རམ། །ཙ་བ་ལྷ་སྤྱར་ཚོགས་པ་བཙོ་ལྷ་
 བསྐྱེག། ལོང་བུ་འཕྱི་བ་ལ་སོགས་བཤུལ་ཤ་བསྟེན། ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་སྐྱོན་གྱི་ནད་དགུའི་བཙོས་པའི་
 ཐབས་ནི་མེ་ཏོག་སྐྱ་ཚོགས་པ་ཚང་གི་དཀྱིལ་ རུ་བསྐྱོན་པ་སྟེ་སྐྱེགས་པའམ། བྱ་བྱ་ཞེས་སྤྱག་རོན་གྱི་བྱུན་སྐྱུམ་
 དང་བསྐྱེས་ནས་འབྲུ་སྐྱ་ཚོགས་པའི་ལུམས་ཀྱིས་ ལུས་ཀུན་དྲིལ་ཞིང་ལྷད་པར་ཚང་ར་དང་རྒྱ་ཞབས་བདུག་
 ཅིང་། སྐྱ་དང་ཚྭ་མར་བཅས་སྤྱར་བའི་བསྐྱ་མཉེ་བྱ། ཡང་ན་གྱི་ལྷང་ཤར་བལྟའི་ས་བྱ་བྱ་སྟེ་སྤྱག་རོན་གྱི་བྱུན།
 ཐོག་ཞིང་བཅས་པའི་དོད་དུགས་བྱ་ཞིང་། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་དོང་ག་བསྐྱོན་པའི་སེ་འབྲུ་ལུའི་རྩུར་ཞིས་དང་། ཚ་
 བའི་རིལ་བུའང་ཕྱི་མ་ལྟར་སྐྱོན་གསུམ་གྱིས་བཞིག་པ་དང་ལོང་ཙ་གཏར་ཞིང་སྤྱར་བཤད་ པ་ལྟར་གྱི་ལྷས་
 གཤེར་གང་འོས་ཀྱིས་སྐྱོན་རོ་སྤྱང་། རྗེས་ལ་པཱུ་པ་ལའི་སྐྱོན་མར་ཞེས་པ་པཱུ་ལྷ་དང་། ས་ལ་བཟང་པོ་ལ་
 འཇུག་པས་བཟང་པོ་ལུའི་སྐྱོན་མར་ཏེ་ཕྱི་རྒྱུད་སྐྱོན་མར་ལེའུ་ར། སེ་འབྲུ་འུ་སྤུ་དོང་ག་ཙོ་ཉ་ཀ། པི་པི་ལིང་གི་
 མར་ལ་བུ་རམ་སྤྱར། །བཟང་པོ་ལྷ་ཡི་སྐྱོན་མར་བད་རྒྱུད་རྒྱས། །སྐྱེ་བའ་གཞང་འབྲུམ་མཚེར་ནད་དུགས་མི་
 བདེ། མེ་དོད་སྐྱེད་ཅིང་ལུས་ཤ་རྒྱས་པར་བྱེད། །བྱུད་མེད་བྱ་མེད་ལ་ཡང་བྱ་རྟེད་ཅེས་པ་དེ་འམ། རྒྱུད་ཕྱི་
 མའི་ཙ་བ་ལྷའི་སྐྱོན་མར་སྤྱར་ལ་ཚོགས་པ་བཙོ་ལྷ་པ་བསྐྱེག་ཅིང་། ལོང་བུ་དང་འཕྱི་བ་ལ་སོགས་པའི་བཤུལ་
 ཤའི་རིགས་བསྟེན་དགོས་སོ།།

༣ སྐྱོན་བྱུའི་ནད་གཉིས་ཀྱི་བཙོས་ཐབས་བསྟན་པ། གསུམ་པ་སྐྱོན་བྱུའི་ནད་གཉིས་བཙོས་པ་ནི། སྐྱོན་
 ལངས་ཚ་བའི་ནད་ལ་སྐྱེས་པ་བསྟེན། རྒྱིལ་ཕྱིས་ས་ཐོན་དངས་མ་ཐང་དུ་བཏང་། སྐྱོན་ལོས་འབྲུ་འམ་མེ་
 ཏོག་གྱི་རུག་བདུག། བྱི་རུག་བརྒྱད་པའི་ལུ་བ་མངལ་དུ་བཏང་། ཞེས་གསུངས་སོ།། ཞེས་པ་སྟེ། གསུམ་པ་
 སྐྱོན་བྱུའི་ནད་གཉིས་བཙོས་པའི་ཐབས་ནི་སྐྱོན་ལངས་ཚ་བའི་ནད་ལ་སྐྱེས་པས་འཇུག་པ་བསྟེན་ཅིང་དྲིལ་

ཕྱིས་ཞེས་པ་འདིར་ལུས་དྲེག་གི་རིལ་བྱ་བྱ་བ་དང་ཟན་ལ་སྒྲོད་བཏབ་པ་སོགས་ཇི་སྟེན་གྱི་བཞེད་པ་སྤང་མོད།
 དེལ་བ་ནི་སྐྱེས་པའི་ལུས་རྩལ་ཐོག་ལ་ཕྱེ་བྱུགས་ཏེ་ཕྱིས་པའི་ཟན་དེ་འཐད་ཅིང་། རྒྱ་མཚན་ཡང་ཁམས་ཀྱི་
 སྟིགས་མ་མིག་སྐྱུག་ན་སྤྲེགས། སྤྲེགས། སོ་དྲེག་བ་སྤྱུ་ནས་འབབ་པ་རྩལ་ནམས་ཡིན་པས་སྟིགས་མ་གཞན་
 རྣམས་ཀྱང་རྩལ་གཙོ་ཆེ་བ་རྩལ་དེ་དང་ས་བོན་གྱི་དྲངས་མ་ངོ་བོ་དེ་ཁོང་པར་ཐང་ཏུ་བཏང་། སྲིན་ཁྲོས་པ་
 ལ་འབྱུ་ཡོས་སམ། འབྱུ་སྐྱོ་ཚོགས་པའམ། དེས་མའི་མེ་ཏོག་གམ་ཕྱེ་རུག་པས་བདུག་ཅིང་། ཕྱེ་རུག་བརྒྱད་པ་
 ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ལེའུ་ལྔ་བཅུ་པ་སྲིན་བུའི་ནད་གསོ་བའི་སྐབས། ཕྱེ་རུག་ཕྱེ་ཐང་ག་དང་ཞེམ་ཐིག་ལེ། །སྐློ་ཆེ་
 ལྷ་བ་སྐྱེའུ་འབམ་པོ་དང་། །ཤ་སྐྱ་བསྐྱོལ་ཁུར་ཞེས་པའི་ཁུ་བ་དེ་མངལ་ཏུ་བཏང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ། བདུད་ཅི་སྟེང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་མོ་
 བདུད་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཅོས་པའི་ལེའུ་སྟེ་བདུན་ཅུ་ཅེ་ལྔ་པའོ། །།

ལེའུ་དོན་དུག་པ། མོ་ནད་ཕལ་བ་གསོ་བ།

མོ་ནད་ཕལ་བ་གསོ་བའི་ལེའུའི་དོན་འགྲེས་པ་ལ་ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ། གཞུང་དོན་དངོས་
 བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་ཡོད།
 ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ། དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་
 གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག་ མོ་ནད་གྱེ་བྲག་བཅོས་པའི་ལེའུ་གསུངས་ཚར་བའི་མཇུག་ཐོག་དེ་
 མ་ཐག་དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་ཞེས་བོས་ནས་
 དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག་ཅེས་གདམས་ཏེ།
 གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། ཉགས་བཅོས་སྤྱོད་མོང་ཏུ་བསྟན་
 པ་གཉིས་ཡོད།
 དང་པོ། དབྱེ་བ་བསྟན་པ། མོ་ནད་ཕལ་བ་མཚན་མའི་ནད་དང་ནི། །བྱ་མ་ཕྱིན་དང་མགོ་འཇུག་ལོག་པ་
 དང་། ། རོག་མ་ཕྱིན་དང་སྟོད་ལུག་ལྷག་མ་ཚོད། །ནད་གཞུག་ལས་དང་དུག་ཐབས་སྦྱར་བ་བརྒྱད། །ཅེས་
 པ་སྟེ། མོ་ནད་ཕལ་བ་མཚན་མའི་ནད་དང་ནི། བྱ་མ་ཕྱིན་པ་དང་། མགོ་འཇུག་ལོག་པ་དང་། རོག་མ་ཕྱིན་
 པ་དང་། བྱ་སྟོད་ལུག་པ་དང་། ལྷག་མ་ཚོད་པ་དང་། རད་གཞུག་ལས་པ་དང་། དུག་ཐབས་སྦྱར་བ་
 བརྒྱད་དོ། །
 གཉིས་པ། ཉགས་བཅོས་སྤྱོད་མོང་ཏུ་བསྟན་པ།

༡ མཚན་མའི་ནད། ང་པོ་མངལ་ཆགས་ལྷ་བ་ལོན་པ་དང། ཤོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་མ་དོད་པའི་དུས། །
 ས་དང་མ་ལ་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་སྟེ། །དེ་དུས་མཚན་མའི་ནད་དུ་ཉིང་ལོ་འབྱུང། །སྦྱིད་སྦྱར་ཚིག་པ་བཟུང་མཚེ་
 མ་མང། །དང་ག་མི་བདེ་བའི་ཟས་སྐོམ་སྤྲོ་ཚོགས་འདོད། །སྦྱོང་སྦྱུགས་བྱེད་ཅིང་ནད་གཞི་གང་ཡོད་ལྟར། །འདི་
 ལ་ཉིད་གཉིད་མི་ལོག་གང་མི་བྱ། །གང་འདོད་ཟས་བྱིན་ཏེ་བོད་བྱ་ཤ་སྤང། །དྲག་དལ་མི་བྱ་སྐུམ་སར་རན་
 ཅོམ་བཅག། བད་གཞི་གང་ལངས་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་བསྟེན། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་མངལ་དུ་ཆགས་པ་
 དེ་ལྷོ་བ་ལོན་པ་དང། ཤོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་དང་མཚན་མ་དོད་པའི་དུས་མོར་འོང་རྒྱུ་ཡིན་ན་པ་ལ་ཆགས་
 ཤིང་མ་ལ་སྤང་བ་དང། ཤོར་འོང་རྒྱུ་ཡིན་ན་མ་ལ་ཆགས་པ་དང་པ་ལ་ཞེ་སྤང་སྟེ་སྟེ་དེ་དུས་མཚན་མའི་ནད་
 དུ་ཉིང་ལོ་ལངས་པ་ཞེས་ཐ་སྟོན་བཏགས་པའང་འབྱུང་བས་སྦྱིད་པ་སྦྱར་ཞིང་ཚིག་པ་བཟུང་མཚེ་མ་མང་བ་
 དང། དང་ག་མི་བདེ་འདྲིལ་བའི་ཟས་སྐོམ་སྤྲོ་ཚོགས་འདོད་པ་དང། སྦྱོང་སྦྱུགས་བྱེད་ཅིང་སྤྲོ་བ་ཀྱི་ནད་གཞི་
 གང་ཡོད་པ་དེ་ལྟར། འདི་ལ་ཉིན་མོ་གཉིད་མི་ལོག་ཅིང་གང་སྟེ་འབྱུགས་པ་མི་བྱ་ཞིང་གང་འདོད་ཀྱི་ཟས་
 བྱིན་དགོས་ཀྱང་ཏེ་བོད་དང་བྱའི་ཤ་རྩམས་སྤང་སྦྱོད་ལམ་དྲག་ཤུལ་དང་དལ་པོ་འདྲི་བྱ་བར་སྐུམ་སར་རན་
 ཅོམ་བཅག་ཅིང་སྤྲོ་འོང་བའི་ནད་གཞི་གང་འདྲི་རིགས་ལངས་པ་དེའི་གཉེན་པོའི་སྦྱོན་སོགས་བསྟེན་ནོ།།

༢ བྱ་མ་བྱིན་པ། བྱ་མ་བྱིན་ལ་གསོན་པོ་གཞེན་པོ་གཉིས། །གསོན་པོ་ནལ་བུ་དབྱུང་དང་བཅར་མ་
 འདོད། ། ཞེས་པ་སྟེ། བྱ་མ་བྱིན་པ་ལ་གསོན་པོ་དང་གཞེན་པོ་གཉིས་ལས་གསོན་པོ་ནལ་བུ་ཞེས་དངོས་རུས་
 གཅིག་གི་བུར་བྱེད་ནའང་སྐབས་འདིར་པ་མ་སོགས་ཀྱི་ཁྲིམ་ཐབས་མེད་པར་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བའི་བུ་དེ་
 དབྱུང་བ་དང། འཇིག་རྟེན་ལུགས་མཐུན་བྱས་པའི་བུ་བཅར་མ་འདོད་པ་འདོན་ཐབས་གཉིས་སོ།།

(༡) ནལ་བུ་གདོན་ཐབས། ནལ་བུ་གདོན་ཐབས་སྦྱོན་གཉིས་གསུམ་དང་ལ། །སྦྱོང་དགུག་ཙ་ལ་བྱེ་ལ་ཆང་
 སྦྱར་བཏང། །སྦྱོན་དང་ཡུན་དང་སྦྱར་ལ་བུ་ཙ་གཏར། །ལྷ་བདུན་མན་ཆད་ཐོན་པར་ངེས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་
 སྟེ། དང་པོ་ནལ་བུ་གདོན་ཐབས་སྦྱོན་གཉིས་ཞེས་པ་འོམ་བུ་སུམ་གཉིས། །ཐོན་བུ་སུམ་གཅིག་དང། གསུམ་
 ཞེས་པ་འོམ་མོ། དུ་བ། ཐང་ཐོམ་དཀར་པོ་གསུམ་དང། ལྷ་ཞེས་པ་རྒྱ་མུ། རྒྱ་སྦྱེགས། རི་བོང་རིལ་ལ།
 དུལ་ལྷ། བྱང་པ་ལ། ལུ་མོ་ལྷོ་དགུག་ཅིང་དགུང་ལ་གཡེར་མ་ལུམ་པའི་ཐང་གིས་ཙ་ལ་བྱེ་ལ་ཐོ་རངས་
 གོང་གི་སྦྱོན་དེ་རྩམས་ཆང་དང་སྦྱར་ལ་བཏང་ཞིང། མངལ་ཆགས་ནས་ལྷ་བུ་སོང་གི་གངས་དང་མཉམ་
 པའི་སྦྱོན་གངས་དང། དེའི་ཡུན་དང་སྦྱར་ལ་བུ་ཙ་ལོང་ཙ་བྱིན་གཞུག་གཏར། །ལྷ་བདུན་མན་ཆད་ཀྱི་ནལ་བུ་
 ཐོན་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཅིང་བདུན་འདས་ནས་མི་ཐོན་ཏེ། དེ་ནས་ལྷ་བདུན་བདུན་ཤག་ཙ་བདུན་ནས། །སུམ་
 རུའི་བར་གྱིས་ཐམས་ཅད་གསལ་ལྗོགས་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

(2) བཙུག་མ་འདོད་པ། བཙུག་མ་འདོད་ལ་བྱི་ནང་བར་དང་གསུམ། །ཞེས་པ་སྟེ། བཙུག་མ་འདོད་པ་
ལ་བྱི་ཤ་ལྷགས་དང་། བར་བྱ་སྟོན། བར་རུས་མིག་དང་གསུམ་མོ།

༡༡ བར་སྟོན་ནས་བཙུག་མ་འདོད་པ། དང་པོ་ནང་གི་སྟོན་ནས་མ་འགྱུར་ན། །ཕོ་ཡི་ཚོངས་དང་མོ་ཡི་སྦྱི་
སྐྱ་གཉིས། །བསྐྱེད་ལུགས་ཐལ་རྒྱ་རྩ་གཙོ་རྩ་བསེ་རྩ་གསུམ། །ཞིབ་བཏགས་ཆང་སྐྱར་བཏང་ལ་དུགས་ཀྱིས་
བདུག། །ཡང་ན་མདེ་འབྱིན་རྒྱ་རྩ་མདེ་རྒྱས་གསུམ། །ཆང་སྐྱར་བཏང་ལ་བྱི་སའི་དུགས་ཀྱིས་བདུག། །ཡང་
ན་སྐྱར་མར་རྒྱ་རྩ་སྐྱར་ལ་བཏང་། །ཡང་ན་སྐྱར་དང་ཡི་དུགས་གཏོར་མ་མཚོན། །སྐྱ་བཙུན་སྐྱེད་ལྷན་ལུགས་
མར་བཏང་བཏང་བྱིན། །ཞོ་མ་བྱང་བྱང་མ་རྒྱ་བྱང་བཟླ་ཇེ་སེ་སེ་བྱི་དེ་སྐྱ་སྐྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ནང་གི་བྱ་
སྟོན་ནས་མགོ་མཇུག་མ་འགྱུར་ན་ཕོའི་ ཚོངས་སྐྱ་དང་མོའི་སྦྱི་ཕོའི་སྐྱ་གཉིས་བསྐྱེད་ལུགས་ཐལ་དང་། རྒྱ་རྩ་
བཙོན་རྩ། བསེ་རྩ་གསུམ་རྣམས་ཞིབ་བཏགས་ཆང་དང་སྐྱར་བ་བཏང་ལ་བྱི་ཁྱུང་ཤར་བཟླ་འི་སའི་དུགས་ཀྱིས་
བདུག །ཡང་ན་ཡུ་མོ་མདེའུ་འབྱིན། རྒྱ་རྩ། མདེ་རྒྱས་ཞེས་དམར་རྩ་མགོ་ནག་བཙུག་གསུམ་ཆང་དང་སྐྱར་
བ་བཏང་ལ་བྱི་ཁྱུང་ཤར་བཟླ་འི་སའི་དུགས་ཀྱིས་བདུག །ཡང་ན་སྐྱར་དང་མར་རྒྱ་རྩ་གསུམ་པོ་སྐྱར་ལ་བཏང་།
ཡང་ན་སྐྱར་དང་ཡི་དུགས་ཆ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་གཏོར་མས་མཚོན། །སྐྱ་བཙུན་དེ་སྐྱེད་ལྷན་ལྷན་ལུགས་མར་ལ་བཏང་
སྟེ་བཏང་བཏང་བྱིན་པ་ནི། །ཞོ་མ་བྱང་བྱང་མ་རྒྱ་བྱང་བཟླ་ཇེ་སེ་སེ་བྱི་དེ་སྐྱ་སྐྱ། །ཞེས་པའོ། །

༡༢ བར་གྱི་རུས་པའི་མིག་ནས་མ་ཐོན་ན་དབྱུང་ཐབས་བསྟེན་པ། བར་གྱི་རུས་པའི་མིག་ནས་མ་ཐོན་
ན། །མཚོགས་མ་བརྟོད་ལ་མཇུག་མོས་དག་ཏུ་འབྱེད། །ཐོན་དཀའ་སེན་མོ་བྲེགས་ལ་ཆང་གིས་བཟུ། །ཆ་
བཡེད་ལྷ་གམ་རྒྱབ་འདྲས་གསེལ་དེ་དབྱུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། བར་གྱི་རུས་པའི་མིག་ནས་ཚུར་མ་ཐོན་ན་བྱ་རྒྱུང་
གི་མཚོགས་མའི་དཀྱིལ་བརྟོད་ལ་དེར་མཇུག་མོ་བཟུག་ནས་དག་ཏུ་འབྱེད། །དེ་བྱས་ཀྱང་ཐོན་དཀའ་ན་ལག་
པའི་སེན་མོ་བྲེགས་ལ་འཇམ་པར་བཟོས་ནས་སྐྱ་ལ་འོ་མས་བཟུ། །དེ་ནས་ཆང་གིས་བཟུས་ཏེ་ཆ་བྱད་ལྷ་གམ་
རྒྱབ་འདྲས་ཞེས་ཆ་བྱད་ལྷ་བ་ཚེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱར་པོ་དོས་ཀྱིས་ལྷག་པ་བྱ་ཞིང་གྱུང་མོ་ཤོང་ཙམ་གྱི་ཨ་ལོང་
གདགས། །ལྟོ་དོས་སོ་རྣོན་པོ་བྱས་པ་དེའི་བརྟེན་པར་མཐེ་བོང་ལ་ཀོ་བ་མཐུག་པོ་སྟོན་ཏེ་ལུས་དུམ་བུར་གསེལ་
ཏེ་དབྱུང་བར་བྱའོ།

༡༣ ཕྱི་ཡི་ཤ་ལྷགས་མིག་ནས་མ་ཐོན་ན་དབྱུང་ཐབས་བསྟེན་པ། ཕྱི་ཡི་ཤ་ལྷགས་མིག་ནས་མ་ཐོན་
ན། །ཞེད་བཙུངས་སྐྱ་སྟེང་བཞག་ལ་ཕྲག་པ་མནན། །ཤི་འོ་མ་ཐོན་མདེ་རྒྱས་རྒྱ་ཚོད་དང་། །རྒྱ་རྩ་གཙོ་རྩ་
ཆང་སྐྱར་དུགས་ཀྱིས་བདུག །ཡང་ན་དུར་བྱིད་མདེ་འབྱིན་བྱ་མ་བྱི། །རྒྱ་རྩ་བུར་ཆང་སྐྱར་ལ་བཏང་བར་
བྱ། །ཡང་ན་རྒྱ་ཚོད་དུར་བྱིད་ཤ་རུའི་ཐལ། །བ་སྐྱ་ཆང་སྐྱར་སྐྱར་སྐྱེད་དུགས་ཀྱིས་བདུག། །ཡང་ན་རྒྱ་ཚོད་ལྷི་རྟིག་
ཚ་བ་བཏང་། །དུར་བྱིད་རྒྱ་རྩ་རྒྱ་ཚོད་མར་དང་སྐྱར། །མངལ་དུ་བཏང་སྟེ་ཕྱིང་པའི་སྐྱེད་དུགས་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ།

ཕྱི་ལོ་ཤ་སྐྱུགས་ཀྱི་མིག་ནས་མ་ཐོན་ན་སྐྱུམ་བུས་བྱུ་རྒྱུ་ལྟར་བཅིངས་ལ་མ་དེ་སྐྱེའི་སྐྱེང་དུ་གན་རྒྱལ་དུ་བཞག་ལ་
 སྐྱུག་པ་གཉིས་མནན། ཤི་རོ་མ་ཐོན་ན་མདའ་རྒྱུས་ཞེས་དམར་རུ་མགོ་ནག་རྒྱ་ཚྭ་དང་རྒྱ་སུ། གཙོ་དེ་རུ་གཉིས་
 བཞག་ཚོག་ཙམ་བསྐྱེགས་པ་བཅས་ཆང་དང་སྐྱུར་ལ་ཁོང་དུ་བཏང་ཞིང་བྱི་སའི་དུགས་ཀྱིས་བདུག་ ཡང་ན་དུར་
 ཕྱིད། ཡུ་མོ་མདེའུ་འབྱིན། བྱ་མ་བྱིའི་སྒོ། རྒྱ་རུ་ནམས་བུར་ཆང་དང་སྐྱུར་ལ་བཏང་བར་བྱ། ཡང་ན་རྒྱ་ཚྭ།
 དུར་བྱིད། ཤ་རུའི་ཐལ་བ། བ་སྐྱུ་བ་ནམས་ཆང་དང་སྐྱུར་བ་བཏང་ཞིང་སྐྱུར་མ་སྐྱུ་མ་པོའི་དུགས་ཀྱིས་བདུག
 ཡང་ན་རྒྱ་ཚྭ་དང་བྱི་རྒྱིག་གི་ཕྱེ་མ་བཏང་བའི་ཚ་བ་ཞེས་ཐུག་པ་བཏང་ཞིང་། དུར་བྱིད། རྒྱ་སུ། རྒྱ་ཚྭ་བཅས་
 མར་དང་སྐྱུར་བ་མངལ་དུ་མོ་མཚན་ནང་རྒྱུད་བཏང་སྟེ་བྱིང་པའི་སྐྱུམ་བུགས་བྱ་ཞེས་པ་རྫོང་འཕྲང་དུ། ཕྱིང་པ་
 སྐྱུམ་ལུན་གྱི་སྟེང་དུ་རྟོ་བསྐྱེགས་བཞག་པས་མོ་མཚན་བདུག་ཅེས་པ་ལྟར་བྱོ།

(3) མགོ་མཚུག་ལོག་པའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། མགོ་མཚུག་ལོག་གམ་རྟེན་པ་མཛིང་པ་
 ལྟེབས། འཕྲོངས་ནས་འོང་ན་རྟེན་པ་བཏེག་ལ་སྐྱུག མཚུབ་མོས་འཕུལ་ཏེ་སུ་དུང་འཕྲོངས་སུ་
 བརྟེན། སྐྱུགས་ལ་འབྲུ་ལོག་བྱས་ཏེ་ཁོང་དུ་བཏང་། ཞེས་པ་སྟེ། མགོ་མཚུག་ལོག་པ་སྟེ་རྟེན་པ་སྟོན་ནས་
 རོན་ནམ། རྟེན་པ་དང་མཛིང་པ་ལྟེབས་པ། འཕྲོངས་ནས་འོང་ན་མའི་རྟེན་པ་ནས་བཏེགས་ལ་སྐྱུག་ཅིང་
 མཚུབ་མོས་ནང་དུ་ཡར་སུལ་ཏེ་ རྩོ་དེའི་གོས་ཀྱི་ཕོ་དུང་གཡས་པས་མའི་འཕྲོངས་སུ་བརྟེན་པ་དང་། གོང་གི་
 སྐྱུགས་དེ་ལ་འབྲུ་མཚུག་ནས་ཡར་ལོག་བྱས་ཏེ་བཟླས་པའི་སྐྱུགས་རྒྱ་བུད་མེད་ཀྱི་ཁོང་དུ་བཏང་ངོ།

(4) རོག་མ་བྱིན་པའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། རོག་མ་བྱིན་ན་རི་བོང་རིལ་མ་དང་། རྒྱ་ཚྭ་རྒྱ་རུ་མོངས་
 གཞོལ་ཆང་སྐྱུར་བཏང་། སྐྱུགས་སམ་བྱི་རྒྱིག་སྐྱོར་བས་དེས་པར་ཐོན། ཞེས་པ་སྟེ། བྱ་རོག་མ་བྱིན་ན་རི་
 བོང་གི་རིལ་མ་དང་། རྒྱ་ཚྭ། རྒྱ་སུ། རྩོ་ཕོ་དེའི་མོངས་སྐྱུའི་གཞོལ་ནམས་ཆང་དང་སྐྱུར་ལ་བཏང་། སྐྱུགས་
 སམ་ཡང་ན་བྱི་རྒྱིག་དང་རྒྱ་ཚྭའི་ཐུག་པའི་སྐྱོར་བ་བྱས་བཏང་ཀྱང་དེས་པར་ཐོན་ངོ།

(5) བྱ་སྐྱོད་ལུག་པའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། བྱ་སྐྱོད་ལུག་ན་རྒྱ་འཇམ་འོ་མས་བཟུ། བྱི་ནང་སྐྱོག་ལ་
 མཚུབ་མོས་སྐྱེབ་ཚད་བསྐྱེགས། གཡེར་མས་ཨིག་ཏུ་བརྟུག་པས་རྒྱུད་པར་དེས། རྩོ་རྒྱུད་ཕྱིང་པའི་ལོག་ཐོད་
 སུ་མས་རྗེལ། དེ་ལ་རྒྱ་ཚྭ་སྐྱོན་ཏེ་སུགས་སུ་བསྐྱུལ། རྟེན་པ་བཏེག་ལ་བསིག་ཅིང་མཚན་ཁར་
 བདུག། འཕྲོངས་སྐྱོད་ཉལ་ཏེ་འགོ་འདུག་ལངས་པ་སྐྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། བྱ་སྐྱོད་ལུག་ན་རྒྱ་འཇམ་དང་འོ་
 མས་བཟུ་ཞིང་སྐྱུམ་ནའང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱུར་སྐྱོན་ཏེ་བྱི་ནང་སྐྱོག་ལ་མཚུབ་མོས་གར་སྐྱེབ་ཚད་བར་བསྐྱེགས་
 ལ་གཡེར་མ་བྱིན་ནས་ཨིག་ཏུ་ བརྟུག་པས་རྒྱུད་པར་དེས་ཏེ་རྫོང་འཕྲང་དུ་འདེད། གཡེར་མ་བྱིན་གང་ཆང་
 གིས་སུལ་ནས་བཏང་བས། ཨིག་བྱུང་ན་ནང་དུ་དེས་པར་འགོ་ཞེས་འབྲུང་ངོ། དེས་ཀྱང་མ་རྒྱུད་ན་ཕྱིང་པའི་
 ལོག་ཐོད་མཐོ་གང་པ་སུ་མ་སྐྱོན་པས་རྗེལ་བ་དེའི་ རྩོ་ལ་མར་བུགས་པར་རྒྱ་ཚྭ་སྐྱོན་ཏེ་སུགས་སུ་བསྐྱུལ་ནས་

ཀར་པ་བཏེག་ལ་གསིག་ཅིང་མཚན་ཁར་ཕྱིང་པ་བསྐོས་པས་བདུག དེ་རྗེས་འཕོངས་ཀྱིན་སྟོན་ལ་འོང་བ་བྱས་
ནས་ཉལ་ཏེ་འགོ་འདུག་དང་ལངས་པ་སྤང་བར་བྱའོ།།

(༤) ལྷག་ཤོར་གྱི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། ལྷག་ཤོར་བྱུང་ཆང་ཀ་ར་ཆང་སྐྱར་སྤྱད། །མ་ཚད་ཚ་ལྷ་བྱུག་
དང་ཆང་སྐྱར་བཏང། །ཡང་ན་ནས་ཚིག་ལྷ་བར་སྤྱང་ཅི་དང། །དོམ་ཁྲིས་སྐྱ་གཞོབ་བཏབ་ནས་བཏང་བས་
ཚོད། །ཡང་ན་དོམ་ཁྲིས་ཤིང་ཚ་བཏབ་ལ་བཏང། །ཡང་ན་གོང་མོའི་སྐྱོ་གཞོབ་སྤྱང་ཅི་དང། །ཀར་སྐྱོགས་
པའི་ཐལ་བ་སྤྱངས་ལ་བཏང། །ཉེ་གཞི་རོ་སྤྱད་རྩལ་བསྐྱང་བཏུ་དུག་བསྐྱེག །བསྐྱེ་མཉེ་གསུར་བདུག་བྱུར་
ཆང་རུས་ལྷ་བསྟེན། །ཞེས་པ་སྟེ། ལྷག་ཤོར་ན་བྱུར་ཆང་དང་ཀ་ར་ཆང་དང་སྐྱར་བ་སྤྱད་ཅིང། མ་ཚད་ན་ཚ་
ལྷ་བྱུག་སྟེ་དེང་སང་ཀྱ་ཤར་འབོད་པ་དེ་དང་ཆང་སྐྱར་བ་བཏང། །ཡང་ན་ནས་ཚིག་ལྷ་བ་ཚིགས་ནག་ལྷ་བྱ་
དེར་སྤྱང་ཅི་དང་དོམ་ཁྲིས་མི་སྐྱའི་གཞོབ་ སོགས་བཏབ་ནས་བཏང་བས་ཚོད། །ཡང་ན་ལ་ཚང་དུ་དོམ་
ཁྲིས་དང། །ཤིང་ཚ་བཏབ་ལ་བཏང། །ཡང་ན་གོང་མོའི་སྐྱོ་གཞོབ་ སྤྱང་ཅི་དང། །ཤེལ་ཀར་འི་སྐྱོགས་པ་
སྟོ་དངས་སྐབ་མོ་ཞིག་འོང་བའི་ཐལ་བ་སྤྱངས་ལ་བཏང་སྟེ་ཀར་ལག་གི་ཉེ་བཞི་དང་རོ་སྤྱད་རྩལ་བསྐྱང་ལ་
ཚིགས་པ་བཏུ་དུག་པ་བསྐྱེག་ཅིང། །བསྐྱེ་མཉེ་དང་གསུར་གྱིས་བདུག་པ་བྱུར་ཆང་རུས་ལྷ་སོགས་བསྟེན་
དགོས་སོ།།

(༥) བད་གཞུག་ལུས་པའི་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། བཅོས་རྗེས་ནད་ལྷག་འདྲིལ་ནས་ལྷག་སྐྱེས་ན། །བྱི་
སའི་དུགས་བྱ་གཡེར་མ་ཆང་སྐྱར་བཏང། །སྤང་དང་ཆང་སྐྱར་བྱུར་ཆང་མང་དུ་བཏང། །དེས་མ་ཞི་ན་སྤང་
མ་ཚ་བསྐོས་བདུག། དེ་རྗེས་ལོང་ཚ་གཏར་ལ་མངལ་བཤལ་བྱ། །འབྱིངས་རྗེས་ཤེ་རུལ་ལྷག་ནག་བྱུང་བ་
ན། །འཇིགས་པ་མི་དགོས་མངལ་བཤལ་བྱས་པས་ཐོན། །ཞེས་པ་སྟེ། ལྷ་བཅོས་རྗེས་སུ་ནད་ལྷག་འདྲིལ་ནས་
ལྷག་སྐྱེས་ན་བྱི་ལྷང་ཤར་བལྟའི་སའི་དུགས་བྱ་ཞིང་གཡེར་མ་ཆང་དང་སྐྱར་ལ་བཏང། །སྤང་དང་ཆང་སྐྱར་བ་
དང་བྱུར་ཆང་ཡང་མང་དུ་བཏང། །དེས་མ་ཞི་ན་ཆང་ཞིམ་པོའི་སྤང་མར་ཚ་བཏབ་ལ་བསྐོས་པས་བདུག དེ་
རྗེས་ལོང་ཚ་གཏར་ལ་བྱུད་མེད་བཅའ་ལེའི་སྐྱབས་ལྷར་བྱི་མངལ་བཤལ་བྱ་ཞིང། །ལུ་སེར་འབྱིངས་རྗེས་ལ་
ཤེ་རུལ་ལྷག་ནག་འཇིགས་བྱུང་བ་ན་དེ་ལ་འཇིགས་པ་མི་དགོས་ཏེ་མངལ་བཤལ་གོང་བཞིན་བྱས་པས་ཐོན་
ནོ།།

(༦) མོ་ནད་དུག་ཐབས་གྱི་ཉེགས་དང་བཅོས་ཐབས་བསྟན་པ། མོ་ནད་དུག་ཐབས་བཅོས་རྗེས་ཤེ་མར་
ཚིང། །ཉིན་གཉིད་དུག་ཤུལ་ཕྱིན་གྱིས་མཁྲིས་ཚད་སྟེད། །ཚ་རྒྱུད་ཕྱ་མཁྲིགས་ཤེད་མེད་སྐོམ་དད་ཆེ། །རོ་
སྟོན་གཟེར་ཕན་འཕོ་ཞིང་ལུད་པ་དམར། །དེ་ལ་ཁ་བས་བསིལ་བྱོད་སྟེལ་ལ་བཏང། །རུ་བྱང་སྟོན་ཀ་མཁྲིས་
ཚ་ལོང་ཚ་གཏར། །ལ་རུ་ལྷུ་ཚ་དུར་བྱིད་ཐང་གིས་སྤྱང། །སྟབ་སེང་ཏིག་ཏའི་ཐང་བཏང་ག་བྱུར་

རམ། །ཀྱུར་གྲུམ་བདུན་སྟེང་དོམ་མཁྲིས་བསྐྱེད་ལ་བཏང་། །སྐྱེད་དང་བཟུང་གཉིས་བསིལ་བྱོད་བསྐྱེད་ལ་བྱས་
 ཏེ། །ཚེ་གང་སྟེལ་བཙོན་བཅུད་ལ་སྐྱ་བར་དབབ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅེས་པ་སྟེ། །མོ་ནད་དུག་ཐབས་ནི་བྱ་
 ཚེ་བཙོན་རྗེས་སུ་ཤ་མར་རྟིང་པ་བཅོས་པ་དང་། །ཉིན་གཉིད་ལོག་པ་དྲག་ཤུལ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་མཁྲིས་ཚད་
 བསྐྱེད་དེ་ཙུང་རྒྱུད་ལ་མཁྲོགས་ཤིང་ཤེད་མེད་པ་དང་སྐོམ་དད་ཚེ་ལ་རོ་སྟོད་དུ་གཟེར་ཕྱན་གཅིག་ཏུ་མི་
 གནས་པ་འཕོ་ཞིང་ལུད་པ་དམར་རོ། །དེའི་བཙོན་ཐབས་ལ་ཁ་བཟུང་བསིལ་བྱོད་གཉིས་སྟེལ་མར་གཏང་ཞིང་།
 རུ་བྱང་སྟོད་ཀ་གཉིས་དང་མཁྲིས་རྩ་གཤའ་རིངས་ལོང་རྩ་རྣམས་གཏར་བ་དང་། །ཨ་རུ་ར། །ལྷུ་མ་ཙ། །དུར་
 ཕྱིད་གསུམ་གྱི་ཐང་གིས་སྦྱང་། །ཡང་ན་སྐྱབ་སེང་དང་ཉིག་ཏ་གཉིས་པོའི་ཐང་བཏང་ལ་ག་བྱར་རམ་ཞེས་པ་ནི་
 རྒྱུད་རྒྱུ་མར། །བདུན་པ་ག་བྱར་ཚན་དན་དཀར་པོ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། །ཉིག་ཏ་ཀར་དཀར་པོ་བཞི་འགྱུར་
 རྒྱུར། །ཞེས་པའི་བར་དེ་ཡིན་ཚུལ་གསེར་མཚན་དུ་བྱུང་བས་འདི་ཉིད་གཏོང་ངམ། །རྒྱུད་རྒྱུ་མའི་མཁྲིས་ཚད་
 སེལ་བའི་གྱུར་གྲུམ་བདུན་སྟེང་དོམ་མཁྲིས་བསྐྱེད་ལ་བཏང་། །སྐྱེད་དང་བཟུང་གཉིས་སྐྱེད་བྱོ་བ་གཏོང་དུས་
 བཟུང་བསིལ་བ་དང་། །སྐྱེད་བསིལ་བ་གཏོང་དུས་བཟུང་བྱོ་བ་བཏང་ལ་བསྐྱེད་ལ་བྱས་ཏེ་ཚེ་གང་སྟེལ་ལ་བཙོན་
 ཤིང་བཅུད་ལ་སྐྱ་བར་དབབ་པ་ནི། །རྒྱུང་ཚད་བསྐྱེད་པའི་ནད་སྐྱེད་གྱིས་ཚད་པ་བཅག །བཅུད་གྱིས་རྒྱུང་སྐྱ་
 རྒྱུན་པའི་དོན་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །
 ལེའུའི་མཚན་བསྐྱེད་པ། །བདུད་ཅི་སྟེང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ལས་མོ་
 ནད་ །གྱི་ནང་ཚན་པལ་པ་གསོ་བའི་ལེའུ་སྟེ་བདུན་ཅུ་ཙུག་པའོ།།

།